

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
FETHULLAHCİ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN
(FETÖ/PDY) 15 TEMMUZ 2016 TARİHLİ
DARBE GİRİŞİMİ İLE BU TERÖR
ÖRGÜTÜNÜN FAALİYETLERİNİN TÜM
YÖNLERİYLE ARAŞTIRILARAK ALINMASI
GEREKEN ÖNLEMLERİN BELİRLENMESİ
AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMA
KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ**

**10'uncu Toplantı
1 Kasım 2016 Salı**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Reşat Petek'in, byLock'la ilgili olarak ismi gündeme gelen David Keynes'le yaptığı telefon görüşmesine ilişkin açıklaması

III.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- İstanbul Valisi Vasip Şahin'in Fetullahçı terör örgütüne ilişkin bilgi vermesi

2.- İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan'ın Fetullahçı terör örgütüne ilişkin bilgi vermesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
FETULLAHCİ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN (FETÖ/PDY) 15 TEMMUZ 2016 TARİHLİ DARBE
GİRİŞİMİ İLE BU TERÖR ÖRGÜTÜNÜN FAALİYETLERİNİN TÜM YÖNLERİYLE
ARAŞTIRILARAK ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

10'uncu Toplantı
1 Kasım 2016 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Fetullahçı Terör Örgütünün (FETÖ/PDY) 15 Temmuz 2016 Tarihli Darbe Girişimi ile Bu Terör Örgütünün Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 15.02'de açıldı.

Komisyon Başkanı Reşat Petek, byLock'la ilgili olarak ismi gündeme gelen David Keynes'le yaptığı telefon görüşmesine ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Valisi Vasip Şahin,
İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan,
Fetullahçı terör örgütüne ilişkin bilgi verdiler.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 18.50'de toplantıya son verildi.

01 Kasım 2016 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Reşat PETEK (Burdur)

BAŞKAN VEKİLİ: Selçuk ÖZDAĞ (Manisa)

SÖZCÜ: Mihrimah Belma SATIR (İstanbul)

KÂTİP: Serkan BAYRAM (Erzincan)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Fetullahçı terör örgütünün 15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişimi ile bu terör örgütünün faaliyetlerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis araştırma Komisyonumuzun 1 Kasım 2016 tarihli 10’uncu toplantısını açıyorum.

Daha önce gerek Komisyon üyelerimize gerek basınımıza bildirdiğimiz üzere, 15 Temmuz darbe girişimi günü bilfiil sorumluluk üstlenerek görev başında olan kamu görevlilerini çağırıp dinlemeyi öncelikle hedeflediğimiz için, bugün önce İstanbul Valisi Vasip Şahin Bey’i dinleyeceğiz arkadaşlar. Daha sonra, yine, İstanbul İl Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan Bey’i bugün dinleyeceğiz. Daha önce tutanakları takip eden arkadaşlarımız hatırlayacaktır, yine darbe girişimi gecesi İstanbul 1. Ordu Komutanı olan ve şu anda Genelkurmay 2. Başkanı olan Ümit Dündar Bey’i de dinlemiştik. Bu çerçevede, İstanbul’daki faaliyetler ve darbe girişiminin önlenmesi bakımından bu 3 isim gerçekten önemliydi. Şimdi de Sayın Valimizi ve Sayın Emniyet Müdürünü dinleyeceğiz. Kendilerine yine arkadaşlarımız sorularını yöneltecekler.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Reşat Petek’in, byLock’la ilgili olarak ismi gündeme gelen David Keynes’le yaptığı telefon görüşmesine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Ben bu arada Sayın Valimizi beklerken tutanaklara geçmesi ve Komisyonumuzu bilgilendirme bakımından bir şey ifade etmek istiyorum: Basında, biliyorsunuz, byLock’la ilgili patentin Amerika’da yaşayan David Keynes isimli bir şahsa ait olduğu ve şahsın ismi gündeme geldi. Değerli Komisyon üyeleri, bu şahıs, kendi çerçevesinden, Komisyon olarak bize de ulaşmak istemiş ve Sayın Hüseyin Kocabıyık üyemize ulaşmışlar. O da “Konuşacağımız herhangi bir şey varsa Komisyon Başkanımızın kendisi hem hukukçu hem de Başkan olduğundan ona iletmeniz iyi olur.” deyince benim telefonumu kendisine vermişler, o da Amerika Birleşik Devletlerinden telefonla bana ulaştı. Ben de ne görüşmek istediğini sordum. Tabii, kendi bakış açısıyla, isminin kullanıldığını, kendisinin esasında Siyasal mezunu olduğunu, bilişimci olmadığını ama bu programın -özet olarak söylüyorum- Apple Store’dan telefonlara indirilebilen bir program olduğunu söyledi. Ben de “Bu işin soruşturmasını biz yapmıyoruz, bir araştırma komisyonuyuz, Türkiye’deki adli makamlar, idari makamlar, soruşturma makamları bunun bu şekilde indirilemediği üzerinde duruyorlar. Bildiğiniz şeyler varsa o zaman Türk adli makamlarına gelip...”

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Komisyonumuza gelseydi Sayın Başkanım. Biz de konuşsaydık, davet etseydiniz.

BAŞKAN – Sözümü tamamlayayım.

“Mademki kendinizin sadece isim olarak olduğunu söylüyorsunuz, konuyu aydınlatacak şekilde adli makamlara bilgi verin.” şeklinde beyanda bulundum. Ayrıca da, Aytun Bey’in dediği gibi, “Adli makamlar sizi dinledikten sonra, Komisyonumuzda da mademki Fetullahçı terör örgütünü aydınlatmak istiyorsunuz ve bugün de bununla ilgili soruşturmalarda maddi delil olarak byLock yüklenip yüklenmemesi en önemli unsur olarak görülüyor, bu konuda Komisyonumuz karar verirse sizi de dinleyebiliriz. Ama öncelikle bu konu adli soruşturmanın konusu. Sizin gelip bu konuda adli makamlara bilgi vermeniz gerekir.” şeklinde bir izahatta bulundum. Bunu özellikle söylüyorum ki hem tutanaklarımıza geçsin hem Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bu konuda...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, onun numarasını teyit eder misiniz? Acaba şahıs hakikaten o şahıs mı yoksa başka birisi telefon etmiş olabilir mi diye bunu teyit etmekte...

BAŞKAN – Tabii ki şu anda bir sorumluluk taşıyoruz. Derhâl İstanbul Cumhuriyet Başsavcısını -İstanbul’a geçmişim, orada bu telefon görüşmesi oldu- o konuda telefonla bilgilendirdim “Böyle bir telefon görüşmesi şu saatte gerçekleşti. Bu soruşturmanın başındaki adli yetkili kişi olarak sizin bilginiz olsun.” dedim ve diğer bilgileri de kendisine verdim arkadaşlar. Bunu da Komisyonumuzun bilgisine sunmuş oluyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu konu ikinci Adil Öksüz vakasıdır. Niye? diyeceksiniz. Çünkü 20 Haziranda Türkiye’ye giriş yapmış, 7 Ağustosta Türkiye’den çıkmış, kendi adıyla çıkmış ve The Guardian gazetesi 3 Ağustosta bu haberi yapıyor, byLock’un kurucusu ve sahibi olduğu konusunda haber yapmış The Guardian gazetesi. Herhâlde devletin kaynakları bu açık kaynakları izliyordur Türkiye’de. ByLock bu kadar bilinmesine rağmen, The Guardian 3 Ağustosta yazmasına rağmen...

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu, şöyle ifade edeyim...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – ...çıkması çok önemli bir konu.

BAŞKAN – Bir dakika izin verirseniz yine usulümüzle birlikte yürütelim.

Tabii ki konunun bir araştırma komisyonu olarak bizim görevimiz alanına giren kısmı var, bir de işin esas iyi ayırmamız gereken adli boyutu var. Ben başlangıçta bu konuyu kayıtlara geçirmemin temel sebebini izah etmeye çalıştım çünkü bu tür bize ulaşmış telefonla yapılan bir görüşmenin kişisel bir görüşme olarak benim hafızamda kalması doğru olmazdı. O bakımdan, hem adli mercileri haberdar ettim hem de Komisyonumuza bilgi arz etmiş oldum. Yoksa şimdi diğer konulara da burada girip tartışmamız adli sürecin içine girmek olur. O bakımdan, bunu bilgi olarak arzla tamamlayalım arkadaşlar.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Savcılıktan gelen tecrübenizle gayet doğru işlemler yapmışsınız. Yalnız, biraz önce sayın basına açıklamalarınızı dinledim. Orada İç Tüzük’ün zorlayıcı olmadığını, isteyenlerin buraya gelmeyebileceğini söylüyorsunuz, bu doğrudur. Ama burada zorlayıcı unsur milletin vicdanıdır. Yoksa, bütün çağırduğumuz misafirlerin tamamı “Biz bu Komisyona gelmiyoruz.” deme hakkına sahiplerdir. Tamamı bu hakkı kullanırlarsa o zaman bu Komisyonu biz lağvetmek zorunda kalırız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Buraya gelen insanlar nasıl gelip görevlerini yapıyorsa Sayın Başkanım, başta Sayın Necdet Özel olmak üzere, bu devletin bu dönemine canlı tanıklık edenlerin buraya gelmeleri milletin vicdanına ve millete karşı bir borçlarıdır, onu vurgulamak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu dediğim konu...

BAŞKAN – Arkadaşlar, toplantıya başlamak üzere Sayın Valimiz hazır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bu dediğim konu çok önemli.

BAŞKAN – Efendim, biz önemsiz demiyoruz ama gündemimizde şu anda İstanbul Valimizi davet ettik.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir başkan olarak kameraların önünde istediğinizi söylüyorsunuz, muhalefet sakın söylemesin. Kameralar çıksın bir şekilde...

BAŞKAN – Aykut Bey...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Vallahi bu doğru bir yaklaşım değil.

BAŞKAN – Bakın, hiçbir özel şey söylemedim. Aytun Bey de ifade etti, biz özel bir konuşma yapmadık. Komisyona bilgi vermese miydim, değil mi?

Peki, teşekkür ediyoruz.

Sayın Valimizi davet edelim.

İstanbul Valisi Sayın Vasip Şahin Bey, buyursunlar efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hazır beklerken, Necdet Paşa'yla ilgili ikinci bir davet gönderecek misiniz Sayın Başkan?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Hepsine gönderelim; Birgül Ayman Güler'e de gönderelim, Sayın Necdet Özel'e de gönderelim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Birgül Ayman Güler ile Necdet Özel'in darbe bilgisi aynı olmayacaktır ama herkese gönderelim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, tarihe yakın şahitlik edenlerin ve sorumluluk sahibi olanların buraya gelip bu millete, bu devlete saygısını göstermesi gerekir.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Vatana olan saygısını da göstermesi lazım. Sadece bu Komisyona değil; bu vatana, bu millete, bu coğrafyadaki insanlara olan saygısını göstermek adına herkesin gelmesi gerekir.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Medyada gördük, bütün Komisyonun bu konuda hemfikir olduğuna dair bir haber de var. Herhâlde bunun da etkili olacağını düşünüyoruz. Yani, buraya gelmekte ne sakınca var saklayacak bir şeyiniz yoksa? Bu kadar insan geldi, hiçbirimiz saygıda kusur etmedik yani burada. Buradaki tüm komisyon üyelerinin her biri sorularında...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Vekilim, itham etmeyelim ama gelmeleri gerektiğini söyleyelim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hayır hayır, itham etmiyorum.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Saklayacak bir şeyleri yoktur muhakkak ama buraya gelmek bir vatan görevidir.

III.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- İstanbul Valisi Vasip Şahin'in Fetullahçı terör örgütüne ilişkin bilgi vermesi

BAŞKAN – Geldi şu anda misafirimiz.

Sayın Valim, hoş geldiniz.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum, hoş bulduk, sağ olun.

BAŞKAN – Kameralarımız sizin görüntülerinizi alırken bizim Komisyonumuzun sözcüsü Belma Satır Hanımefendi kısa bir özgeçmişinizi çok kısa olarak takdim edecek. Daha sonra sözü size vereceğiz.

Belma Hanım, buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Valim, hoş geldiniz Komisyonumuza.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Vasip Şahin, 1964 yılında Bayburt'ta doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Erzincan'da tamamladı. 1985 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu. 1986 yılında Erzincan Kaymakam Adayı olarak meslek hayatına başladı. 2010-2012 yılları arasında Düzce Valiliği, 2012-2014 yılları arasında Malatya Valiliği yapan Vasip Şahin, 15 Eylül 2014 tarihi itibarıyla İstanbul Valiliğine atanmıştır.

Komisyonumuza hoş geldiniz, teşekkür ediyoruz.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Valim, tekrar hoş geldiniz.

Ben sadece çalışmamızın usulü hakkında bir açıklama yaparken öncelikle Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı arkadaşımız Bülent Tezcan Bey'e şahsi olarak da geçmiş olsun dileklerimi ve bu saldırıyı telin düşüncelerimi ilettim ama Komisyonumuzda da bu saldırıyı telin ettiğimizi, lanetlediğimizi ifade etmek istiyorum. Kendisine de geçmiş olsun dileklerimizi ve acil şifa taleplerimizi Komisyonumuz adına iletiyorum.

Sayın Şahin, tabii, burası araştırma komisyonu. Belki bunu tekrarlıyorum ama bundan sonra gelecek açısından, zatialiniz açısından da burası bir soruşturma değil, oturduğunuz makam da bilgi verme yeridir Komisyonumuza. Biz ilk yirmi dakikayı serbest olarak –yani azami yirmi dakika söylüyoruz ama zaten konuklarımız bunu takdir edecek durumda- 15 Temmuz darbe girişimi, bu girişimi gerçekleştiren Fetullahçı Terör Örgütü, bu örgüt nasıl oldu da bu darbe girişimini yapacak seviyeye geldi -çünkü bizim görevimiz tüm yönleriyle araştırmak olduğu için- siz devlet tecrübenizle ve o gün görevde olan İstanbul Valisi sıfatınızla nasıl gördünüz, bunu bir özet anlattırsanız daha sonra ben ve arkadaşlarım sorular yöneltecekler, böylece bu görev ifa edilmiş olacak.

Söz sizde, buyurun.

Bu arada kameralarımız çekimlerini bitirdi, onlara da teşekkür ediyorum. Kameralarımıza uzun zaman tanıdık, lütfen tamamlasınlar, daha sonra başlayacağız.

Bu arada, doğum tarihinizi öğrenen arkadaşlar “Doğum tarihine göre çok daha gençmiş.” muhabbeti yapıyorlar Sayın Valim, onu da...

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Valim, söz sizde, buyurun.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Sayın Başkanım, Komisyonunuzun değerli üyeleri; hepimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

15 Temmuz gecesi ülkemizin istiklaline, istikbaline, millî iradeye, devletimize, demokrasimize, seçilmiş Cumhurbaşkanımıza, seçilmiş Başbakanımıza ve Hükümetimize, Meclisimizin manevi şahsiyetine ve tüm kurum, kuruluşlarımıza yönelik, milletimizin geleceğine yönelik, maalesef, FETÖ'cü hain bir şebeke tarafından bir kalkışma ile tasallutta bulunulmuştur. O geceyi ve o kalkışmayı lanetleyerek başlamak istiyorum. Orada yitirdiğimiz tüm şehitlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum. Cenab-ı Hak bir daha bu tür badirelerle bizleri millet olarak, devlet olarak karşılaştırmasın.

Eğer uygun görürseniz Sayın Başkanım, ben aldığım notlar doğrultusunda kronolojik olarak o geceyi anlatmak istiyorum, yaşadıklarımı kısaca, detaya girmeden.

BAŞKAN – Tabii.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Saat 21.30 sıralarında evdeyken il emniyet müdürümüzün telefonla aramasıyla birlikte konudan haberdar olmaya başladık, şöyle ki: İlk aradığında, Beylerbeyi civarında birtakım insanın, askerlerin –gelen haber o da tabii- araçların önünü keserek, işte “Darbe yaptık, kimlik soruyoruz.” falan diyerek, bir kısmını da geri göndererek bir harekette bulduklarını ama henüz daha bunu teyit edemediğini, dolayısıyla böyle bir şey olduğunu ve araştırdıklarını söyledi, ilk bilgi olarak bu geldi. Tabii, o bilgiyi o teyit etmeye çalışırken ben de bir tarafa araştırıyordum. En son ikinci telefon olarak -tabii, saat 10’a yakındı- yine emniyet müdürümüz aradı. “Bu hem Beylerbeyi hem Çengelköy Karakolu civarında hem de köprüde birtakım hareketlilikler var.” dedi. Öyle deyince ben hemen akabinde 1. Ordu Komutanımızı aradım. “Komutanım, böyle bir şeylerden bahsediliyor, emniyet müdürümüz aradı. Nedir durum?” dedim. O da kendisinin de emniyet müdüründen bu konuyu öğrendiğini ve araştırdığını ama o arada kendi kurumlarına sorduğunda, dışarıda herhangi bir unsurun olmadığı şeklinde ona bilgi verildiğini ifade etti ama tabii, ortada bir gariplik olduğu için hemen o anda, hiç olmazsa köprü civarında bir yerde buluşalım, konuyu değerlendirelim dedik, ne oluyor, ne bitiyor çünkü ilk başta öyle 3-5 kendini bilmezini yapmış olduğu bir hareket gibi geldi bize ama onun tabii çok kısa sürede öyle olmadığı anlaşıldı. Biz zannediyorum 22.30’dan sonra, belki 40-45 olabilir, bir zaman dilimi içerisinde Avrupa’dan Asya yakasına ben geçtim. O zaman açıldı Avrupa’dan Asya yakası, Asya’dan Avrupa yakasını tutmuşlardı çünkü köprünün, orada trafiği durdurmuşlardı. O Asya yakasının, Şehitler Köprümüz’ün çıkışında trafik denetleme birimimiz var, orada buluştuk. Orada buluşmaya karar vermiştik zaten, orada buluştuk, orada değerlendirmelerimize başladık. Tabii, ilk etapta köprü ve civarındaki hareketlilik vardı. Daha sonra peyderpey diğer noktalardan da bilgiler akmaya başladı.

Bu arada, biz hemen emniyet müdürümüzle birlikte bütün unsurlarımızın, izinde olan bütün güvenlik güçlerimizin, polisimizin ve elimizde ne imkân varsa diğer birimlerimizin derhâl göreve dönmeleri talimatını verdik ve bir taraftan da neler yapılması gerektiğinin planlamasını yaptık. Biz orada zannediyorum yaklaşık bir-bir buçuk saat kadar kaldık. 1. Ordu Komutanımız, emniyet müdürümüz, yine 3. Kolordu Komutanımız’ın Vekili Yavuz Türkgenci Paşa; dördümüz orada bir kriz masası oluşturduk ve orada olayları yönlendirmeye çalıştık.

Tabii, bir taraftan biz polisimizi, güvenlik kuvvetlerimizi yönlendirirken öbür taraftan da vatandaşlarımızın refleksi olarak sokağa çıktığını gördük. Burada özellikle milletimize ben teşekkür etmek istiyorum yani bu FETÖ’cü hain kalkışmaya çok kısa zamanda, çok süratle refleksi verdi. Yani, daha 12 olmadan milletimiz kritik noktalarda toplanmaya başlamıştı. Dolayısıyla, burada ben tekraren ifade etmek istiyorum milletimize teşekkürümü. Daha sonra, 12 civarlarındaydı, biz ordu komutanımızla birlikte, arkadaşların da değerlendirme ve tavsiyeleriyle daha güvenli bir noktaya geçtik ve biz oradan yönetmeye başladık krizi. Orada hem sahadaki bilgileri topluyorduk hem sahaya gerekli talimatları aktarıyorduk hem de...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Valim, güvenli nokta şey değilse söyler misiniz?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Onu müsaade ederseniz açıklamayayım, daha sonra belki, ileride gerekirse arz ederim kamuoyuna.

O güvenli noktadan saat zannediyorum 1’e 10 kala biz televizyon bağlantısı yaptık. Önce ben konuştum, sonra 1. Ordu Komutanımız konuştu. O önemli bir işlev gördü galiba, sonradan aldığımız tepkilerden. Özellikle 1. Ordu Komutanımız’ın konuşması ve 1. Ordu’nun ordu olarak işin içinde

olmadığının anlaşılması vatandaşımızda da bir moral, motivasyon aracı oldu ve rahatlama sağladı. Tabii, bütün bunların üstünde, bence milletimizin refleksi ama hem Cumhurbaşkanımızın hem Başbakanımızın dirayetli bir şekilde yönlendirmeleri, talimatları... Çünkü ben o gece bağlantıyı sürekli tutmaya çalıştım hem Başbakanımızla hem Cumhurbaşkanımız ve civarındaki, etrafındaki yakın görevlilerle.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Saat kaçtan itibaren?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Zannediyorum, saat 10-10'u çeyrek geçeden itibaren görüşmelerimiz başlamıştı, özellikle Başbakanımızla hemen, 10 sıralarındaydı galiba. Ondan sonra, hem Cumhurbaşkanımızın yakınındaki insanlarla hem Başbakanımızla, daha sonra İçişleri Bakanımız Ankara'ya inince onunla, ondan önce İçişleri Bakanlığımızın özel kalemine bilgi aktarıyordum sürekli. Yine, bakanlık bürokratlarıyla sürekli bir diyalog hâlindeydik. Yani, başından beri konuya vaziyet etmeye hem Cumhurbaşkanlığı hem Başbakanlık hem Valilik seviyesinde gayret ettik. Zannediyorum bu, kamuoyunda da doğru bir şekilde yansıdı.

Yine, efendim, burada tabii, bir taraftan da darbecilerin, bu kalkışmacıların işgal ettikleri noktalara vatandaşa birlikte müdahaleler belli bir süre sonra başladı. Bu çok uzun sürmedi, hemen hemen 11 civarlarında yanlış hatırlamıyorsam müdahaleler başladı. Birçok yerden, işte, valilik de buna dâhil olmak üzere, sonra belediye ve diğer yerler bu kalkışmacılardan, hainlerden peyderpey temizlendi. En son sabahleyin 7 civarlarında Boğaziçi Köprüsü'ndeki, Şehitler Köprüsü'ndeki isyancıların da enterne edilmesiyle birlikte -orada biraz, tabii, sabırlı davranıldı ama orada dikkat edilen şey daha fazla can zayıyatının oluşmasına engel olmaktı- o saatte de orası temizlenmiş oldu.

Tabii, burada, bizim İstanbul açısından önemli, bana göre kırılma noktalarından biri de Sayın Cumhurbaşkanımızın İstanbul'u teşrifleriydi ve o geldikten sonra İstanbul'daki vatandaşlarımızın olsun, güvenlik kuvvetlerimizin, bizim motivasyonumuz daha da arttı ve daha organize bir çalışmayla sizlerin de takip ettiği, bildiği sonuçlar elde edildi.

Burada çok kısaca bir iki şeyi daha arz edeyim, isterseniz ondan sonra sorularınıza geçelim.

Bu arada, tabii, Tekirdağ'daki özellikle zırhlı tugaydan destek noktasında 1'inci Ordu Komutanımız bu arada diğer birliklerle, diğer unsurlarla il dışındaki veya garnizon dışındaki unsurlarla da sürekli temas hâlindeydi. Sağ olsun o da birçok komutanımızı bu konuda arayarak hem teşvik etti hem destek verdi hem de onların da belli noktalarda daha cesaretle hareket etmesini temin etti. Tekirdağ'dan -dediğim gibi- Çerkezköy'den bir birlik destek için o arada organize edildi ama gelmesine çok gerek kalmadan, onlar yol emniyetini sağlamakla yetinerek misyonlarını sürdürdüler. Kırklareli Valimizle özellikle duyum üzerine ben görüştüm. Kırklareli Valimizin -sağ olsun- oradaki ciddi ve hızlı kararı ve hareketiyle birlikte orada Lüleburgaz'dan çıkan birlikler çok fazla yol alamadan tutuklandılar. Kırklareli merkezdeki birlikten de herhangi bir çıkış olmadı o alınan tedbirler doğrultusunda.

Yine, tabii, tedbir olarak Diyanet İşleri Başkanlığımızın da Türkiye genelinde yaptığı çağrı doğrultusunda bütün camilerden selalar okundu, önemli binalarda karartmalar yapıldı tedbir olarak. Tabii, zaman zaman helikopterli geçişler, zaman zaman diğer unsurların belki biraz hareketlenmeye çalışması -bu dediğim, 25, 26 noktadaki hareketlilikten bahsediyorum, ekstra hareketlilik değil- onlarla birlikte bir şeyler yapılmaya çalışıldı ama biz başından itibaren bu hareketin çok temelsiz olduğuna, kesinlikle halk desteğine sahip olmadığına, haklılık noktasında hiçbir haklılığının bulunmadığına başından beri inanıyorduk ve milletimiz de aynı inançtaydı ki buna gerçekten ciddi bir refleks göstererek o badireyi hamdolsun en az hasarla bu millet atlattı oldu.

Ben şimdilik bu kadar arz edeyim.

Belki sorular olursa...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Tabii, siz yaşadıklarınızı ve o günkü durumu yönetme bakımından İstanbul Valisi olarak “1’inci Ordu Komutanı”, “İstanbul Emniyet Müdürü”, bir de “Yavuz Türkğenci Paşa” dediniz. O da herhâlde zirhli birliklerin komutanı...

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – O 3’üncü Kolordu Komutanlığına vekâlet ediyordu.

BAŞKAN – 3’üncü Kolordu Komutanlığına vekâlet ediyordu, evet.

Sayın Şahin, duruma tam vaziyet edildiği... Yani, başlangıçtaki saatleri not aldım ben de, zaten tutanaklara geçiyor, 21.30’dan itibaren siz konuyu anlayıp tedbir almaya başladığınızı anlattınız. “İstanbul’da duruma tam hâkim olduk.” dediğimizi yani “Darbe girişiminde bulunanları etkisiz hâle getirdik.” dediğimizi saat olarak bir şey söyleyebilir misiniz?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Şimdi, ben biraz önce köprüyle ilgili altı, altı buçuk sıralarında dedim ama asıl duruma hâkimiyet noktasında baktığımızda bana göre iki ile iki buçuk civarında bir zaman içerisinde duruma hâkim olunmuştu yani birçok nokta zaten boşaltılmıştı, biraz önce arz ettiğim gibi, valilik, belediye, Atatürk Havalimanı, Sabiha Gökçen Havalimanı, çevik kuvvetlerin her ikisi, hem Anadolu Yakası’ndaki hem Üsküdar’daki. Ki burada Roman vatandaşlarımız o mahallede daha çoğunlukla oturuyor, onların doğrudan refleksi ve gayretiyle orada çok ciddi bir sonuç alındı. Onlara da teşekkür ediyorum buradan. Bayrampaşa’daki çevik kuvvetimiz... Yine, televizyon binalarına yönelen o girişimler, onlar, iki, iki buçuk sıralarında bana göre tamamen kontrol bize geçmişti.

BAŞKAN – Bir de aşağı yukarı başlangıç saatlerinden itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızla, Başbakanla, daha sonra İçişleri Bakanıyla da “Uçaktan indikten sonra.” dediniz, kendileriyle de temas kurduğunuzu... Tabii, tam olarak ifade edememiş olabilirsiniz ama Cumhurbaşkanımızla görüşmeniz erken saatlerde olduğuna göre –hani kamuoyundan bildiğimiz- uçakla henüz İstanbul’a hareket etmeden bir görüşme yaptığınızı söyleyebilir miyiz?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Öyle hatırlıyorum, evet.

Hareket etmeden önce ve o andan itibaren “Kanunların, mevzuatın gerektirdiği her şeyi, süratle her türlü tedbiri alın ve gerekli müdahaleyi yapın.” talimatını başından beri hem Cumhurbaşkanımız hem Başbakanımız bizlere ilettiler.

BAŞKAN – Daha sonra da siz İstanbul Havalimanından inerken mi karşıladınız veya indikten sonra mı karşıladınız?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Şöyle: Biz Anadolu Yakası’nda kaldığımız için o anda köprüler kapalıydı, henüz açılmamıştı, deniz yoluyla geçiş de güvenli değildi o saat itibarıyla, biz sabahın erken saatlerinde, zannediyorum altı buçuk, yedi gibi 1’inci Ordu Komutanımızla beraber Boğaz’dan bir noktadan sivil bir botla Eminönü’ne, Sarayburnu’na, oradan da kara yoluyla havalimanına gittik ve daha sonra da Sayın Cumhurbaşkanımız 1’inci Ordu Komutanımıza Genelkurmay Başkanlığı vekâletini tebliğ ettiler. Ondan sonraki süreç de zaten kamuoyundan çok yakından takip edildi.

BAŞKAN – Sayın Valim, tabii, orada çok önemli bir süreci yönetiyorsunuz ve bir kriz ekibi oluşturdunuz. Gerek sizin gerek 1’inci Ordu Komutanı veya Emniyet Müdürümüzün verdiği talimatlara olumsuz yanıt veren yani darbe girişimcilerinden taraf olduğunu belirtip de “Dinlemiyoruz. Siz kimsiniz?” veya benzeri şeylerle karşılaştınız mı orada?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Bizde doğrudan tabii öyle bir direnme olmadı ama yer yer, belki çok az sayıda, birkaç kelimesiyle ifade edebileceğim kadar az sayıda tereddüt gösteren yahut bu konuda gönülsüz olanlarla ilgili de zaten gerekli soruşturmalar adli boyutta devam ediyor ama çok az.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Özel kalem müdürü olan var mıydı bunların arasında?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Yok.

BAŞKAN – Peki, ben bu sorularla iktifa ediyorum.

Şimdi, söz sırasına göre Komisyon üyesi arkadaşlarımız da size soru yöneltecekler.

İlk söz Aytun Çıray Bey'in.

Sayın Aytun Çıray, buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Valim, hoş geldiniz.

O gece, bir devletin valisi olarak yaptığınız çalışmalarını basından da izledik, şimdi de dinledik sizden; o anlamda, sizi kutlamak istiyorum.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Valim, Ankara'da MİT Müsteşarının Genelkurmay Başkanını saat 15.00'ten itibaren -çeşitli anlatımlar var- 16.00-16.30 saatlerinde ziyaret ettiğini biliyoruz. MİT, TSK yüksek komuta heyeti, Emniyet Genel Müdürlüğü ve önemli birimleriyle başta Başbakan olmak üzere bu kurumların Hükümette bağlı oldukları bakanlar arasında birtakım zincirleme ve etkileşimli görüşmelerin yaşanması gerekirdi bu ziyaretten sonra. Bu zincirleme görüşme trafiğinin önemli halkalarından biri de tabii İstanbul Valisi olarak sizsiniz. Bu durumda, 15 Temmuzdaki hareketliliklerle ilgili sizin Emniyet Müdürlüğünüzün hadiseyi fark etmesinden önce Ankara'dan herhangi bir bilgi geldi mi size?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Hayır, gelmedi.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – İkinci sorumu sormak istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanıyla daha İstanbul'a gelmeden önce telefon irtibatınız olduğunu söylediniz ve Sayın Başbakanla tabii öncelikle. Sayın Cumhurbaşkanı hareket etmeden önce havaalanı güvenliğini sağlama konusunda neler yaptınız?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Tabii, Sayın Cumhurbaşkanımız hareket ettikleri sırada vatandaşlarımızın ve güvenlik güçlerimizin birlikte operasyonu ile havaalanı temizlenmişti, o daha inmeden önce.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hangi güvenlik güçlerinin etkisi oldu Sayın Valim?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Başta Emniyetin ve oradaki özel güvenlik de kısmen destek oldu ama ağırlıklı Emniyet ve vatandaşlarımızın.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Benim sorum bu kadar, başka sorum yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aytun Bey, teşekkür ediyorum.

Sayın Mehmet Erdoğan Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Valim, hoş geldiniz.

Cumhurbaşkanımızla ilk telefon görüşmenizin saatini verebilmeniz mümkün mü acaba?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Şu anda hatırlamıyorum ama herhâlde on birden önceki bir saatti. Tahmin ediyorum, belki onlar kayıtlardan çıkarılabilir. Gerçi, öyle bir gece yaşadık ki zaman mefhumu orada karıştı. Şu saat, bu saat dediğimizde onun teyidi gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Valim, o konuda, biz yazımızda da ifade ediyoruz, kronolojik olarak yazılı cevabı Komisyonumuza arkadan da gönderebilirsiniz, ondan istifade ederiz, kayıtlara göre daha sağlıklı olur. O bilgiyi de gönderirseniz seviniriz.

Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Cumhurbaşkanımızın İstanbul’a geleceğinden sizin ne zaman haberiniz oldu?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Cumhurbaşkanımız “Ben İstanbul’a geliyorum.” dedi ama o anda uçaktan mı aradı, yoksa uçağa giderken mi aradı onu çok bilmiyorum doğrusu, saat olarak şimdi veremeyeceğim ama “Ben İstanbul’a geliyorum.” dedi.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sizin bu görüşmeleriniz sırasında 1’inci Ordu Komutanı sizinle beraber miydi?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Evet.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Cumhurbaşkanında 1’inci Ordu Komutanının sizinle beraber olduğu bilgisi var mıydı? Çünkü, geçen hafta burada kendisini dinlediğimizde kendisiyle İstanbul’a gelinceye kadar görüşmediğini söyledi bize.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Doğrudur, o irtibatları ben sağladım. Ama Cumhurbaşkanımızın beraber olduğumuzdan haberi var mıydı, yok muydu... Galiba olması lazım, en azından yakın çevresinin vardı da kendilerine arz ettim mi hatırlamıyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Valim, yakın çevresinden birisiyle görüştüğünüzü söylediniz, kimdi o?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Yani yakın... İşte, Koruma Daire Başkanı var, yanındaydı; Özel Kalem Müdür Yardımcısı var, gerçi o dışarıdaydı, başka bir şehirdeydi ama o da irtibatlıydı zannediyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu hain darbe girişiminden sonra özellikle, sizin koruma ekibinizden ve Valilikte görevlendirdiğiniz polislerden FETÖ’yle irtibatlı olup açığa alınan, ihraç edilen kimse var mı?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Biz daha önce zaten onunla ilgili bir eleme yapmıştık yani koruma ekibimizle ilgili, 15 Temmuzdan önceki süreçte gerekli araştırmaları yaptığımız için öyle bir açığa alma ihtiyacı doğmadı tekrar.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mehmet Bey, teşekkür ediyorum.

Aykut Bey...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Valim, hoş geldiniz.

Öncelikle, 2010 yılından önce hangi görevdeydiniz?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – 2010 yılından önce İller İdaresi Genel Müdürüydüm İçişleri Bakanlığında.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Merkezde... Bunu şu anlamda soruyorum: Daha önceki görevlerinde hemen hemen bütün emniyet müdürleri Fetullahçıymış gibi bir açıklama vardı, ben bilmediğim için sordum, merkez görevdeymişsiniz, çok iyi.

Atatürk Havalimanı’na Cumhurbaşkanının uçağı saat kaçta indi biliyor musunuz?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Üç doğrudu yani iki buçukla üç arası bir vakitti.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Darbe öncesi FETÖ’yü Emniyet olarak izliyor muydunuz Valilikte?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Tabii, şu anlamda: Zaten 17-25 Aralıktan sonra, biliyorsunuz, Emniyette de, diğer kurumlarda da birtakım çalışmalar yapıyordu ama tabii, o günkü mevzuat çerçevesinde yapılabilecekler yapıyordu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, şu anlamda soruyorum: 17-25’ten sonra yoğun bir şekilde FETÖ izleniyorken ve en önemli, büyük illerimizden biri, belki emniyet gücü en yüksek illerimizden biri, İstanbul’da bu konuya ilişkin herhangi bir dinleme, şüphe, böyle bir bilgi önünüze gelmedi mi?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Şöyle söyleyeyim: Emniyetin kendi içerisinde tabii ki o çalışmalar yürütülüyor, her zaman yürütülür o. O konuda da birtakım çalışmalar yürütülmüştür ve onların gereği zaten tespit edildikçe adli boyuta aktarılmıştır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, Genelkurmaydaki ve Türk Silahlı Kuvvetlerindeki örgütlenmeleri üzerine tespitleriniz var mıydı sizin?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – O noktada bizim, benim elimde şahsen, doğrudan, kişilerle ilgili; “Şu, şu, şu bu görevde.” falandır, filandır gibi bir bilgi yoktu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çünkü, Türk Silahlı Kuvvetleri yetkilileri hep şunu söylediler: “Bizim böyle bir istihbarat yetkimiz yok, Emniyet ve MİT’ten alıyorduk.” En büyük Emniyet Müdürlüğü de size bağlı bu konuda, İstanbul Emniyeti; bu konuda siz, Fetullah Gülen Cemaati’nin Türk Silahlı Kuvvetleri yapılanmasıyla ilgili -çünkü bir hafta öncesinden başlamışlar zaten görüşmelere- elinizde, Vali olarak veya istihbarattan gelen bir rapor oldu mu?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Benim elimde yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Son sorum şununla ilgili: Köprüye çıkarılan askerî öğrencilere “Tatbikata gidiyoruz.” denilmiş, öğrenciler de bu yönde ifade veriyor, ne kadar doğrudur bilmiyorum ama sonuçta 15-16 yaşında genç çocuklar bunlar. Teslim olduktan sonra köprüde darp edilerek ve boğazı kesilerek öldürülen askerî öğrencilerin katilleri bulundu mu? Bu konuda bir çalışma yürüttünüz mü?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Tabii, o adli boyutu yürütülen bir çalışma. Ama o konuyla ilgili, hani boğazı kesilerek...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Veya nasıldı? Gerçeği nedir? Onu da öğrenelim.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - ...öldürüldü haberi daha önce yalanlandı zaten. Öyle bir hadise tabii...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çünkü şöyle bir şeyi “Twitter”de gördüm: Ailesi -yüzü ezilerek ve kanla- otopsi raporunu koymuştu, oradan okudum ben.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Orada onun daha sonra yalanlandığını biliyorum ama adli boyutuyla hangi noktaya gelmiştir, o, cumhuriyet savcılarımızın ve yargının görev alanında olduğu için detayıyla bilgi sahibi değilim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, şey yani, emniyet bu failleri yakaladı mı? Yani teslim olduktan sonra, teslim alındıktan sonra, köprüdeki bu enterne edildikten sonra öldürülen bu askerî öğrencilerle ilgili bir şey yapıldı mı?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Onlarla ilgili doğrusu bilgim yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anladım.

Toplam kaç darbeci öldürüldü İstanbul’da?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Şimdi, 10 civarında galiba. Çünkü 1-2 tane kimliği meçhul kişi var hâlâ, tespit edilememiş, onların darbeci olup olmadığı noktasında da bir tereddüt var, dolayısıyla 10 civarında.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anladım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Aykut Bey, teşekkürler.

Sayın Selçuk Özdağ, buyurunuz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Valim, hoş geldiniz.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ederim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Teşekkür ederiz verdiğiniz bilgiler için.

1964 doğumlusunuz, uzun yıllardır mülki idarecisiniz, devletin çeşitli kademelerinde görev aldınız, böyle bir yapıyı daha önce mutlaka ki hepimiz biliyoruz, herkes biliyor. Dün akşam Ahmet Hakan, programında Sayın Deniz Baykal’a bir soru sordu, “Bekliyor muydunuz böyle bir şeyi bu cemaatten?” dedi, “Şaşırdım, beklemiyordum.” dedi. Sizin kanaatiniz nedir bu yapı hakkında? Daha önceden bu tür emareler var mıydı? Okul yıllarınızda, idarecilik yıllarınızda bunların devleti ele geçirmek, iktidarlara ortak olmak, iktidarlari terbiye etmek, vesayetçiliğe soyunmak gibi emareler sezdimiz mi?

İkinci olarak da, Sayın Cumhurbaşkanımızla ve Başbakanımızla görüştüğünüz zaman öncesinde ne hissettiniz? Darbe oluyor kanaati sizde hasıl olduktan sonra ne hissettiniz? Bir de, Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Başbakanımıza “Efendim, İstanbul’a gelmeyin.” dediniz mi? Veyahut da Sayın Cumhurbaşkanımız “İstanbul’a geliyorum.” dediğinde herhangi bir tedbir alalım gibi, böyle bir konuşmanız oldu mu kendi aranızda?

Teşekkür ederim.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Şimdi, tabii, özellikle 17 Aralık’a kadar zannediyorum bu masadaki herkes –tabii, çok özür dileyerek söylüyorum ama sizin adınıza konuşmuş gibi- bir hüsnüzan içerisinde bu insanlara, öyle yaklaşıyordu. Eğitim işleriyle, hayır işleriyle uğraşan, siyaset dışı, hatta zaman zaman belki siyaset üstü her kesimden insanın takdir ettiği, belki destek vermese de işte içinden “Ya, güzel şeyler yapıyor.” diye düşündüğü, hüsnüzan sahibi olduğu bir yapıydı. Dolayısıyla bizler de, işte taşrada çeşitli tarihlerde kaymakamlıklar, vali yardımcılıkları yaptık, sonra merkezde görev yaptık -bu cümleden olarak- ve herhangi bir sivil toplum kuruluşuna yaklaşımımızı bunlardan da dolayısıyla esirgememiş olduk. Bu yapının böyle bir noktaya gelebileceği zannediyorum hiç kimsenin aklına gelmezdi. Yani böyle bir silahlı kalkışma yapıp bu milletin Meclisini bombalayacağı, askerini, polisini bombalayacağı, vatandaşa kurşun yağdıracağı noktasına geleceğini herhâlde hiç kimse tahmin edemezdi. Maalesef bu noktaya, bu cinnet hâline kadar gelmiş bu yapı. Dolayısıyla görünen yüzünden çok daha farklı bir boyuta yürümüş. O, hepimizce zannediyorum ortak kanaat. Ama 17 Aralıktan sonra ortaya çıkan emareler, ortaya çıkan birtakım bilgiler, bunların hiç de o kadar masum olmadığını bize gösterdi ve ondan sonra devlet kendi refleksini zaten göstererek birtakım tedbirler almaya, birtakım düzenlemeler yapmaya çalıştı.

Yine, tabii, darbe yapılıyor kanaatine veya bilgisine ulaştıktan sonraki hissim şu: Yani ta başından itibaren başarılı olamayacaklarını hep düşündüm. Yani öyle bir, bunlar darbe yapıyor, başarılı oldular...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Fetullahçıların yaptığını tahmin ettiniz mi?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Tabii, aşağı yukarı işin rengi belli oldu hemen. Dolayısıyla onun başarılı olabileceğine o gece boyunca hiç kendimce ihtimal vermedim ve çalışmalarımızı da biz o gayretle, o motivasyonla yaptık zaten.

Bir sorunuz daha vardı galiba?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Cumhurbaşkanımızla ve Başbakanımızla görüşmelerinizde endişelerinizi dile getirdiniz mi? “İstanbul’a gelmeyin, başka bir yere gidin” veya “Şöyle bir tedbir alalım.” gibi konuşmalarınız oldu mu?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Yok. Tabii ki tedbir aldık, alıyoruz, yapacağız onu, oradan ayrıca bir ifadeye gerek yoktu ama Cumhurbaşkanımızın kendi kararıydı zaten İstanbul’a gelmek ve aslında o ortamda İstanbul’a gelmesi de büyük bir cesaret örneğiydi ve geldiler. Zaten gelmeden, onlar havadayken de özellikle stratejik noktada olan kule vatandaşlar tarafından darbecilerden, bu FETÖ’cü hainlerden kurtarılmıştı. Aslında o ara -bir müddet belki Cumhurbaşkanımızın yarım saat geç inme durumu var, kamuoyuna da bu yansdı- vatandaşları ikna etmekle, “Tamam, tehlike bitmiştir, bakın, buraya gelen görevliler buranın normal görevlileri ve normal havaalanı trafiğine açılması lazım.” noktasında ikna etmekle geçti o süre. Yoksa daha önceden aslında kule alınmıştı.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Siz, İstanbul Valisisiniz, Türkiye’nin en büyük şehrinin valisi, 15 milyon nüfuslu bir şehir, Avrupa’daki birçok ülkeden de büyük nüfus olarak. Çünkü biraz önce arkadaşlar da söyledi, sayın milletvekillerimiz de söylediler, Genelkurmaydan gelen yetkililer, gerek eski Genelkurmay başkanları gerekse Ümit Dündar Paşa askeriyenin böyle bir istihbarat biriminin olmadığını, istihbaratlarını emniyetten ve MİT’ten aldıklarını söylemişlerdi. Bizim istihbaratımız ve emniyetimizin -İstanbul’da böyle bir kalkışmanın yapılması için veya Türkiye’de bir darbe girişiminin olması için bir iki senedir uğraşmış olmaları lazım bununla ilgili- hiç haberlerinin olmamasını bizim istihbaratımızın zafiyetine mi veriyorsunuz, emniyetin ve MİT’in? Veyahut da MİT’e ve emniyete bunların bir noktada sızdıklarını, buraları ele geçirdiklerini mi düşünüyorsunuz? Bu kadar şeyi neye bağlıyorsunuz? Bir istihbarat biriminin... Sizin de haberiniz yok hiç, çok gizlemişler mi veya bunlar mı çok mu ayırdı, arkalarında büyük güçler mi vardı?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Şimdi, tabii, 17-25 Aralıktan sonra Türkiye bir sürece girdi, o süreç bir anda her şeyi yapıp sonuçlandırabileceğiniz bir süreç değildi. Yani dolayısıyla bu tür çalışmaları mutlaka olur devletin, olmuştur belki. Ama hangi noktada ne kadar mesafe katedilmişti onu belki tespit etmek lazım ama o konuda herhangi bir bana intikal etmiş, yani tek tek, şu, şudur, bu, budur gibi bir değerlendirme yok.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Selçuk Bey.

Belma Satır Hanım, buyurun efendim.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Valim, hoş geldiniz tekrar. Çok teşekkür ediyoruz sunumunuz için.

Ben de önce çok teşekkür etmek istiyorum, 15 Temmuz gecesi devlet adamlığına ve iyi bir bürokrata yakışacak şekilde o geceyi yönettiniz ve bugünlere geldik. O gecedan sonra yaklaşık bir ay demokrasi mitingleri yapıldı, bu mitinglerin bir kısmına katıldınız, mitinglerin güvenliğini sağladınız, halka moral ve destek verdiniz; İstanbul Milletvekili olarak İstanbullular adına ayrıca teşekkür ediyorum.

Yine darbeden sonra şehitlerimizin ailelerini, gazilerimizi hastanede veya evde eşinizle birlikte ziyaret ettiniz. Onların özlük haklarının bağlanması, maaşlarının bağlanması, birtakım sosyal desteklerin verilmesi, Hükümetimizin kararını kısa sürede uyguladınız ve kendilerine ulaştırdınız, bunun için de size ve bürokratlarınıza ayrıca teşekkür ediyorum.

3 tane kısa sorum olacak Sayın Valim: 15 Temmuz gecesi o gece içerisinde sabaha kadar sizi bu FETÖ darbe ekibinden herhangi birisi aradı mı? Yazılı veya sözlü olarak tehdit etti mi, mesaj attı mı? Bir gazete röportajınızda diyorsunuz ki: “Darbenin sözcüsü veya temsilcisi yoktu, böyle birisi arasaydı asla muhatap olmazdım.” Bunu açmanız için soruyorum, böyle bir şey oldu mu? Birinci sorum bu.

İkinci sorum: İstanbul’da görevden alınan memur, bürokrat sayısı nedir? Bunlar hakkındaki işlemler devam ediyor mu? Görevden almış olup bugün tekrar iade ettiğiniz bürokrat, memur var mı? Bunlarla ilgili istatistiki bilgi verebilir misiniz? Bir kişiyi ben biliyorum, dernekler müdürümüz, önce görevden alındı, sonra tekrar görevine iade edildi, bununla ilgili elinizde istatistiki bir rapor varsa onu öğrenmek isterim.

Bir de, FETÖ grubuna dâhil okullar, dershaneler, vakıflar var, bunların çeşitli gayrimenkulleri var, yurtları var, bunlarla ilgili İstanbul Valiliği olarak bir çalışma yaptınız mı? Şu anda o okulların, o vakıfların durumu nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Valim.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Ben de teşekkür ediyorum.

Şimdi, o gece darbecilerden ya da işte FETÖ grubundan böyle bir aramayla muhatap olmadım. Çünkü zaten çok yoğun bir telefon trafiğimiz vardı.

İkincisi, böyle bir şeye cesaret edebileceklerini düşünmedim doğrusu. Çünkü tavrımız ta başından, akşam saat 10’dan itibaren belliydi, açıktı, gece 1’e 10 kala –biraz önce arz ettim- televizyonlarda konuşmaya başladık. 3-4 televizyonda zannediyorum bu konuda beyanatımız oldu. Dolayısıyla böyle bir soruyla da veya taleple de muhatap olmadım.

Bir diğer konu, İstanbul’da görevden alınanların sayısı... Veya hakkında idari işlem tesis edilenler diyelim isterseniz. Çünkü bunların bir kısmı ihraç edildi, bir kısmı açığa alındı, bir kısmı belki açığa alınmadan soruşturma yapıldı. Şu anda benim elimdeki rakam 12.403. Bunların içerisinde tabii iade edilenleri sadece birkaç kurum için söyleyeceğim. Mesela, İstanbul Valiliği, Millî Eğitim Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Sağlık Müdürlüğü ve diğer birkaç kurumda bin civarında personeli iade ettik. Yani şunu arz etmek istiyorum: Bu soruşturmalar kılı kırk yarararak yürütmeye çalıştığımız soruşturmalar. Neticede doğruyu yanlıştan ayırmamız lazım ve insanların hakkı noktasında da dikkatli ve titiz olmamız lazım, dolayısıyla burada iadeler de bu kapsamda yüksünmeden yapılıyor, bunu özellikle arz etmek istiyorum.

Yine adli işlem tesis edilen şahıs sayısı -bir kısmı bunların içerisinde kamu görevlisi, bir kısmı kamu görevlisi olmayan- İstanbul’da toplam 6.514 şahıs hakkında adli işlem tesis edilmiş, bunlardan 3.671’i tutuklanmış ve 1.009 serbest kalan, adli kontrollerde 1.579 vatandaşımız serbest kalmış, 255 kişi hakkında da henüz gözaltı işlemi devam ediyor.

Diğer taraftan okul ve dershanelerle ilgili arz edecek olursam efendim şöyle diyeyim: 15 Temmuzdan sonra 168 okul hakkında işlem yapılmış ve bunların tabii millî eğitim sistemine dâhil edildi bunun öğrencilerinin bir kısmı, bir kısmı özel okullarda devam ediyor. Onun ötesinde, bilmiyorum, yine baktığımızda defterdarlık tarafından toplam 706 kurum kapatılmış, onların içerisinde okullar da var millî eğitimin biraz önce arz ettiğim okulları da var. 706 civarında çeşitli kurum kapatılmış, onların

gayrimenkullerinin bir kısmı hazine tarafına geçirilmiş. Yine 45 civarında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından, vakıflar birinci ve ikinci bölge müdürlüklerimiz tarafından kapatılan vakıf ve onların gayrimenkulleri var.

Bilmiyorum arz edebildim mi efendim?

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ravza Kavakcı Hanımefendi, buyurun.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Sayın Valim, hoş geldiniz, teşekkür ederim.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN - Teşekkür ederim.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ben de yine Belma Hanım'ı takip ederek bir İstanbul Milletvekili olarak o gün sergilediğiniz duruştan ve akabinde de yaptığımız çalışmalardan dolayı şükranlarımı ifade etmek istiyorum.

Sayın Valim, bir televizyon programında -o gün tabii çok büyük kahramanlıklar da gördük ama aynı zamanda büyük ihanetler de gördük- karşıya vapurla geçmek için girişimde bulunduğunuzda sizi almak istemeyen bir şirketten bahsediyorsunuz. Onunla alakalı bize biraz daha bilgi verebilir misiniz?

İkinci soru olarak, sonradan o güne baktığımızda, o geceyi değerlendirdiğimizde, ilginç bir şekilde herkesin olması gereken yerde olduğunu görüyoruz. Yani vatandaşlarımız belli bir yere yığılmıyorlar, herkes köprüye gitmiyor ya da herkes farklı bir yerlere dağılıyor. Bu gerçekten ilginç bir şey hani Allah'ın lütfü bana göre ama onun haricinde nasıl oldu onu da bilmiyoruz. Bir daha böyle bir şey olmaması için gerekli önlemleri yapıyoruz ama bizim daha önceden böyle bir acil eylem planımız var mıydı? Yani doğal afetler için var, deprem için, başka şeyler için, terör saldırıları için ama darbe için bizim Valilik bünyemizde ya da İçişleri Bakanlığı bünyemizde böyle bir şey var mıydı, bundan sonra böyle bir ihtimal değerlendiriliyor mu, bundan sonraki çalışmalar için? İkinci soru olarak onu sormak istiyorum.

Son olarak da İstanbul'da tek taraflı olarak köprünün kapatılması ve oradaki hareketlilik acaba Ankara'da Genelkurmayı ele geçirmenin üzerindeki dikkatleri dağıtmak amacıyla mıydı İstanbul'da yapılan girişim, o boyutu böyle bir değerlendirme yaptınız mı? Bir de bu tek taraflı kapatılması üzerine yabancı basında da bayağı bir farklı yorumlar olmuştu, onunla alakalı da bilginizi, düşündüklerinizi almak isteriz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Valim.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum.

Efendim, o gün tabii, Sayın Cumhurbaşkanımızın İstanbul'u teşrifi haberi gelince biz de 1. Ordu Komutanımızla birlikte karşılamak niyetiyle Asya yakasından Avrupa yakasına geçmek için çalışma yaptık. Tabii, köprüler kapalıydı o anda, o saatte, deniz yoluyla Harem'den geçmek istesek ya da Fenerbahçe tarafından çünkü biz hemen Üsküdar'a yakın bir noktadaydık, oralarda bu hain kalkışmacılar henüz oradaydılar. O da güvenlik noktasında arkadaşları ona değerlendirmelerinde çok uygun bulmadılar. Tabii ama bütün bunlara rağmen farklı bir noktadan işte bir kurumumuza ait bir botun bizi alması noktasında kurum en üst yetkilisinin kendisini aradık. O, o güne kadar her talebimizi istisnasız, hiç tereddütsüz yerine getiren o üst yetkili "Bir Ankara'ya sorayım müsaade ederseniz Sayın

Valim.” deyince ben artık teşekkür ediyorum, biz başka çaresine bakalım, eğer bulamazsak sizi tekrar ararız diyerek kapattım telefonu çünkü oradaki tarz, tavır farklıydı, karşı taraftaki o ikircikli yapı veya tavır bizi doğrusu bir güven noktasında yeniden değerlendirmeye tabi tuttu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kamusal bir şirket miydi yoksa özel bir bot kiralama şirketi miydi?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Sahil Güvenlik Komutanlığı efendim.

Dolayısıyla oradan ondan sonra vazgeçtik. Daha sonra, biraz daha vakit geçirerek sabahleyin erken saatlerde bir sivil botla başta da arz ettiğim gibi Sarayburnu’na, oradan havaalanına kara yoluyla geçtik.

Evet, diğer sorunuz efendim. Vatandaşın organizasyonu gerçekten çok güzeldi. Tabii bu belli bir noktadan sonra siz sadece kendi güvenlik kuvvetlerinize değil aynı zamanda vatandaşın da o sokaktaki refleksine siz de bir en azından tedbir geliştirmeniz gerekiyor. Zaman zaman, belki işte Valilik önünde olduğu gibi, Valilikten işgalciler defedildikten sonra oradaki vatandaşlara Büyükşehir Belediyesinin önüne gitmesi şeklinde zaman zaman bizim arkadaşlarımızın yönlendirmeleri ve tavsiyeleri oldu. Yani bunu bizler de zaman zaman yaptık ama genelde refleks olarak vatandaş çok enteresan bir şekilde sanki kendi aralarında daha önceden tatbikatını yapmış gibi bir insiyak içerisinde çeşitli noktalara birden müdahale etme noktasında harekete geçtiler.

Yine, efendim önleme planıyla ilgili. Tabii darbe önleme planı diye bir şey olmaz yani normal hukuk zemininde, bir hukuk devletinde darbeyi önleme planı sizin darbeyi öngörüyor olmanıza da yorumlanabilir ve dolayısıyla bizim asayiş planlarımız var, müdahale önleme planlarımız var ama darbe planı şeklinde bir planımız yok. Yani bundan sonra nasıl olur bunu tekrar değerlendirilir ama böyle bir şeyimiz yok.

Yine, köprünün tek taraflı kapatılması. Tabii bir taraftan İstanbul merkezine belki Anadolu’dan gelebilecek yardımların ilk etapta önlenmesine yönelik bir kendilerince aldıkları tedbirdir zannediyorum. Daha sonra zaten gecenin belli bir saatinden sonra Avrupa’dan Asya yakasına geçiş de durdu. Dolayısıyla o biraz daha propagandaya biraz daha Avrupa yakasına yardım geçişlerini önlemeye yönelik bir tedbirdir diye düşünüyorum doğrusu.

BAŞKAN – Evet, tamam değil mi Ravza Hanım?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Çok teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Emine Nur Hanım, buyurun efendim.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Sayın Valim, çok teşekkür ederim.

Ben de İstanbul’da yaşayan ve o geceyi İstanbul’da geçiren bir vatandaş olarak dehşetle yaşadığımızı düşünüyorum. Sizin destekleriniz için de tekrar teşekkür ediyorum.

Şimdi, benim aklıma takılan birkaç soru var, bunlardan bir tanesi “21.30 sularında ilk bilgi geldi.” dediniz. Peki, Beylerbeyi ve köprüye kadar giden birlikler hiç görülmedi mi yani emniyet güçleri tarafından çünkü bunlar gizli gidecek şeyler değil, tanklar, işte askerî araçlar. Oraya kadar nasıl ulaştılar?

İkinci sorum da köprüde kontrolün iki, iki otuz civarında alındığını söylediniz. Peki, neden sabah saatlerine kadar beklendi veya hani bizim takip ettiğimiz kadarıyla sabahın ilk ışıklarıyla birlikte köprüye müdahale edildi. Bunun özel bir nedeni var mıydı?

Ravza Hanım'ın sorusuyla biraz ilgili yine. 15 Temmuz gecesinden sonra olası tehditler arasında darbe demeyelim ama belki de bunu zaten tarihî süreç içinde adı başka bir şey olacak bilemiyorum, böyle bir girişim olası tehditler arasında yer alıyor mu? Bu tehdide yönelik özel bir strateji geliştirdiniz mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Valim, buyurun.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, efendim ilk bilgi geldiğinde zaten -konuşmamın başında da arz etmeye çalıştım- birkaç kendini bilmez insanın böyle şahsi inisiyatifıyla olan bir asayiş olayı gibi ilk etapta algılanan şey çünkü başka bir bilgi yok. Yani bu durup dururken niye yol kesilsin, vatandaşın aracına kimlik sorulsun. Tabii, bu diğer ihtimali hiç yok saymak anlamına değil ama inandırıcılığı noktasında ilk bilginin, onu arz etmeye çalıştım ama...

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Yol kesenler üniformalı değil miydi o zaman acaba hani size gelen bilgide?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Yani bu dediğimiz 2-3 kişilik bir şey, 2-3 asker, bu tabii ferdi bir bilgi, yani “Yolu kesti, bana kimlik sordular.” şeklinde emniyete intikal eden bilginin değerlendirilmesi, Emniyet Müdürü tarafından bana intikal ettirilmesi şeklinde. Yani dolayısıyla bu 21.30 bizim bu anlamda konudan ilk haberdar olduğumuz ama henüz değerlendirme noktasında değerlendirmemizi tamamlamadığımız bir aşama. Dolayısıyla burada belki farklı bir yorum veya anlaşılma olsun istemem doğrusu.

İkincisi: Köprüye gelenler normal iki ya da üç askerî araçla, bir römorkla gelen insanlar, bu normal her zaman İstanbul'da olağan, askerlerin bazen servis, bazen nöbet yerine giriş, bazen başka bir vazife anlamında girişleri geliyorlar ve köprüde iniyorlar yani yürüyüş koluyla köprüye çıkmış değiller. Dolayısıyla orada çok ilk etapta hemen “Ya, bunlar böyle bir şey yapıyor.” algısını oluşturabilecek kadar bir durum yok ortada. Yine bu bir tehdit unsuru olarak bundan sonra risk unsuru olarak değerlendirilebilir mi? Yani tabii bundan sonra tekrar değerlendireceğiz bunu hem il bazında, İstanbul bazında hem de belki Bakanlığımız, Hükümetimiz, Türkiye bazında belki bunu tekrar değerlendirip buna göre yeni bir karar alınacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Hüseyin Kocabıyık...

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Sayın Valim, hoş geldiniz.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ederim.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Şimdi, Cumhurbaşkanımız Marmaris'te o gece bir suikaste uğruyor. İşte böyle özel birlikler gidiyor, işte on beş dakika, işte yirmi dakika önce ayrıldığı için o suikast gerçekleşmiyor ama çatışmalar oluyor orada ve Cumhurbaşkanlığı korumalarından 3 de şehit var galiba, belki daha fazla bilmiyorum, o kısım açıklığa kavuştu aşağı yukarı. Sonra Cumhurbaşkanı İstanbul'a geliyor, o ilk geldiği binanın adı neydi?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Devlet Konukevi.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Devlet Konukevine geliyor, Devlet Konukevinin önünde vatandaşlarla beraberken bizim duyduğumuza göre bir askerî helikopter ve böyle yani ileride alçalıyor silahlı bir helikopter sonra gidiyor. Benim öğrenmek istediğim şey şu: İstanbul'a geldikten sonra

Cumhurbaşkanı herhangi bir tacizle ve tehditle karşı karşıya kaldı mı bu manada? Bu şu bakımdan önemli Sayın Valim: Şimdi, uluslararası hukukta, daha doğrusu suçluların iadesi anlaşmalarında devlet başkanlarına suikast konusu önemlidir, ayrı bir maddede onu ele alırlar, bunun yani açığa çıkması bakımından soruyorum. İstanbul'da da böyle bir tehditle, tacizle karşılaştı mı?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Şimdi, efendim tabii o helikopter tacizi ve alçak uçuşla jet tacizi zaten kamuoyuna da yansdı, o doğru, onunla ilgili de adli boyutta zaten araştırmalar devam ediyor.

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Böyle bir şey var yani değil mi?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Tabii tabii, yani helikopterle ama sizin dediğiniz şekilde alçalarak, hedef alarak mıydı...

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Şeyin üzerinde bu...

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Ama üzerinde uçuş var, doğru, ondan başka da bir jet uçuşu da var biliyorsunuz, alçak uçuş.

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Cumhurbaşkanı geldikten sonra.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Tabii, Cumhurbaşkanımız içerideyken. Tabii, biz o anda yanında değildik ama bize de anlatılanlardan, oradaki görevli arkadaşlarımızdan edindiğimiz bilgiyi ben aktarıyorum. Tabii, o jetin hatta işte bombardimana benzer ses çıkaran bir uçuş şekliyle oradaki insanları tedirgin ve taciz etmeye yönelik ciddi bir girişimi orada olmuş.

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Teşekkür ederiz.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Evet, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sancar, buyurun.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Evet, teşekkürler Sayın Başkan.

Hoş geldiniz Sayın Vali.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ederim.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Şimdi, 15 Temmuz akşamı en çok konuşulan konulardan biri de 1. Ordu Komutanı Ümit Dündar'ın Cumhurbaşkanıyla bir telefon görüşmesi yaptığı ve kendisine şu sözleri söylediği: “İşte yanınızdayım, size bağlıyım, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi kuşatma altında, orası güvenli değil, Ankara'ya gitmeyin İstanbul'a gelin.” Bu sözler 15 Temmuzun hemen ardından Ümit Dündar'ın ağzından pek çok basın-yayın organında ve İnternet sitesinde yer aldı. Basın-yayın organlarına baktığımızda bunların hani cemaate yakınlığı şu bu falan yok, çok büyük çoğunluğu Hükûmete, iktidara yakın basın-yayın organları. Siz bütün gün Ümit Dündar'la birlikteydiniz, bunu söylediniz, daha doğrusu bütün o süreç boyunca Cumhurbaşkanını ziyaret anına kadar. Kendisine sorduk, böyle bir görüşme olmadığını söyledi ve ilk defa burada açıkladı bunu. Artık size tabii ki onun doğru söyleyip söylemediğini soracak değilim, kendi beyanları esastır, “Böyle bir görüşme olmadı.” diyorsa size ekstra bunu sormamız zaten söz konusu olmaz sadece şunu sormak istiyorum. Siz oradaydınız, yanındaydınız, bu haberler her yerde, televizyonlarda, gazetelerde, İnternet sitelerinde yaklaşık üç ay dolaştı ve bir yalanlama gelmedi. Kendisine “bunu yalanlayın.” deme ihtiyacı duymadınız mı? Neden bir yalanlama olmadı ve neden durup dururken Darbe Komisyonuna geldiği gün bu açıklamayı yaptı, doğrusu bu konudaki izleniminizi, görüşünüzü, değerlendirmenizi, bilginizi almak isterim, bu bir. İsterseniz buna ilişkin cevabınızı verin, açıklamanızı yapın, diğerlerini de arka arkaya sorayım.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Takdir edersiniz ki tabii 1. Ordu Komutanımız ve ardından da Genelkurmay 2. Başkanı oldu kendisi ona benim çıkın, böyle bir açıklamayı yapın, yalanlayın veya doğrulayın deme makamında değilim ben, o bizim bürokratik nezaketimize...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Amiri değilsiniz...

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Özdağ, amir olup olmamasından değil...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Yok, amiri değilsiniz diyorum.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bir darbe gecesini birlikte yaşamış, bir tür yoldaşlık yapmış insanlar olarak bunu sormaları söz konusu olabilir diye söylüyorum. Ama verdiği cevap...

BAŞKAN – Evet, Sayın Valimiz cevaplıyor.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Tabii ki. Bakın, müdahale ettiler, ben de bir şey söylüyorum Sayın Başkan. Durun bir dakika, sakin olun.

Tamam, buyurun.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Yani, tabii, o makamda değilim, o, dediğim gibi, bizim bürokratik nezaketimize de çok uygun düşmez. Ama doğruladığına da, doğrusu, şahit olmadım.

İkincisi, belki kendisine zamanında sorulsaydı herhangi bir şekilde, o gün de burada beyan ettiğini beyan ederdi çünkü yakından tanıyabildiğim kadarıyla, bu konuda gerçekten çok açık ve dürüst bir insandır. Dolayısıyla, belki öyle bir fırsat olmamıştır. Durup dururken açıklama, onların kendi geleneklerinde nasıldır, bilemiyorum. Ama bize de, nezaketen, öyle bir şeyi söylemenin, doğrusu, düşmediğini düşünüyorum ben.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkür ederim.

İkinci sorum: Şimdi, o gece -yine Sayın Ümit Dündar'ın açıklamalarından hareketle söylüyorum- İstanbul'un pek çok yerinde bir güvenlik riski vardı, siz de söylüyorsunuz. Güvenlik riskinin kontrol altına aşağı yukarı alındığı saatleri de saat 02.33 civarı gibi aktardınız yanlış not almadıysam. O saate kadar yapılan görüşmelerle ilgili de bazı sorularım oldu Sayın Dündar'a. Bir defa, güvenlik riski bu kadar yükserken, sabaha karşı da henüz her şey tam kontrol altında değilken siz kendinizi nasıl güvende hissettiniz? Mesela, o süre içinde sizin tanık olduğunuz, sizin bilgi sahibi olduğunuz herhangi bir pazarlık oldu mu? Mesela, darbe girişiminde yer alma niyeti olduğu bilinen komutanlarla siyasi kanat arasında veya İstanbul'da, kriz merkezi olarak sizler arasında herhangi bir müzakere, bir pazarlık oldu mu? Bu konuda da görüşünüzü ben rica ediyorum.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Şimdi, tabii, “İki buçuk sıralarında, biz, genel olarak olayları kontrol altına alma anlamında hâkim olduk.” dedim. Yoksa, risk tabii ki sabaha kadar -sizin de beyan ettiğiniz gibi- devam etti, az da olsa bu risk vardı.

İkincisi, o riski alarak biz zaten bir sivil botla geçtik. Onu da almak durumundaydık o saatte. Dolayısıyla bu konu böyle.

Diğer konu, zannediyorum, beni aşan bir boyutuyla siyasi bir soru ama sadece şu kadarını söyleyeyim: Ben böyle bir şeye şahit olmadım, böyle bir şey olabileceğine de ihtimal vermem, ihtimal dışı olarak görürüm.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Peki, teşekkürler.

Son sorum: Şimdi, siz de satır aralarında cemaatin artık bir tehdit unsuru hâline gelmesini büyük ölçüde 17-25 Aralıkla tarihlendiriyorsunuz yani dönüm noktasının orası olduğunu -bir tür milat tartışması da yürütülüyor, bilginiz dâhilindedir- miladın 17-25 Aralık olduğunu söylüyorsunuz. Ama bu konuda başka tarihler de var, kamuoyunun önünde cereyan eden olaylar var. 7 Şubat 2012, MİT

Müsteşarı Hakan Fidan'a fezleke hazırlanması olayı var. Mesela, şahsen, bunun bir tür darbe girişimi olduğunu o günlerde ben söyledim. Acaba bütün bu uyarılar veya öncesinde -2004 Millî Güvenlik kararları da gitmeyeceğim- neden sadece 17-25 Aralık sizin için de böyle bir dönüm noktası olarak görünüyor?

Bununla bağlantılı bir soruyla bitiriyorum: Onca yıl mülki idarede önemli görevler yaptınız, en baştaki görevlerden en yükseğe kadar bulundunuz; kaymakam, vali yardımcısı, vali, sonra İller Bankası Genel Müdürü ve Türkiye'nin pek çok yerinde çalıştınız. Şimdi, o zamanlarda, 17-25 Aralık'a kadar sizin, cemaatle, "cemaat" diye kendini adlandıran yapıyla, kendisini "cemaatçi" diye adlandıran kişilerle ilişkiniz, onlara bakışınız 17-25 Aralık'a kadar nasıl olmuştu?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – İşte, onu, biraz önce, konuşmamın başında arz etmeye çalışmıştım. Yani, herhangi bir sivil toplum kuruluşuna göstermiş olduğumuz iyi niyet, hüsnüzan çerçevesinde gösterdiğimiz bir yaklaşım oldu. Tabii, bu herkes için böyleydi. Dolayısıyla, 17-25 Aralık, bu anlamda bir kırılma noktası oldu zaten tüm boyutuyla. Bilmiyorum, burada başka... Tabii, diğer konulara şimdi bakınca, belki onlar da bunun bir emaresi gibi değerlendirilebilir ama o gün çoğunlukla öyle değerlendirilmedi galiba.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Valim.

Sayın Zeynel Emre Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Valim, hoş geldiniz.

Verdiğiniz bilgiler için de teşekkür ederiz.

Ben soruları, isterseniz, peş peşe sorayım, hepsini bir arada değerlendirirseniz sevinirim.

“Deniz yolu güvenli değildi.” dediniz. Neden güvenli değildi diye soracaktım ama sonra Sahil Güvenlikten istediğinizi belirttiniz ve orada, zannediyorum, bir güvensizlik oluşmuş aranızda. Ama onun dışında, İstanbul ili sınırları içerisinde, Deniz Kuvvetlerine bağlı herhangi bir unsur, o gece darbeci olarak konumlandı mı, böyle bir tespitiniz oldu mu? İlk sorum buydu.

İkincisi: Şimdi, İstanbul ilinde o gün Hava Kuvvetleri Komutanı da bir düğünde. Burada, bunun rutini nasıl olur? Yani Hava Kuvvetleri Komutanı İstanbul il sınırları içerisine geldiği zaman İstanbul Valisini arar mı ya da işte, ne bileyim, ilave bir tedbir ya da istediği vesairesi olur mu? Sizin hiçbir irtibatınız oldu mu o gün özelinde? Ki çok sayıda isim o gün düğünde diye biliyoruz, önemli isim askeriye açısından. Bu konuda ne dersiniz?

Bir diğer nokta da, 10 kadar darbecinin etkisiz hâle getirildiğini ifade ettiniz, yanlış duymadıysam. Darbeci asker, polis toplam sayısı ne kadardı yani o gece darbe amaçlı, İstanbul'un 25 noktasında pozisyon alan darbeci asker, polis sayısı ne kadardı? Özellikle polis sayısı ne kadardı ve şu ana kadar, İstanbul ilinde gözaltına alınan ya da tutuklu asker, polis sayısı ne kadar? Yani, size bağlı birimler özelinde bunu soruyorum.

Bir diğer nokta: Yine, kaç tane uçak o gece İstanbul semalarında alçak uçuş yaptı? Biz, tabii, hep, alçak uçuş seslerini duyduk. Alçak uçuş nedir, ne değildir diye bilgimiz olmadığından sanki bombalanıyormuş düşüncesi hepimizde oldu. Herhangi bir yere, gerçek anlamda bombalama yaptılar mı yani bilmediğimiz bir noktaya? Çünkü Ankara'da olduğunu biliyoruz ama İstanbul'da haberlere geçen herhangi bir şey yok. Yine, darbecilerin elindeki helikopter sayısı ne kadardı uçakla birlikte?

Ve son olarak da “15 Temmuzdan önce bazı tedbirler aldık yani bazı arınmaları yaptık.” diye ifade ettiniz. En son hangi tarihlerde mesela bu arınmaları yaptınız, sizin kendi koruma ekibinizde olabilir, yakın çalışma arkadaşlarınız içerisinde olabilir? Nasıl bir sistem izlediniz bunda ya da yani, hani, bilgi nasıl topladınız, nasıl bunun tespitini yaptınız?

Eğer bu sorulara da cevap verebilirseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz Zeynel Bey.

Buyurun Sayın Valim.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – İzin verirseniz, bu sayılarla ilgili şeyi ayrıca, yazılı olarak arz edeyim. Tabii hem uçak, işte, helikopter ya da gözaltına alınan şeyi yazılı olarak arz edeyim.

Birinci sorudan başlarsak, “Deniz Kuvvetlerinin içlerinde darbeciler var mıydı?” vardı. Şu kadar sayı, bu kadar sayı, onu şu anda söyleyemem ama Deniz Kuvvetlerinin unsurları içerisinde de birtakım tutuklamalar, gözaltılar yapıldı, birtakım ihraçlar yapıldı. Bunlar kamuoyuna çok açık bir şekilde zaten yansıdı, onların gözünün önünde oldu. Dolayısıyla, Deniz Kuvvetlerinde de bu anlamda bir işlem, operasyon yapılmış oldu.

Yine, Hava Kuvvetleri Komutanımızın veya kuvvet komutanlarımızın İstanbul’a geliş gidişleri, genel rutin güvenlik tedbirleri anlamında ilgili birimlerle koordine edilerek yürütülürler. İstanbul, tabii, takdir edersiniz, çok yoğun bir şehir, nüfusu itibarıyla dünyanın en büyük şehirlerinden birisi. Dolayısıyla, burada sizin protokoller olarak bunları takip etmeniz, herhangi bir taşra ildeki yapacağınız bir protokol göreviniz İstanbul’da yok. Dolayısıyla, gelişlerinden, gidişlerinden bizim, o anlamda, protokol olarak, haberimiz olmaz ve düşünle de ilgili, bunu da ifade edebilirim, gelişlerinden haberim yok, öyle bir düğüne katıldıklarından haberim yok.

Yine, uçaklardan bombalama olmadı ama uçak uçuşları şeklinde, tacizler şeklinde oldu. Helikopterlerle zaman zaman bazı yerlerde ateş edildi. Vatan caddesinde mesela, İstanbul Emniyet Müdürlüğünün önünde, efendim, diğer başka yerlerde, birçok yerde helikopterden atış yapıldı.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Köprüde oldu mu efendim?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Köprüde helikopterle oldu, evet, yani o, ilk başlarda taciz ateşi şeklinde oldu ama daha sonra, tabii, biz köprüden ayrıldıktan sonra, onun tam tespitini yapmadım doğrusu.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki, son, aklıma bir şey geldi: Size yönelik bir şey oldu mu, bir planlama var mıydı, böyle bir tespitiniz oldu mu?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Yani, şimdi, tabii, açıklanan bildiride, bizim görevden alındığımız, dolayısıyla görevden alınmanın tabii neticelerinin az çok neler olduğunu buradaki herkes takdir eder. O anlamda, tabii ki bize yönelik de herhâlde bir planlama vardı.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Zeynel Emre.

Zekeriya Birkan Bey, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Evet, teşekkür ederim Başkanım.

Çok değerli Komisyon üyeleri, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Valim, öncelikle, hoş geldiniz, çok teşekkür ediyorum.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Aynı zamanda, o gece de yapmış olduğunuz çalışmalarından dolayı da hem sizi hem de sizinle beraber olan ekibinizi kutluyorum.

Tabii, birçok soru sorulduğu için, ben de soruları revize ederek geldim ama bir hususu merak ediyorum: Az önce konuşurken toplantının başında, “Biz bu yapıyla 17-25’ten sonra da o günkü mevzuata göre -yanlış hatırlamıyorsam- mücadele ediyorduk.” dediniz. Tabii, sizce, yani, büyük bir şehrin mülki amiri olarak, olağanüstü hâl kararı aldıktan sonra bu örgütle mücadele daha rahatladı mı, daha hızlandı mı, o değerlendirmeyi yapmanızı ben rica edecektim.

Bir diğer konu da, o gece ve ondan sonraki 29 gece boyunca bizim halkımız tam bir kahramanlık destanı yazdı. Tüm ülkede milyonlar sokaktaydı. Yani, hemen hemen her meydanda binlerce, milyonlarca insanımız vardı, bebekler vardı; yediden yetmişe tüm insanlarımız, kadınlarımız, gençlerimiz sokaktaydı. Siz de İstanbul’un Valisiydiniz. Size akseden bir yağmalama olayı, bir gasp olayı, yani öyle bir şey oldu mu? Yani, ben merak ettiğim için soruyorum.

Çok teşekkür ediyorum tekrar, katılıp bilgi verdiğiniz için.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Birkan.

Sayın Valim, buyurun.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Teşekkür ediyorum.

Efendim, 17-25 Aralıktan sonra da, arz ettiğim gibi, tabii ki bu mücadele yürütüldü ama o günkü uygulanan mevzuatla -ki siz hukuk içerisine kalmak durumundasınız- yapılan tasarruflar hem bir zamana mebniydi, bir zamana ihtiyaç duyuyor hem de birtakım farklı prosedürlere ihtiyaç duyuyor. Dolayısıyla, o mücadele, olağanüstü hâl ilanından sonra çıkarılan kanun hükmündeki kararnamelerle çok daha kolay ve rahat yapılabilir hâle geldi. Onun için, belki, bu, 15 Temmuzdan sonraki tasarruflar daha hızlı ve daha rahat yapılabilir. Bunu arz edebilirim. Ama ondan önce de hem personellerin kritik yerlerden daha kritik olmayan yerlere aktarılması, riskli personelin hem birtakımları hakkında disiplin işlemlerinin yürütülmesi -ki biliyorsunuz, Emniyette birçok rütbeli ya da kişi resen emekli edildi- bu tasarruflar hep yapılageldi ama olağanüstü hâl ilanından sonra çıkarılan mevzuatla bu mücadele çok daha kolaylaşmış oldu.

Yine, demokrasi nöbetlerindeki vatandaşlarımızın tavrında, gerçekten, ne 15 Temmuz gecesi ne sonrasında herhangi bir yağma, herhangi bir gasp, hırsızlık, bu yoğunluktan ya da bu hareketten istifade edilerek yapılan hiçbir şey olmadı, aksine biz orada çok takdir ettik gerçekten. O gün istenseydi belki, kötü niyetliler tarafından birçok yağma yapılabilirdi. Çünkü artık mesele devlet meselesiydi, mesele istiklal ve istikbal meselesiydi. Dolayısıyla diğer konulara çok bakılmıyordu ama bizim milletimiz bu anlamda da dünyaya örnek teşkil edebilecek bir tavır, duruş sergiledi.

Herhâlde sorunun cevabı olmuştur zannediyorum Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Mehmet Erdoğan Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Valim, biraz önce Sayın Özdağ’ın sorusunu değerlendirirken FETÖ’nün 15 Temmuzda yaptıklarını elbette öngöremediğimizi söyledi. Bu manada elbette ki Türk toplumunun önemli bir kısmı 15 Temmuzda yapılanları öngöremedi. Ancak sanıyorum, Sayın Valim de dâhil olmak üzere toplumdaki herkesin bu yapıyla ilgili olarak 17-25 Aralık öncesinde de sahip olduğu, bildiği bir değerlendirme vardı, o da şuydu: Bu yapının devlet kadrolarına olan ilgisi ve siyaseti şekillendirme konusundaki gayretleri çok da gizli bir şey değildi. Bu yıllardır bilinen bir husustu. Yani bunu bizim adımıza da

“Herkes hemfikirdir.” dediği için ben bunu düzeltmek ihtiyacı duydum. 15 Temmuz, yani 17-25 Aralık öncesi de herkesin bu konuda muhakkak bir fikri vardı, devlet kadrolarına sızma ve siyaseti şekillendirme konusunda.

Benim sormak istediğim başka bir husus var: Siz o gece tabii ki çok yoğun bir tempoyla çalışıyordunuz, Cumhurbaşkanıyla, Başbakanla görüşüyordunuz ama saat 22.30 sıralarında Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli de darbeye karşı olduğumuzu Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu darbeye karşı Hükümetin ve devletin yanında bütün teşkilatlarımızla, bütün gücümüzle yer aldığımız ve vatandaşların sokağa çıkması konusundaki ilk işin belki başlangıç noktalarından birisi de oydu. Bundan haberiniz oldu mu? Onu merak ediyorum.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Tabii, o anda çok yoğun çalıştığımız için ne televizyon ne başka bir şey izleme imkânımız yoktu. Ben de ertesi gün medyadan bu bahsettiğiniz hususları öğrenmiş oldum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Evet, gene sormak istediğim bir konu daha var: Hani belki herkes... Biz de birtakım teamülleri biliyoruz ama detayları ben de bilmiyorum, birçok arkadaşımızın da bilmediğini düşünüyorum. Siz İstanbul Valisi olarak İstanbul’a gelişi gidişte kimleri karşılayıp uğurluyorsunuz ve kimlerin İstanbul programına refakat ediyorsunuz? Yani hani biraz önce ordu komutanıyla ilgili şeyi de sordu arkadaşlar. Yani siz İstanbul’daki... Çünkü taşrada genelde Ankara’dan gelen herkese valilerimiz refakat ediyor ama İstanbul’da tabii ki bu teknik olarak mümkün değil. İstanbul’a gelen her bakana, her kuvvet komutanına, her yetkiliye İstanbul Valisi olarak refakat etmeniz teknik olarak mümkün değil. Siz teamül olarak kimlere refakat ediyorsunuz?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Biz teamül ve düzenleme olarak Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Başbakanımıza ve İstanbul’un, tabii, asayiş noktasında çok önemli bir şehir olması hasebiyle de İçişleri Bakanımıza refakat ediyoruz. Bu programlardan fırsat buldukça, eğer başka bir şeyimiz yoksa diğer bakanlarımızın da programlarına refakat etmeye çalışıyoruz. Ama teamül olarak bu 3 makamla sınırlıyız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Valim.

Burhanettin Bey, buyurun.

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – Sayın Valim, hoş geldiniz.

Şimdi, 15 Temmuz akşamı dokuz buçukta Emniyet Müdürümüzden bilgi aldınız, olayları değerlendirdiniz ve Sayın Cumhurbaşkanımızla da on buçuk-on bir arası telefon görüşmesi yaptınız. Bu darbe girişiminin FETÖ örgütü tarafından yapıldığını mı konuştunuz yoksa sıradan bir olay gibi mi ifade ettiniz? Birinci öğrenmek istediğim bu. Yani telefonu Sayın Cumhurbaşkanımız mı açtı, siz mi açtınız?

Asıl sormak istediğim soru: Bunu Fetullahçı terör örgütünün yaptığına dair kafanızda hiçbir sorun yok ama somut bir tane örnek verebilir misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkürler.

Buyurun Sayın Valim.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Tabii, şunu analiz edeyim: Şimdi, biz mi aradık, Sayın Cumhurbaşkanımız ya da Cumhurbaşkanlığından mı arandım, onu hatırlamıyorum ama normal bir olay değil, darbeyi konuşuyoruz, darbeyi konuştuk. Dolayısıyla orada şu değerlendirme, bu değerlendirmeden ziyade konuyla ilgili müdahale boyutuyla, ilk etapta olayın müdahale boyutuyla

İlgili konuları konuştuk, o talimatları aldık. O talimatlar üzerinden biz bir taraftan planlamalarımızı, organizasyonlarımızı yapmaya devam ettik. Dolayısıyla o anda şu değerlendirme, bu değerlendirmeyi de olsa hatırlamıyorum ama genel olarak, tabii, olayın vahameti hakkında artık o saatte herhangi bir tereddüdümüz kalmadı. Yani bir hain kalkışma var. Bunun FETÖ tarafından olma ihtimali çok kuvvetle muhtemel. Nereden bunun emaresini söyleyebiliriz? Yanımızda askerler vardı. Az çok o işe karışan, işin başında gibi görünen insanların kimliklerinden onların da öyle bir kanaati artık orada tezahür etmeye başlamıştı. Sonra zaten Sayın Cumhurbaşkanımızın da daha sonraki deklarasyonu da bu noktadaydı.

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – Sizin şahsi şeyinizi sordum. Yani “Şu olaydan dolayı bunu Fetullahçı terör örgütü yapmıştır.”

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Somut, şu olaydan dolayı diye söyleyemem, hatırlamıyorum ama yani olayın oluş şekli...

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – Hayır, bugün için de geçerli Sayın Valim, yani bugün için de geçerli.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Darbe yapılmıştı yani. Artık bunun kimin tarafından yapıldığı noktasında bugün artık herhâlde kamuoyunda da herhangi bir kuşku yok, öyle düşünüyorum.

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – Kamuoyunda şüphe yok da bunu özellikle yurt dışındaki meslektaşlarımıza anlatırken somut bir şey istiyoruz. Bize değil de yurt dışındaki birine, bir meslektaşına anlatırken somut bir şey söylemen lazım. Buradaki insanlar olayı biliyor, geçmişine hâkim. Ama somut bir şey istesek sizden ne söylememiz lazım?

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Şimdi, biz onu... Zannediyorum, şu anlamdadırlar... Bunun bir, tabii, yargı kararına bağlanması lazım. Zannediyorum, onların aradığı şey o. Yargı da bu konuda gerçekten gayretli ve ciddi hızlı çalışıyor. Dolayısıyla bence bunun yargı boyutuyla değerlendirilmesi daha doğru olur diye düşünüyorum. Çünkü bizim kanaatimize zaten sizler de az çok sahipsiniz. Bu kanaatte ikna olunmuyorsa o zaman yargı mevzuuyla bekliyorlardır diye sadece tahminimi söylüyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Valim.

Buyurun Ravza Hanım.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Sayın Valim, teşekkür ederiz. Ayağınız uğurlu geldi, bugün gayet sakin ve tıkr tıkr giden bir toplantı oluyor.

Sayın Valim, o akşam bana ilk gelen mesajlardan bir tanesi İstanbul il teşkilatındandı ve bizi yönlendirme, deminki sorumda yönlendirmede onlar da yardımcı oldu. Arkadaşlarla, sayın milletvekillerimizle konuştuğumuzda, işte kim nerede, nereye gidilebilir, biz de kendi aramızda bir bilgi paylaşımı yaptık. İstanbul il teşkilatına yapılan... Oraya da, malum, o gün bir askerin müdahalesi oldu. Bu müdahaleyle alakalı sizin bir irtibatınız oldu mu İl Başkanımızla? Destek konusunda sizinle irtibata geçtiler mi? Onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Tabii, oraya da benim bahsettiğim 25’in üzerindeki noktadan birisi de AK PARTİ İl Başkanlığıydı. Oraya da elimizdeki kuvvetlerden bir kısmını tefrik ederek gönderdik. Oradaki vatandaşlarla birlikte bizim emniyet güçlerimiz de parti binasının tahliyesi noktasında azami gayreti sarf ettiler.

BAŞKAN – Evet, Sayın Valim, çok çok teşekkür ediyoruz.

Yaklaşık 15.00’te başladık, biraz geçiyordu gerçi, saat 16.39. Davetimize icabet ettiniz. O gün 15 Temmuz darbe gecesi yaşadıklarınızı burada tarihe tanıklık edecek şekilde tutanaklara geçirdiniz. Milletvekili arkadaşlarımızın da sorularına cevap verdiniz. Size Komisyonumuz adına teşekkür ediyoruz.

Şimdi, biz ikinci misafirimizi alacağız, sizi teşekkür ederek buradan uğurluyoruz.

Çok sağ olun.

İSTANBUL VALİSİ VASİP ŞAHİN – Ben de teşekkür ediyor, tekrar sevgi ve saygılarımı arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Evet, Emniyet Müdürlüğümü davet edelim arkadaşlar.

Bu arada daha önce dinlediğimiz Yavuz Çobanoğlu Bey’in kitapları gelmiş. Arkadaşlarımız Komisyon üyelerimize birer tane dağıtacaklar, bilginiz olsun.

Konuğumuz gelinceye kadar, arkadaşlar, Komisyon üyemiz Sayın Kocabıyık başına da yansıyan görüşüne bir tavzih yapmak istiyor.

Sayın Kocabıyık, buyurun, iki cümle düzeltme yapacaksınız herhâlde.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Tutanaklara giriyor, değil mi?

BAŞKAN – Tabii, tabii, şu anda tutanaklarımız açık, devam ediyor toplantımız.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Şimdi, Sayın Başkanım, geçen oturumda olmuştü galiba bu tartışma. Aytun Çıray Bey Necdet Özel’le ilgili düşüncelerini söyledikten sonra ben de bu düşüncelere katıldığımı ifade ettim ve dedim ki: “Siyasetin aklanması için de Necdet Özel’in gelmesi lazım.”

BAŞKAN – Siyasetin aklanması, evet.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Oysa bugünkü basında “Siyasetin aklanması için gelmesi lazım.” diye çıkmış. İkisi tamamen farklı anlamlarda, mana değişiyor. Şimdi, benim “Siyasetin aklanması için buraya gelmesi lazım.” dememdeki sebep şudur: Buraya eski Genelkurmay başkanları geldiler, şöyle bir kolaycılığa hemen kaçtılar, kendilerine de hiç yakışmadı bu tutum doğrusunu isterseniz. “Efendim, biz, işte, devlet yöneticilerine söylemiştik, uyarıydık ama bir şey yapmadılar.” demeye getirdiler. Kendi dönemlerini aklama yarışına girdiler. Oysa Necdet Özel 15 Temmuzdan sonra birkaç tane televizyona birden üstelik çıktı, dedi ki: “Siyasetçiler, devlet yöneticileri bize zaman zaman bazı listeler verdiler. Biz bu listeleri araştırdık, hiçbir şey bulamadık. Sonra şimdi anlıyoruz ki personel onlardanmış, istihbarat da onlardanmış. Dolayısıyla buradan bir şey tabii ki çıkmaması normaldi.” dedi. Şimdi, bu siyasetin... Siyaset suçlandı çünkü bazı emekli generaller tarafından. “Siyasetin aklanması için Necdet Özel’in gelmesi lazım buraya.” diye fikir beyan etmiştim, tutanaklara yanlış geçmiş.

Şimdi, sözü almışken bir açıklamada daha bulunmak istiyorum, tutanaklara geçsin. Şimdi, Necdet Özel Paşa bana göre hem çok dürüst davrandı hem de şöyle bir özelliği var: Bakın, 15 Temmuz gecesinin -hani, moda tabirle söyleyeyim- kahramanlarından biridir Necdet Özel. Ben buna şahidim.

Biz Süleyman Soylu Bey’le önce Meclise geldik, Meclis açıldı, sonra biz TRT’ye gittik. Sonra geldik, Meclisin bombalanmasından sonra filan, bu sefer Başbakanlığa gittik. Başbakanlıkta İsmet Yılmaz Bey -Eski Savunma Bakanı ve şimdiki Millî Eğitim Bakanı- sürekli Necdet Özel Paşa’yla telefon kontağı hâlindeydi ve buraya gelen ikinci başkan Ümit Dündar da “O gece Necdet Özel’le pek çok sefer görüştüm ve onun bazı yönlendirmesi de oldu.” dedi. Orada sabaha kadar, gece yarısından

sabaha kadar Necdet Özel, İsmet Yılmaz ve Başbakan arasında üçlü bir telefon hattı sürekli açık durdu ve Necdet Özel darbecilere karşı mücadelede çok yönlendirici bir rol oynadı, şöyle yani karşı karşıyaydık.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Niye gelmiyor peki o zaman?

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Ha, şimdi oraya geleceğim.

Dolayısıyla, Necdet Özel Paşa'ya belki yeniden bir ulaşmak lazım yani bu Komisyonun, kendisini çok hüsnüniyetle ağırlayacağını tekrar ifade etmesi lazım. Darbe gecesi oynadığı son derece pozitif rolü de hatırlatarak, bu konuda bilgi sahibi olduğumuzu da ifade ederek belki yeniden davet etmekte fayda var. Yani, bu açıklamaları da bunun için yaptım.

BAŞKAN – Tutanaklara geçti, tavzih yaptınız.

Teşekkür ediyorum Sayın Kocabiyik.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Ben de bir cümle düzeltelim Başkanım.

BAŞKAN – Selçuk Bey de yine kendisiyle ilgili düzeltme için bir kısa söz...

Selçuk Bey, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyeleri; kendi aramızda yapmış olduğumuz geçen haftaki toplantıda bir masonun, bir şahsın, emekli bir eski büyükelçinin ifadesinin alındığı, byLock kullandığı... Ben, "Cemaatin neresindesiniz?" diye savcı sorduğunda, ifadesinde "Ben cemaat bilmem, dershane bilmem. Ben büyükelçiyim, emekli büyükelçiyim, byLock kullanıyorum." dediğini söylemiştim. O, "Masonlar byLock kullanıyor." şeklinde geçmiş. "Ben görevim esnasında da birkaç yerde bu sistemi kullandım." ifadesini kullanıyor. Bunu düzeltmek lüzumunu hissettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2.- İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan'ın Fetullahçı terör örgütüne ilişkin bilgi vermesi

BAŞKAN – İkinci konuğumuz, İstanbul Emniyet Müdürümüz Sayın Mustafa Çalışkan.

Hoş geldiniz.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Usulümüz gereği, sözü size vermeden önce kısa bir öz geçmişinizi Komisyon Sözcümüz Belma Satır Hanımefendi okuyacaklar.

Belma Hanım, buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Müdürüm, hoş geldiniz Komisyonumuza.

Mustafa Çalışkan 1978 yılında Nevşehir'de doğdu. İlk ve ortaöğretimini Kayseri'de tamamladı. 1991 yılında Polis Akademisinden mezun oldu ve İstanbul Emniyet Müdürlüğünde Komiser Yardımcısı olarak göreve başladı. Sırasıyla, İstanbul, Yalova, Batman, Kırşehir, Sakarya ve Adana illerinde görev yaptı. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde doktora eğitimini tamamlayan Mustafa Çalışkan, 2014 yılı Ocak ayı itibarıyla İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne atanmıştır.

Hoş geldiniz tekrar.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sağ olun.

1978 dediniz galiba, 1968 doğumluyum.

BAŞKAN – Tavzih edildi, tutanaklara geçti, doğrusu 1968.

Şimdi, efendim, usulümüz şöyle: İlk yirmi dakika azami olarak, isterseniz on dakika da olur, beş dakika da, onu size bırakıyoruz, nasıl isterseniz... Fetullahçı terör örgütünü tüm yönleriyle araştıran bir görev üzerimizde var, araştırma komisyonu. Tabii ki Fetullahçı terör örgütünün gerçekleştirdiği 15 Temmuz darbe girişimini özelden araştırıyoruz. Bu bağlamda, siz İstanbul Emniyet Müdürü olarak yaşadıklarınız, şahit olduğunuz, geçmişe yönelik FETÖ hakkındaki bilgileriniz dâhil olmak üzere Komisyonumuza yirmi dakikaya kadar bir bilgi sunarsanız, daha sonra da arkadaşlarımız soru yönelterek konuyu açmış olacağız.

Söz sizde, buyurun efendim.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Başkanım, teşekkür ederim.

Heyetinizi de saygıyla selamlarım.

Ben sadece 15 Temmuz kısmıyla ilgili bilgi vermek istiyorum. 15 Temmuzda yaşadıklarımı olduğu gibi aktarmaya çalışacağım.

15 Temmuz günü saat sekiz buçuk, dokuz civarında terörden sorumlu müdür yardımcısı, terör müdürü ve istihbarat müdürüyle IŞİD’le ilgili bir operasyon üzerinde çalışma yapıyorduk. Önemli bir operasyonda, çok sayıda adrese girmemiz gerekecekti, bununla ilgili de çok sayıda polisimiz görevli olarak bekletiliyordu. Bu arada, dokuzu geçtikten sonra, dokuz buçuğa yakın -saat kavramını tam tutturamayabilirim- bir emniyet müdür yardımcısı arkadaş beni aradı, bir askerî yetkilinin aradığını, sıkıyönetim ilan ettiklerini, teslim olmalarını, beraber çalışmalarını şeklinde birtakım şeyler söylediğini ilettiler. Tabii, biz bunu hayatın olağan akışına çok uygun bulmadığımız için “Herhâlde bir meczuptur.” dedik yani “Böyle bir şey olmaz, bir bakın, araştırın.” dedik. Biraz sonra başka bir emniyet müdür yardımcısı aynı şekilde bilgi verdi. Daha sonra, benim yanımda bulunan terörden sorumlu emniyet müdür yardımcısına aynı telefon geldi. Aynı anda da köprüden sorumlu şube müdürümüz aradı, “Burada birtakım olağanüstü durumlar oluyor -sayıyı hatırlamıyorum- 30-40 asker Beylerbeyi civarında bulunuyor.”, polislerin silahını almak şeklinde onları zorladıklarını söyledi. Tabii, o zaman biz olayın ciddi bir olay olduğunu, normal bir olay olmadığını fark ettik. Dokuz buçuk olarak hatırlıyorum, dokuz buçukta aynı anda tabii telefon trafiği başladı. Bir taraftan ben talimatlar vererek yerimden kalkıp, ceketimi alıp hızla asansöre yürüdüm. Aynı anda birçok talimat veriyorsunuz. Yani, bu askerin gelip de polisin silahını almaya kalkması veya zorlaması bizim açımızdan normal bir olay değil. Darbe kısmını çok aklımıza getirmiyoruz ama normal olmayan bir şey olduğu kesin. O arada, ben talimat vererek aracımın köprüye doğru hareket ettim. Bu arada ordu komutanımızı aradım ben, o an için askerle ilgili bir konu olduğu için doğrudan ordu komutanımızı aradım, “Böyle bir şeyler söyleniyor, sizin bir bilginiz var mı? Bu konuyla ilgili bir bilginiz var mı?” şeklinde sordum. Komutanımız da araştıracağını, tekrar döneceğini söyledi, bir bilgisi olmadığını, telefon edip tekrar bana döneceğini söyledi. Yolda bir defa daha aradığımı hatırlıyorum. 3’üncü kez aradığımda, o da herhangi bir yere ulaşamadığını veyahut da bir bilgi alamadığını söyledi. “O zaman komutanım, uygunsanız köprüde buluşalım, ben köprüye geçiyorum.” dedim. Tabii, bu arada da biz kendi açımızdan, kendi iç hiyerarşimiz içinde kimin nereye gitmesi gerektiği, nereleri tutmamız gerektiği şeklinde talimatları vererek ve tabii, daha kalktığımız andan itibaren “Hiçbir polis silahını vermeyecek.” şeklinde emri vererek kalktık yani polisin silahını kim olursa olsun, belli şeyler dışında almaya kalkarsa buna kesinlikle cevap verilecek şekilde, o şekilde bulunduğum yerden kalktım.

Köprüye geldiğimde komutanımız da geldi. Orada 40-50 -sayıları tam hatırlayamıyorum olabilirim- civarında bir askerin 2 araçla köprüyü kapattığını gördük. Tabii, biraz yaklaşmak istedik, havaya ateş ettiler. O anda komutanımız da geldi, valimiz geldi, değerlendirme yapmaya çalışıyoruz. Yalnız o anda daha tanklarla ilgili bilgi gelmedi bize. Orada 15 kadar Özel Harekâtçı var idi. Benim kafamdan geçen

şuydu: Burada 30-40 askeri biz bir şekilde ikna ederiz, ikna edemezsek çatışırız, biz bu köprüyü açarız düşüncesi vardı. Özel Harekâtçılarla konuştuk yani bu, kolay bir karar değil. Şimdi, karşınızda sizin kendi askeriniz, üniformalı Türk askeri var ve yanınızdaki polisler de Türk polisi. Bunlara şu emri vereceğiz: Biraz sonra çatışacağız, öleceğiz veya öldüreceğiz, biz burayı alacağız. Şimdi, bu çok kolay bir iş değil yani Allah bunları bu memlekete bir daha yaşatmasın. O arkadaşlara, Özel Harekâtçılara ben şunu söyledim: “Biz burayı alabilir miyiz?” “Alırız.” “O zaman hazırlanın. Korkan, çekinen, tereddüt eden varsa hiçbirine kızmayacağız biz, ayrılabilir.” Hiçbir arkadaşımız ayrılmadı. Tam bu kararı verirken, tabii, anonslarda değişik yerlere tankların geldiği şeklinde bilgiler gelmeye başladı. Şimdi, tanklar devreye girince tabii iş tamamen değişti. Biz o köprüye müdahale etmeyi beklemeye aldık. Orada valimizle, komutanımızla ne yapabileceğimiz şeklinde bir değerlendirme yapmaya çalıştık, tabii olayı da bir taraftan anlamaya çalışıyoruz. İlerleyen saatlerde vatandaşlar gelmeye başladı. Tabii, bu arada birçok kişiyle telefon görüşmeniz oluyor; benim telefonlarım, korumalarımın telefonları, işte, bir yardımcım yanımdaydı, onun telefonu. Devamlı bakan arıyor, il başkanı arıyor, sivil toplum örgütlerinden arayanlar var, kendi teşkilatımızdan arayanlar var. Olayı tam çözmeye çalışıyoruz fakat ben, birkaç hamle yapıp da bize doğru fazla sayıda ateş edilince bu işin normal bir şey olmadığını, tanklar da devreye girince normal bir şey yaşamadığımızı fark ettik. Normalde, benim çıkarken verdiğim bir talimat vardı, görevlendirmem vardı ama on buçukta telsizden anons yaptım ben. O anonsun gerçekten çok faydası oldu. Şöyle: Üniformalı mesleklerde eğer talimat almazsanız inisiyatif kullanmakta zorlanırsınız, böyle yetiştiriliyorsunuz, eğer talimat alırsanız da çok iyi bir şekilde görev yapabilirsiniz. Saat on buçukta o anonstan sonra olayın şekli değişti. O anonsta söylenen şey genel olarak şuydu: Hiçbir şekilde silahımızı teslim etmeyeceğiz, hiçbir şekilde bulunduğumuz yerden ayrılmayacağız, vatandaşlarla beraber... Ancak, orada çok önemli bir şey var, vatandaşlarla beraber karşınızdakilere de zarar vermeden -bu nasıl olacak, tabii o an içinde düşünerek söylediğim bir şey- karşınızdakilerin de bu memleketin çocukları olduğunu düşünerek... Bunlar anonslarda geçti, esas zorluk oradaydı.

Ben şunu övünerek söyleyeceğim: 1983'ten bu tarafa Emniyet teşkilatındayım. Emniyet teşkilatı bizi aldı, yetiştirdi, iş verdi, makam verdi, teşkilatımla hep ben gurur duydum ama 15 Temmuzda ayrı bir gurur duydum. Hiçbir yardımcım da esneme olmadı. Bakın, 40 tane yardımcım var benim, 1 tanesi esneseydi gücümüz yüzde 25, yüzde 30 düşerdi, 3 tanesi esneseydi yarısı düşerdi. Polis memurundan müdür yardımcısına kadar hepsi bana göre kahramanlık gösterdiler. Bu teşkilatın mensubu olmaktan dolayı da ben bir kez daha gurur duydum.

Yine, orada tabii -tabiri caizse- mahşer günü gibi acayip bir manzara. İnsanların üzerine ateş eden Türk askeri benim kafamdaki Türk askeri değil tabii, bize böyle öğretilmedi. Bize öğretilen şey, hiçbir polis, hiçbir asker vatandaşın üzerine ateş etmez, edemez, eli gitmez yani bunun tersini düşünmek bizim ne eğitimimizde ne kültürümüzde ne de inancımızda var. Bu mantıkla olay bir yere geldiğinde -arada atladığım kısımlar olabilir- köprüye doğru bir hamle yapmamız gerektiğini... Vatandaş çoğaldı, vatandaş gitmek istiyor, bir taraftan da vatandaşı idare etmek zorundasınız. Yani vatandaş da... Türkiye'nin bütün renklerini düşünün, orada. Bir lideri yok, o an için orada, onları yönlendiren, onlara “Dur.” veya “Devam et.” şeklinde bir şey söyleyecek bir lideri yok. Bir taraftan, kendi polisinizi yönlendirmeye çalışıyorsunuz, bir taraftan vatandaşı, zayıat vermemesi için, ölmemesi için kontrollü bir şekilde tutmaya çalışıyorsunuz, aynı anda, helikopterler geçiyor, uçaklar geçiyor. Bir ara, ben köprüye yürümemiz gerektiğini düşündüm ve bir arabanın -tank diye anlatıyorlar- üzerine çıkıp... Çünkü vatandaşlar çok şuursuzca... Şuursuzcadan kastım şu: Oraya gitmek istiyorlar, ateş ediliyor. “Beraber yürüyeceğiz, sakin olun.” şeklinde onları ikna edip beraber yürümeye başladık. Biraz önce Emniyet teşkilatıyla ilgili güzel şeyler söyledim, bu milletle ilgili de bir iki şey söyleyeceğim. Orada

tekrar, “Emniyet Müdürünü koruyun.” şeklinde önüne iki saf yapıldı. Yani karşıdan ateş ediliyor, insanlar tanımadıkları bir insanın önüne set oluyorlar. Ben de onlara “Siz açılm, bizde, üzerimizde en azından çelik yelek var.” diyorum, onları açmaya çalışıyorum ama ilginç bir vatandaşımız var, hiçbirisi şey yapmadı, üzerimize ateş ettiler maalesef, vatandaşın üzerine direkt ateş ettiler. Bir sefer değil, birkaç sefer ateş ettiler. O ateş etme sırasında benim bir yakın korumam şehit oldu, bir yakın korumam ağır yaralandı, özel kalemim de hafif yaralandı. Benim -üçgen gibi düşünün- üç çevremdeki kişi vuruldu. Birçok vatandaş yaralandı, şehit oldu. Ben ısrarla tekrar aynı yöne gitmek istedim ama beni ikna ettiler yani bir şekilde, biraz daha beklememiz gerektiğine ikna ettiler. Burada, bu ateş edenlerle ilgili ben hiçbir kelime kullanmayacağım. Yani hiçbir şeye sığdıramadım ben o insanların yaptıklarını. Ben onlara asker de demiyorum, insan da demiyorum, bu ülkenin vatandaşı hiç demiyorum. Vatandaşın elinde taş dahi yoktu, taşı olan vatandaş yoktu, elinde çakısı olan vatandaş yoktu. Bizlere kızılıyordu vatandaşlar, “Neden siz ateş etmiyorsunuz? Verin silahları biz ateş edelim.” Şimdi, bizim elimizdeki silahlar tabanca veya MP5, en fazla bir tane Kobra’mız var, o da karşı taraftan ateş edilen uçaksavara dayanmaz yani uçaksavar onu deler geçer. Biz bir şekilde hem vatandaşın korumak için hem de karşı tarafı ikna etmek için hem anons edip hem megafonla ikaz edip hem ara ara ateş edip... Nereden ateş ettiyse oraya tank atışı yaptılar, 4 defa tank atışı yapıldı. Kamuoyu bunu ne kadar hissetti bilmiyorum ama direkt insanların olduğu yere doğru, bizim ateş ettiğimiz yere doğru 4 defa tank atışı yaptılar. Bir tanesi TOMA’yı delip geçti, 3-4 vatandaş parçaladı. Bu arada, yanımda bir askerî yetkili var, kendi inisiyatifiyle gelmiş. Üzerine sivil elbisesini giymiş, spor ayakkabılarıyla beraber gelmiş, yalnız, orada tanıştık biz. Şimdi, olayın vahametini anlatmak için söylüyorum, bir noktaya geldiğinizde çaresizlik hissediyorsunuz. Ben ele geçirilen tankların getirilmesi şeklinde bir anons yaptım. Oradaki komutan dedi ki: “Ne yapacaksınız Müdür Bey?” “Ben de karşı tarafa ateş edeceğim.” dedim. Dedi ki: “Katliam olur. Siz bunu kullanamazsınız, karşı taraftakiler profesyonel, burada 300-500 insan ölebilir.” Şimdi, orada ben o komutanımızı da test ediyorum, komutanımız kusuruma bakmasın, bunu kendisine de söylediğim için rahat söyleyeceğim, “Komutanım, savaş hâlindeyiz, yapacak bir şey yok, başka türlü nasıl durduracağız?” dedim, insanları öldürüyorlar, gözümüzün önünde ateş ediyorlar. Tabii komutan üç beş metre ileride sağa sola gidiyor ama “Müdür Bey”i nasıl ikna ederim?” diye düşünüyor. Sonra ben şundan dolayı vazgeçtim: Biz orada insanları kontrol etmekte zorluk çekiyorduk. İnsanlar, vatandaşımız onu ele geçirip de bilmeden kullanırsa o zaman facia olurdu. Vazgeçtik, bu komutanımız da bir ya da iki gün sonra beni ziyaret ettiğinde ben bunu ona aktardım, “Komutanım, sabah dört buçuk, beşe kadar size de güvenemedim.” Bu çok kötü bir şey yani bu çok ağır bir şey. O da güldü ama...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Rütbesi neydi?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Tümgeneralidi.

Çok büyük hizmet etti, bize çok büyük yardımları dokundu, özellikle, sabah dört, beşten sonra bize çok büyük faydaları dokundu. Birtakım insanları sevk etti, birtakım yerlerde çatışmaya bizimle beraber... Hatta, bir albayımız şehit oldu, onun talimatıyla giden bir albayımız, bir albayımız çok ağır yaralandı bu bahsettiğim yerde. Başka yerlerde bize çok büyük faydaları oldu. “Kahraman” kelimesini kullanıyorlar, gerçek bir kahramandı yani o manada büyük katkısı oldu.

Tabii, biz birçok şey yaptık, şimdi, hepsini birden ben toparlamakta biraz zorlanıyorum ama yaptığımız bir şeyi söyleyeyim: Cumhurbaşkanımızın kendi iznini almadan bir iş yaptık ama doğru bir iş yaptık. Bir emniyet müdür yardımcımız şunu yaptı: Bir mesaj yayınladı saat on bir, on iki civarı. O mesaj halkı davet eden bir mesajdı. Bir diğer konu: Mesela, selalar konusunda bir müdür yardımcımız müftümüzle görüştü, müftümüz, bunun Diyanet İşleri Başkanımızın talimatıyla olacağını söyledi, orayla irtibat kuruldu. Bir taraftan, tankların ilerleyişini durdurmak için metrobüsünden diğer

ağır araçlara kadar neyimiz varsa, vatandaşın neyi varsa seferber edildi. Diğer taraftan, işgal edilen yerler oldu; CNN gibi, Atatürk Havalimanı gibi, AKOM gibi birçok yer, askerın girdiği yerler oldu. Buralarda, kiminde çatışarak, kiminde diğer türlü buralar tekrar ele geçirildi. Yine, askerî kışlaların tamamının önu kapatıldı. Yine, Jandarmayla ilgili kısımlar da dâhil, hiçbir askerî kışla veya kuruluşun içinden çıkışa izin verilmedi. Vatan Caddesi'ndeki Emniyet Müdürlüğünün işgal edilmemesi için arkadaşlar büyük çaba sarf etti. Çengelköy'de yine büyük çaba sarf edildi, şehitler verildi. İstanbul'da 26 ayrı noktada mücadele verildi. Bu arada, ilginç olan olaylardan bir tanesi, Vatan Caddesi'ne gelen bir tankta bulunan bir yarbay alındı, onun Whatsapp'ı ele geçirildi. O Whatsapp bize çok büyük fayda sağladı. 104 kişinin haberleştiği bir Whatsapp grubu, darbeciler; işte, Gelibolu tarafından veyahut da Çorlu tarafından veyahut da helikopterden, uçaktan yardım talep ediyorlar, "Atış yapalım mı?" diye soruyorlar, "Vatan'a ateş edin.", "Şuraya atış desteği sağlayın.", "Acımayın." gibi birtakım şeyler. Bu Whatsapp'ın ele geçirilmesi bizi çok rahatlattı.

Bunun yanında, aynı anda hastaneleri seferber etmeniz gerekiyor. Hastanelerin tamamında yoğun bir şekilde yaralı veyahut da şehit olan insanlar var. Yine, sivil toplum kuruluşlarının, bir şekilde, normal sınırın dışına çıkmaması için çaba sarf ediyorsunuz. Yani normal sınır nedir? Bir kavga olur, kavga bittikten sonra hasar tespiti yapıyoruz. Bu hasar tespiti öyle ağır oluyor ki bazen, şöyle bir manzara düşünün: Bir genç polis, bir askerın kafasına silahı dayamış ve ateş ederken fotoğraf çekilmiş. 36-37 bin polis var, yapabilir mi bir tane çılgın? Yapabilir. Ama Allah'a çok şükür ki yapmadı. Bu fotoğrafı hiçbirimiz düzeltemedik. O manada, Emniyet teşkilatı -İstanbul için özel olarak söylüyorum- çok dikkat etti. Yani karşı tarafta düşman olarak gördüğümüz insanlar var, bize ateş ediyorlar ve çok ağır ateş ediyorlar, hakaret ediyorlar ama polis buna bu şekilde karşılık vermedi. Bunu biz talimat olarak verdik, defalarca söyledik ama eğer bir altyapı, bir dayanışma olmazsa bu talimatı dinletemezsiniz. Bir tane çılgının yapacağı bu işi de koskoca Türkiye Cumhuriyeti izah etmek zorunda kalacak.

Askerler gözaltına alındığında -yüzde 99, belki yüzde 100 diyeceğim- bilerek hiçbirisine kötü muamele yapılmadı. Bunu anonslarda da söyledik. Hatta bir örnek vereceğim: Bir tuğgeneralı, bu işi organize eden, bu işin başındaki bir tuğgeneralı ben kendim bir zırlı araçla, vatandaşa göstermeden Vatan Emniyet Müdürlüğüne getirmek üzere aldım. Tabii, orası çok kötü bir ortamdı yani insanların ölümlerini seyrettiniz. Bazı insanlar dayanabilir, tecrübelidir falan ama bazı insanlar gençtir, fevridir. Bir polis arkadaş buna hakaretvari bir şey söylemeye kalktı. Benim ona ikazım şu: Biz hiçbirine hakaret etmeyeceğiz, hiçbirine küfretmeyeceğiz, herhangi olumsuz hiçbir şey yapmayacağız. Her şeyi bunlar belki hak etti ama bizim işimiz bu değil. Bu sıcaklıkta söylediğimi söylüyorum. Belki her şeyi hak etmiş olabilirler ama bizim işimiz bu değil. Biz hiçbirisine hakaret etmeyeceğiz. Ve edilmedi. Bundan yüzde 99 -bire bir takip ettim- yüzde 100 bile diyebilirim, hiçbirisine hakaret veya eziyet edilmedi.

Bunun dışında, esas -bu, çatışma, çarpışma kısmı, heyecanlı kısmı ama- adli ve devam eden kısmı bizim için daha sıkıntılı kısım yani siz bir anda yüzlerce insanı gözaltına alıyorsunuz ve bunların adli prosedürünü de işleteceksiniz. Bu manada çok hızlı organize olduk. Yani, bizim nezarethanelerimizin sayısı, alacağı kapasite sınırlıdır. Biz hızlı bir şekilde pratik çözümler üreterek bunları topladık. Silahların kaybolmaması için çaba sarf ettik. O büyük araçların, tankların veyahut da zırlı araçların dışarıda kalmaması, vatandaşın elinde kalmaması için büyük çaba sarf ettik.

Bu arada, havaalanıyla ilgili kısım basında çok konuşuldu. Havaalanıyla ilgili kısımda da şöyle bir şey var, onu şimdi sizinle paylaşmak istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımız "Kuleyi ne kadar zamanda boşaltırsınız?" dediğinde, ben on-on beş dakika demiştim ama şimdi sorsa bir saat derim. O heyecanla, o ortamdan dolayı on-on beş dakika dedik ama inanın, enteresan bir şekilde o on-on beş dakika içinde o gerçekleşti.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Ne zaman sordu, nasıl sordular?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Saat kısmını karıştırabilirim ama beni Cumhurbaşkanımızın Koruması aradı, Muhsin Bey... Birkaç defa görüştük biz Cumhurbaşkanımızla ama bu söylediğim havaalanıyla ilgili kısımda havaalanındaki durumu sordu. İzah ettim, kuleyi sordu, kule işgal altında Sayın Cumhurbaşkanım dedim. “Ne kadar sürede ele geçirebilirsiniz?” dedi. On-on beş dakika ama bunu şunun için söyledim: On-on beş dakikada ele geçiremezsiniz yani fiziken çok mümkün bir şey değil aslında. Yani hadi diyelim şuradan bir yere gideceğiz, silahlarımızı alacağız, orada ele geçirilmiş bir yerde çatışacağız ve ele geçireceğiz. Bu çok kolay bir iş değil, şu yan oda bile olsa on-on beş dakika rakamı biraz şey ama orada da manevi birtakım şeyler diye de değerlendirebilirsiniz, on-on beş dakika içinde dönmeyi nasip etti Cenab-ı Allah bize.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Kendileri hâlâ havada mıydı yoksa inmiş miydi?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şimdi, orada, Cumhurbaşkanımız havada olduğunu bize söylemedi. Ben Cumhurbaşkanımızın İstanbul’a geleceğini bilmiyordum. O anda havadaymış yani o da onu bizle direkt paylaşmadı yani İstanbul’a iniyorum havadayım demedi ama anlıyorsunuz yani “Kule çok önemli Mustafa Bey.” deyince bir yorum yapıyorsunuz siz, ben yorum yaptım, yani, böyle, şey olarak. Arkadaşlarıma da -o an için söylenen şeyler- kaç kişi var özel harekâtçı kuleye yakın dedim. Orada bizim özel harekât şubemiz var. “Şubeyi koruyan 4 polis memuru var.” dediler. Şubeyi bırakın arkadaşlar, ölün, öldürün ama bana on-on beş dakika içinde kuleyi aldık deyin dedim, telefonu kapattım. Şimdi, şöyle, manzarayı anlatmak için daha net konuşayım, 2 tane benim telefonum, 2 tane korumamın telefonu, 2 tane de yardımcımın telefonu, 1 tane telsiz; inanın bunların hiçbiri susmuyor, bir şekilde biz bunlara cevap veriyoruz. Gazetecisi arıyor, vatandaşı arıyor, siyasetçisi arıyor, bakan arıyor, başkaları arıyor, şimdi, bu ortamda cevap veriyorsunuz. On-on beş dakika da sürmedi, o arkadaşlar -Allah bizi utandırmadı- on-on beş dakika içinde kuleyi aldılar ve biz döndük Cumhurbaşkanımıza “Kule alındı.” dedik ve ondan sonra indi. Söylememesi de gayet normal yani ben İstanbul semalarındayım dememesi de gayet normal.

Biz, yine, Sabiha Gökçen’de ona benzer aynı şeyler yaşadık. Yine şehir girişlerinde... Bu da enteresan olduğu için paylaşacağım, bir sivil toplum örgütünün başkanı arıyor diyor ki: “Çatalca’da 4 polis memurunu siz Çatalca’nın girişine bırakmışsınız -onlardan birisi akrabası- ‘İşte biz buradayız ama sadece tabancamız var, MP5’imiz var, biz tanklara nasıl duracağız?’” diye beni aradı. Biraz da korktu gibi söylüyor. İlçe müdürüyle görüştüm ben, Çatalca İlçe Müdürümüzle. Bakın, abartmıyorum, bunların hepsi gerçekten... Gideceksin kardeşim oraya, öleceksiniz ama bir tank oradan içeri girmeyecek. Hiçbirisi ama, acaba, işte Sayın Müdürüm şöyle -bir tanesi böyle bir şey söylese onu da paylaşırım ben sizinle- Müdürüm biz azız, malzememiz yok, silahımız yok, aracımız yok demedi. “Emredersiniz.” dedi ve Çatalca’ya geçti. Bu taraftan, Gelibolu’dan gelecekler için yine oralarda, şehrin girişinde, tünellerin tamamında tedbir almak zorunda kaldık. Yine iletişimi devam ettirmek, Çamlıca başta olmak üzere rolleri korumakla ilgili tedbirler almak durumunda kaldık. Yine TELEKOM’la ilgili tedbirler almak durumunda kaldık. Televizyonlar, medya kuruluşlarıyla ilgili, yetişemediğimiz oldu, mesela CNN’e yetişemedik, sonradan girmek zorunda kaldık, birçoğuna da yetiştik, almadık gelenleri.

Zor bir gündü, dediğim gibi, Allah bu memlekete böyle sınav bir daha vermesin. Düşmanla çarpışmakta bir sıkıntı yok, karşınızda düşman olsa hiç problem yok. Tabii, bazı şeyleri de izahta zorlanıyoruz, karşımızdaki... Benim korumamın “Asya” isminde bir çocuğu var, 6 yaşında, eşi de genç bir hanımefendi. Şimdi, siz ona bunu nasıl izah edeceksiniz, ne diyeceksiniz? Bazı şeyleri izah ediyoruz, işte terörist diyoruz, başka şey diyoruz ama üniformalı, devletten maaş alan, aynı benim gibi

yıllarca devletin ekmeğini yemiş -ben 1983'ten beri devletin ekmeğiyle büyüyen bir insanım, 1983'ten beri devlet bizi el üstünde tutmuş- o kişilerin de o albayların, yarbayların, tuğgenerallerin tamamının kursağında devletin, milletin, o fakir milletin, o Asya'nın babasının ekmeği var. Şimdi, biz ona nasıl anlatacağız, ne diyeceğiz, oralarda tabii zorluk çekiyoruz, anlatmakta zorlanıyoruz.

Benim anlatacaklarım genel hatlarıyla bu şekilde ama burada bir şeyi daha değerlendireceğim. Bu olaydan sonra birtakım eksiklikler yani nedir? Hep söylenir ama ağır silah veya başka şey. Ağır silah değil ama polisin mutlaka daha güçlü silahlarla donatılması. Yani bir ikinci güç gibi değil ama yetecek kadar, yetecek kadar silahlarının olması gerektiğini net bir şekilde hissettim. Yine, iletişimle ilgili daha ciddi tedbirler almamız gerektiğini, sadece telsize, sadece WhatsApp'a, sadece belli şeylere mahkûm olmamak gerektiğini tecrübeyle öğrendik.

Bu arada, tabii, birtakım özel korumamız gereken yerler vardı, o arada onları da korumak durumundaydınız. Yani nedir? İşte, Cumhurbaşkanımızın evi gibi yerlerle ilgili de o sıcak ortamda tedbirler almak zorundaydınız. Onlar da çok şükür alındı, başka birtakım insanlarla ilgili de tedbirler alındı. İstanbul'da 26 noktada bu olaylar oldu, 99 kişi şehit oldu, 6'sı polis teşkilatından.

Benim arz edeceğim bu kadar Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Değerli Müdürüm Sayın Çalışkan, tabii, dinlerken hem aydınlandık hem de duygulandık. Gerçekten bu darbeleri püskürtmede kahramanca aktif olarak rol aldınız, çelik yeleğinizi giyerek en önde mücadeleye girdiniz; yakın bir korumanızın şehit, bir korumanızın gazi olduğu, özel kaleminizin de yine gazi olduğunu sizden öğrenmiş olduk. Biz, teşekkür ediyoruz milletimiz adına gerçekten bu darbelerin püskürtülmesi noktasında gösterdiğiniz fedakârca çalışma için.

Şimdi, biz bütün şehitlerimizi rahmetle anıyoruz, kendilerine şükran ve minnet borçluyuz, sanıyorum sakıncası yoktur, bu yakın korumanız, şehit olan, tutanaklara geçsin, burada tarihe tanıklık eden açıklamalar yaptınız, ismini öğrenebilir miyiz?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Münir Alkan.

BAŞKAN - Münir Alkan, Allah rahmet etsin, mekânı cennet olsun diyelim, minnet ve şükranla analım.

Sayın Çalışkan, “Cumhurbaşkanımızın iznini almadan gece on bir-on iki arasında bir mesaj yayınladık, faydalı oldu.” dediniz ama bu mesaj Emniyet mensuplarına kapalı devre yayınladığınız bir mesaj mı, nasıl bir mesaj, bu mesaj hakkında biraz detay vermeniz sakıncası yoksa mümkün mü?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Bu mesaj, Turkcell üzerinden yayımlandı, saat on bir, on iki civarı, saati tam hatırlayamıyorum. En azından biz direkt izin almadık, biz Turkcell'e ilettik böyle bir şey yapalım diye, biz almadığımız için öbür kısmı bilmiyorum onlar daha iyi bilir. Orada bir yöneticiye böyle bir mesajı biz ilettik, onlar da bunu yayabileceklerini, iletebileceklerini söylediler. Onlar iletişim kurmuşlar veya kurmamışlar, o kısmı bilmiyorum ama bu fikri biz verdik manasında söyledim onu.

BAŞKAN – Anladım, anladım.

Teşekkür ediyorum.

Bir de işte spor ayakkabısı, sivil kıyafetiyle, şimdi Şehitler Köprüsü yani Boğaziçi Köprüsü yakınlarında bulunduğunuz konumda sonradan rütbesinin tümgeneral olduğunu söylediğiniz bir askerın “Çok büyük yardımları oldu, kendisinden istifade ettik.” diye bahsettiniz. Şimdi darbenin önlenmesinde böyle fedakârca yardımı olduğuna göre, sakıncası yoksa bu general, tümgeneral... Ama söyleyip söylememek sizin takdiriniz.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Benim için sakıncası yok ama komutanımıza sormak lazım. Benim için sakıncası yok, ben ona şahitlik ederim, gerçekten kahramanlık gösterdi, çok fayda sağladı, şu anda da korgeneral rütbesinde.

BAŞKAN – O zaman ismini Türkiye tanısın Sayın müdürüm.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Yavuz Türkgençci.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) - 3'üncü kolordunun vekâletle bakanı?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Yok, şu anda burada, Genelkurmay...

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – O zaman.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – O zaman bir tümenin başında, zırhlı tümenin başında.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) - 3'üncü ordunun da vekâletle bakanı.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Doğrudur.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Vali Bey de aynı isimden bahsetti az önce.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Yavuz Türkgençci, evet.

BAŞKAN - Ben son bir soru sorup arkadaşlarıma devredeceğim.

Şimdi, tabii, bu darbe girişimini Fetullahçı terör örgütünün yaptığı, bu nedenle de Türkiye Büyük Millet Meclisinde, o gün bombalanan şu Meclisimizde bütün siyasi partilerimizin ayırım gözetmeden milletvekillerinin bulunduğu bir ortamda darbeye karşı bir direnişin de burada milletvekillerimiz tarafından yapıldığı tarihe geçti. Bu darbe girişimini yapanların, hani ilk planda üç beş kişi gibi dedikten sonra planlı, örgütlü bir girişim olduğunu fark ettiğiniz anda Fetullahçı terör örgütü kanaatine siz ne zaman vardınız? Bugün tabii artık aradan üç aydan fazla zaman geçti. Komisyonumuzun görevi de darbe girişimini araştırmak ve Fetullahçı terör örgütünü tüm yönleriyle araştırmak. Bu iki sebep sonuç ilişkisi, illiyet bağı dikkate alındığında söyleyeceğiniz ne vardır?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Başkanım, bu tanklar, askerler o durumunu görüp tanklardan da bahsedildiğinde... Şimdi, bu FETÖ dediğimiz yapıyı en iyi bilenler polislerdir. 1983, 1984'te biz okula başladığımızda bu adı sanı var olan bir teşkilat, bir yapı. Dolayısıyla, bunların -onlar diyor ya kılcal damarlarına kadar girdik- ciğerine kadar da her şeyini Emniyet teşkilatında yaşayan herkes bilir; seven olur, sevmeyen olur, karşı çıkan olur ama herkes bunların üç aşağı beş yukarı tarzını, duruşunu, her şeyini bilir. Biraz da okuyup araştıran, gündemi takip eden herkesin darbe girişimini, hiç somut bir şey görmeden bu yapıyla alakalandırması çok zor bir iş değil. Benim çok net bir şekilde yüzde doksan bunların bu işin içinde olduğu –tamamı bunlar demiyorum ama- bunların bu işin başını çektiği tanklar ve o askerleri gördüğümde kafamda canlandı. Yani on-on buçukta ben o darbenin bu yapının başını çektiği bir darbe olduğuna net kanaat getirdim.

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) - Neye dayandırılıyorsunuz?

BAŞKAN – Önceki bilgileriniz mi? Burhanettin Bey de...

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Önceki bilgilerime dayalı olarak ve bu yapıyı çok iyi bilen ve bu yapıdan böyle bir refleks bekleyen birisi olarak...

Şimdi, o gün geldi geçti. Benim en çok üzüldüğüm şeylerden bir tanesi şudur: Böyle bir refleksin, böyle bir hareket tarzının olacağını hepimiz ama hepimiz -siz dâhil- tahmin ediyorduk, böyle bir şey bekliyorduk. Bir şeyler yapacak bu insanlar, "Darbe yapacak." şeklinde değil ama bir çılgınlık

yapacaklarını kendileri de söylüyordu, ima ediyorlardı, köşe yazısı yazdırıyorlardı, ilginç ilginç mesajlar veriyorlardı. Şimdi, biz, işimiz icabı da bunları çok yakından takip eden insanlar olduğumuz için, köşe yazılarında dahi bağıra bağıra birtakım şeyleri hissettiriyorlardı. Şimdi, benim o zamanki...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Örnek olarak hatırladığınız var mı Sayın Müdürüm? Örnek olarak, “Şu, bizi çok rahatsız etti.” dediğiniz.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Köşe yazısından mı bahsediyorsunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) –Evet.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şu an hatırlayamıyorum ama ben size belki 10 tane bunu hissettiren köşe yazısı gönderebilirim.

BAŞKAN – Zaten açıklamaların eksik kalan kısmını biz konuklarımızdan mümkünse yazılı olarak da, tarih, saat... İlginç bir şey söylüyorsunuz mesela, tabii biliniyor ama şu tarihte şu yazar, Aykut Bey’in sorduğu gibi, iletilirse bize iyi olur.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Ben kendisine de iletirim, Komisyona da.

Net bir şekilde “Cennet kılıçların altındadır.”la biten bir köşe yazısı var. Orada birtakım şeyleri, hem Fetullah Gülen’in kendi “herkul.org”da birtakım şeyleri hem de Zaman gazetesinde birtakım köşe yazılarında bunlar vardı, bunlar hafif hafif hissediliyordu. Ama o zamanki bunların yapacağı şeyi bekliyoruz ama Mustafa Çalışkan olarak benim esas üzüldüğüm konu şu: Bizim devletimizin ve bizim devletimize bağlı millî subaylarımızın, Türk subaylarının olduğu düşüncesi bizde olduğu için, bunlardan 3-5 kişi ayağa kalktığında -tabii bunu mizansen olarak söylüyorum- 5-10 tane bu devletin subayı kalkıp “Oturun oturduğunuz yere.” diyecek düşüncesi vardı bende. O konuda biraz geç kalındı. Bu dediğim ilk yapılmış olsaydı biz bu sıkıntıyı çok daha az zayıatla atlatabilirdik. O refleksi, o, “millî subay” dediğimiz yani bu devlete bağlı, bu devletin, bu milletin değerlerine bağlı subaylarımız çok hızlı vermiş olsaydı biz çok daha az bir zayıatla, az bir sıkıntıyla bu darbeyi atlattırdık.

BAŞKAN – Evet, anladık.

Çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, ben sırayla arkadaşlarımıza soru sorma şeyi veriyorum.

Sayın Mehmet Erdoğan Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hoş geldiniz Sayın Müdürüm.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sağ olun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tabii, bu son söylediğiniz konuda “Eğer Türk ordusu kendi içindekileri temizleseydi bununla karşılaşmazdık.” gibi bir şey anladık ama 17-25 Aralıkta kadar aynı şeyi Türk polisi kendi içinde yapmadı, gene 15 Temmuz kadar Türk yargısı da kendi içinde yapmadı. Hani, dolayısıyla, bu iş bütün kurumlarda aksayan bir husus, sadece Türk ordusunda aksayan bir husus değil ama şu konuşuldu Türkiye’de: Bir darbe konusu sokakta, “Olur mu, olmaz mı?” “Olacak.”, “Gelecek.”, “Gidecek.” diye açık istihbarat olarak konuşuldu. Bu konuşmalardan sonra, bu işin bu şekilde yapılabileceğine ilişkin sizin elinize hiçbir istihbarat ulaştı mı? Yani 15 Temmuz gecesinden önce İstanbul’da, Ankara’da veya Türkiye’nin başka yerlerinde “Bunlar şunları yapabilir.”... Çünkü siz 1983’te nasıl Emniyette olanları bitenleri biliyorsanız üniformalı yapı olarak öbür tarafta da 1983’ten

beri benzer olaylar cereyan ettiğini, burada sizden önce dinlediğimiz askerî kişiler de bir şekilde bunu söylediler. Yani 15 Temmuz gecesiyle ilgili önceden sizin hiçbir bilginiz var mıydı? Birinci merak ettiğim konu bu.

İsterseniz teker teker sorayım.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Teker teker olursa sevinirim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tabii.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – 15 Temmuz gecesi bize “Köprünün üstünde askerler var.” diyene kadar somut hiçbir bilgi gelmedi.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tamam, teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, polis teşkilatının bu süreçte çok rahat çalıştığını, hiçbir aksaklık olmadığını söylediniz ama gene de şunu biliyoruz: İstanbul da dâhil olmak üzere bütün illerde, polisten de 15 Temmuz sonrası açığa alınan, ihraç edilen, tutuklanan çok sayıda insan var. Sizin personeliniz içinden 15 Temmuz gecesi darbecilerle çalışanlar oldu mu? Olduysa bunun sayısı nedir? Rütbesi nedir? Bir de hani, biraz önce söylediniz “Müdür yardımcılarım fire verseydi, ilçe müdürlerim fire verseydi...” Müdür yardımcısı, ilçe müdürü, efendim, şube müdürü pozisyonunda kaç kişi vardı? Onu merak ettim.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şunu söyledim ben: 40 tane yardımcımdan örnek verdim. Şimdi, 36 bin, 37 bin kişiden bahsediyoruz. O gün bizi rahatsız edecek, bizim tavrımızı, duruşumuzu etkileyecek bir şey hissetmedik. Ancak, sonraki zamanda, olay soğuduktan sonra yapılan araştırmalar, birtakım deliller, görüntüler görevde eksiklik yapan... Örnek veriyorum: Helikopter pilotu, 3 pilot -polis bunlar- o gün uçmakta tereddüt etmişler, bunu sonradan öğrendik biz. Helikopterin kalkması gerektiği söylendiğinde bu 3 pilot tereddüt etti, bunlarla ilgili soruşturma açıldı; adli, idari soruşturmalar yapılıyor. Bu manada, alt kadroda görevini tam layıkıyla yapmayanlar veyahut da hata yapanlar, eksik yapanlar tespit edildi, bu rakamları ben, uygun görürseniz, sonra vereyim.

BAŞKAN – Yazıyla verebilirsiniz bize.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sonra verirsem... Çünkü rakamlarda değişiklik oluyor, bugün 97 diyoruz, yarın 102 oluyor. O manada, o rakamların tamamını ben size ileticeğim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Son olarak da sormak istediğim konu, tabii, Atatürk Havalimanı’nda kulenin kontrol edilmesi meselesi... Yani, oradaki şubede, Atatürk Havalimanı’nda sizin o gün sadece 4 tane özel harekât polisiniz mi vardı?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şimdi, toplam 200 civarı özel harekâtımız vardı bizim; bütün İstanbul.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Bütün İstanbul.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Bütün İstanbul.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Havalimanındaki şube müdürlüğünün sayısı?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şube müdürlüğünün tamamı 200 kişi ama o an orada bulunan 4 özel harekât polisi. Niye böyle? Çünkü 26 farklı noktada ve her tarafa operasyon yapmak durumundasınız, her tarafa yetişmeye çalışıyorsunuz. O 4 kişiyi de şunun için bırakmışlar: Şubede silah var veya başka şeyler var, şubede nöbetçi gibi düşünün onları. Hepsini bir yerlerde.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir de, Atatürk Havalimanı’nda tek kontrol kulesi mi var, onu bilmiyorum ben, onu merak ettim.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – 2 kontrol kulesi var ama bir tanesi faal olarak çalışıyor. Bu bahsettiğimiz kule esas kule, diğeri yedek kule. O, çok nadiren çalıştırılıyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Mehmet Bey.

İkinci olarak Sayın Zeynel Emre.

Buyurun, Zeynel Bey.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Evet, müdürüm hoş geldiniz. Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sağ olun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, aslında genel olarak, bütün hatlarıyla anlattınız, sizden önce de İstanbul Valisini dinledik. Daha önce de, o gün 1'inci Ordu Komutanı olarak görev yapan, geçtiğimiz haftalarda da Genelkurmay 2'nci Başkanını dinledik. Hemen hemen örtüşen ifadeler, beyanlar olduğu için mesele, İstanbul'da neler olmuş aşağı yukarı kafamızda biraz oturdu. O nedenle, çok fazla merak edilen husus yok, ancak birkaç nokta var dikkatimi çeken. İlk önce, konuşmanızın başındaki şeyi merak ettim bu olayın dışında. Siz “O gün sekiz buçuk, dokuz civarında IŞİD’le ilgili bir operasyona hazırlık yapıyorduk.” dediniz. Peki, sonrasında... Tabii, hâliyle bu operasyon yapılamadı. Ne zaman yapıldı, bu arada bir zayıt oluştu mu? Ya da, işte, elinizden kaçırdığınız, bu nedenden ötürü başka yerlere kaçan, vesair oldu mu?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şimdi, bu söylediğim, bizim yaptığımız rutin işlerden. Yani “IŞİD operasyonu” dediğim, bizim belki haftada, on günde, on beş günde devamlı yaptığımız iş bu. Ama o gün biraz daha adres sayısı fazlaydı, biraz daha ciddi duyular vardı. Şöyle güzel bir tesadüf oldu: Bin küsur tane polisimiz bu operasyonla ilgili hazırды. Yani bunu istesek hazırlayamazdık o an için. Yine, bizim on beş günde bir yaptığımız İstanbul'da, “Yeditepe Huzur” isminde bir uygulamamız var. Bu uygulamada da 5 bin polis çalışıyor. O gün, Yeditepe Huzur'un günüydü. Sekizle on iki arasında o çalışma vardı, 5 bin de, öyle polisimiz hazırды. Bakın, bu planlı olsa belki bu kadar sağlayamayabiliriz. 5 bin de öyle vardı, yine bir de normal görevini yapan polislerimizle beraber biz ciddi manada sanki bu işe hazırlanmış gibi -o da ilahî bir şey yani, onun da tam şeyini bilemiyorum- yeterli polis sayımız vardı. O operasyonu biz daha sonra, darbeden bir hafta, on gün sonra parça parça yaptık. Bir zayıt veya bir sıkıntı olmadı; önemli ele geçirilen şeyler de oldu, şahıs bazında önemli insanlar da alındı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki, tabii basında bu konuda çok haberler çıkıyor. Daha sonra da birçoğunu o gün görev yapan işin ilgililerinden dinleyince birçoğu doğru çıkmıyor. Mesela İstanbul Emniyet Müdürlüğüne -tabii, gördüğümüz görüntü o- helikopterler inmeye çalışıyor, orada bir hazırlık, karşı şey var. Yine, bazı yerlerde, işte, sizi arayıp da ya da sizin onları arayıp da böyle karşılıklı hakaretleşmeye varan konuşmalar olduğuna yönelik şeyler çıktı. Siz, tabii, sizin yardımcılarımızdan birine ulaştığını söylediniz. Sizin direkt darbecilerle o anlamda bir görüşme, bir konuşmanız oldu mu?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Birincisi Vatan Caddesiyle ilgili... Vatan caddesine 5 tane tank gelmek istedi, gelemedi. Bir helikopter inmeye çalıştı, yoğun şekilde ateş edildi, ineceği yerlere araçlar çekildi, ateş yakıldı; helikopter inemedi, başka bir yere indi, yan taraftaki bir yere. Oraya asker indirdi.

İkincisi, bir sefer hakaret etmişim ben, o da basında çıkmadı, onu burada söyleyeyim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ya da tersi olabilir dedim ya, onların size...

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – O -karşı taraftaki kişi, “zat” diyelim-bize “Geri zekâlı, seni korkutmak için.” dedi, başka şey dedi ama bazen sizin düşmanlarınız size yardımcı oluyor. O konuşmalar benim teşkilatımı kamçılamış; onu, sonradan, konuştuğça öğreniyoruz. O konuşmalar bütün arkadaşlarımızı kamçılamış. Orada ben de sabır göstermişim. Şimdi, insanın kendiyile ilgili bir şey söylemesi ne kadar şey... Sabır gösterip cevap vermemişim, yani küfürlü bir şekilde cevap vermemişim. Tam tersi, işte, “Türk askeri Türk milletini, Türk polisini mi bombalayacak? Sen, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ateş ediyorsun tankla?” falan gibi şeyler... Orada -bizce ismi belli, daha yakalanmadı- bir kişi... Onlar kendilerinden çok emindi. Askerler kendilerinden çok emindi. Benim hissettiğim şey şu: Bunlara çok net talimat verilmiş. “Acımasız olun, bir iki saatte bu iş biter. Ne polis karşınıza çıkabilir ne vatandaş çıkabilir.” diye bir şey anlatılmış bunlara, hissettiğim şeyi söylüyorum. O yüzden de çok kararlı ve çok acımasız idiler. O konuşmalarda aslında o öz güveni de hissediyorsunuz. Yani aşırı bir öz güven var. Bana şunu soruyorlar: “Bu kişiyle karşılaştın mı, ne oldu?” falan... Benim şöyle bir üslubum var: Bana düşmanlık eden insanlarla karşılaşmamaya çalışıyorum, karşılaşmak istemiyorum. İnsanız, bazen gereksiz şey de söyleyebiliriz ama karşılaşmamak en güzeli. Yani, onu yakalamadık ama yakaladığımızda da karşılaşmayacağız. O bize hakaret etti, herkes kendine yakışanı yapıyor. Hatta, o bize hizmet etti diyelim, o manada bize hizmet etti.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Son bir sorum daha olacak. Şimdi, bir de bu işin soruşturmalar kısmı var. Biz burada şöyle bir ayırım mı yapmalıyız: Yani, bir darbeye fiilen katılanlar, bir de darbeye fiilen katılmasa da yine FETÖ üyesi olup da gizlenen, saklananlar diye. Çünkü ikisi arasında bir fark var, yani soruşturmalarda onu görüyoruz. Özellikle aktif darbeye katılan polis sayısı çok az izleyebildiğimiz kadarıyla basından, bize gelen şeylerden. Bu örgütün üyesi olup da katılmayanlar kendilerini mi sakladılar yoksa kendileri arasında organizasyon açısından mı bir şey vardı? Tabii, bir de bundan ayrı -tabii henüz davalar açılmadığı için bilemiyoruz detayını- şöyle başvurular oluyor, mail atıyor, ailesi arıyor ya da bize mektup gönderiyor, diyor ki: “O gün görev, talimat geldi. Evdeydim, gittim müdürlüğe, ondan sonra da elimden geleni yaptım ama sonunda tutuklandım.” gibi de geliyor. Mesela bu ayırımı nasıl yapmak lazım? Yani ne dersiniz bu konuda?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Vekilim, şimdi, karşımızdaki örgüt gerçekten devasa bir örgüt yani karşımızdaki örgüt uluslararası hareket kabiliyeti olan, uluslararası desteği olan, Türkiye’deki hassasiyetleri de çok kıvrak bir şekilde kullanmış, ülkenin her türlü imkânını kullanarak... Bir şey bahsediyorum: 1983’ten beri devlet beni yediyor, içiriyor, doyuruyor; aynı şekilde onlara da yapmış. Kendi halkına ateş ettirecek kadar bu insanları zehirleyebilmişler. Bu örgüt basit bir örgüt değil, bu örgüt düşündüğümüzden daha büyük bir örgüt. Şimdi, o müracaat edenleri şöyle değerlendirin Sayın Vekilim: Ben bu tahkikatların bir tarafında olan birisiyim. Size bütün samimiyetle söylüyorum, yüzde 99; bakın, yüzde 1’i de -hata yapılabilir, yanlışlık yapılabilir-bilinçli değil. Ben yerin üstü kadar yerin altına inanan birisiyim, yerin altındaki hesaba çok fazla inanan birisiyim. Yerin üstünde bir şekilde hesap veririz, bir ceza alırız ama yerin altındaki hesabı veremezsiniz. Ben kendi açımdan olaya böyle bakıyorum. 1 kişinin dahi haksız yere, bilinçli bir şekilde haksızlığa uğraması benim için en büyük hakarettir. Bu soruşturmalar yüzde 99 oranında doğru gidiyor, bakın çok net söylüyorum yüzde 99; yüzde 1 de yanlışlık oluyor, hata oluyor, başka şeyler, birçok şey söyleyebilirsiniz. Şimdi, burada bizim hep beraber... Şunu âcizane söyleyeceğim. Yüzde 99 doğru giden bir yerde yüzde 1 hata payı vermezsek nasıl olacak? O hatayı da tekrar düzeltmek kaydıyla. Yani, o polis gelsin “Ben gün geldim, çatıştım, şuradaydım.” desin, zaten hiçbir problem kalmıyor ama emin olun, ben kendi yaptığım tahkikatlar için çok net söylüyorum: Haksız yere bir kişiye herhangi bir soruşturma açılırsa ben kendimi affetmem. Kapı açık bir de yani eğer alt tarafta birisi hata yapmış, birtakım şeyler yanlış anlaşılıp, geri dönme imkânı da var. Biz onların bütün müracaatlarını hep

değerlendiriyoruz ama yüzde 99 oranında -bildiğim kısmı söylüyorum- tahkikatlar doğru gidiyor. Yani, burada şuna kimse izin vermez: “Burada hesap keselim, biri diğerinden ölç alsın, nefsi davranсын.” işine başlanırsa bu işten netice alamazsınız. O manada yüzde 99; yüzde 1’i de hata payı olarak söylüyorum.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Selçuk Özdağ, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Çalışkan, hoş geldiniz.

Türkiye’nin son altmış beş yılı biliyoruz ki darbeler tarihi. Bu darbeler, daha önce söylediğim gibi demokrasimize, kültürümüze ve ekonomimize zarar verdi. 15 Temmuz akşamı, Emniyetteki vatanını, devletini, milletini seven, demokrasiye inanan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin millet iradesine ram olan Emniyet teşkilatının çok değerli mensupları, askerlerin, Silahlı Kuvvetlerimizin çok değerli mensuplarıyla ve de siyasetin dik durmasıyla, Başbakanın, muhalefet partisi liderlerinin, seçilmiş Cumhurbaşkanının, Parlamentodaki milletvekili ve bakanların tamamının dik durmasıyla beraber millet de bize destek verdi, siyaset-millet el ele verdik, bir darbeyi önledik. Sizler de orada, İstanbul gibi bir yerde buna katkıda bulunduğunuz için şahsım adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Birinci sorum şu: Basından öğrendiğim kadarıyla, kutsal günlerin suçlular üzerinde etkisi hakkında bir doktora tezi yazmışsınız. Cezaevlerinde suçlular üzerinde araştırma yaparak çalışmışsınız bu tezi. Başımızda kutsalı bilen, “Allah” diyen, “Peygamber” diyen, “Kitap” diyen, “Kur’an” diyen, “Bir medeniyeti yeniden canlandırmak istiyoruz.” diyerek yola çıkan, önce “İbadet, hizmet” diyerek, sonra yaptıkları ticaretle beraber aynı zamanda “Kültürel hayata hizmet ediyoruz.” diyerek yola çıkan bir yapının, daha sonra suçların en büyüğü olan demokrasiyi askıya alma, devleti ele geçirme, aynı zamanda suç örgütü kurma, suçlara teşebbüs etme, daha sonra darbe gibi dünyanın en büyük suçlarından bir tanesini işlediğini görüyoruz. Bu çelişkileri nasıl izah ediyorsunuz bu konuda çalışmış birisi olarak?

İkinci sorum: 25 Aralık 2013 tarihinde -gerçi siz 2014’te İstanbul Emniyet Müdürü oldunuz- 17-25 Aralık operasyonu olduğu zaman Emniyet teşkilatındaki çoğunlukla paralel yapıya mensup veya bugünkü ismiyle Fetullahçı terör örgütüne mensup polislerin olduğunu biliyoruz. Ve savcılarla beraber -bazı savcılara rağmen- bir operasyon yapmak istediklerini, siyasi irade üzerinde bir vesayet kurmak istediklerini, hatta hukukun dışına çıktıklarını gözlemliyoruz. O gün İstanbul Emniyet Müdürlüğünde bazı olayların olduğunu basından öğrenmiştik, bazı köşe yazarları da bunu yazdılar. Burada Fetullahçı terör örgütüne mensup Emniyet mensupları ile milliyetçi, ülkücü dediğimiz polis memurları arasında bir çatışma oldu mu ve bu insanlar bunlara karşı direndiler mi? Yazılanlar doğru muydu?

Üçüncü sorum: Bu sizin teşkilatınızı da ilgilendiriyor. Evet, o gün çok ciddi bir demokrasi testini başarıyla atlattınız, geçtiniz, vatana sadakat gösterdiniz, yemininize sadakat gösterdiniz. Ama, aynı zamanda, bir darbe girişimi birkaç yıl içerisinde yapılır. Bir emir-komuta zinciri içerisinde de olmuyorlar ki yani 1960 gibi değil bu, 1971 gibi değil, 1980 gibi değil veya kısmen 28 Şubat gibi değil. Bir parça yapıyor, ordu içerisinde bir “cemaat” denilen Fetullahçı terör örgütü yapıyor. İstihbaratımız mı zayıftı? Siz aynı zamanda İstanbul gibi bir şehrin 15-16 milyonun Emniyet Müdürüsünüz, istihbarat birimleriniz var. 2 tane kurumumuz var; MİT ve Emniyet istihbarat, başka istihbaratımız yok. Niçin hiç haberiniz olmadı? İstihbarat mı zayıftı? İstihbarat Fetullahçı terör örgütü tarafından ele mi geçirilmişti? Yoksa hakikaten sizlerin mi bir zaafınız vardı, bunu öğrenmek istiyorum.

Dördüncü olarak: Emniyet teşkilatı olarak 2000, 2001, 2002 yıllarında özel harekât yavaş yavaş tasfiye edildi; sebebi de 28 Şubatlar, 28 Şubatçılar polisin elindeki ağır silahlardan rahatsız oldular. 2002’ye kadar devam etti, daha sonra bir süre daha devam etti. Ardından da Güneydoğu Anadolu’daki

olaylar nedeniyle tekrar yeniden özel harekât gündeme geldi. Sizin elinizdeki silahlar bu tür olaylarda yeterli mi? Araç olarak, gereç olarak, eğitim olarak sizin yeniden dizayn edilmeniz gerekir mi? Ve o gün yapılan operasyonu “Bir Emniyet teşkilatının elinde bu tür ağır silahlar olmasın ki, biz ileride darbe yapmak istersek rahat yapabilelim.” diye mi düşündüler yoksa bir gaffet miydi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Selçuk Bey.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – En son söylediğinizi bir daha söyley misiniz Sayın Vekilim?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Ağır silahlarla ilgili, o gün bu silahlar polis teşkilatından tasfiye edilirken, alınırken askerlerin de baskı yaptığını öğrenmiştim, o zaman da yine siyasetin içerisindeydim. Acaba bir operasyon muydu? “İleride bir darbe yaptığımızda karşımızda bir güç olmasın.” istediler mi?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Vekilim, siz çok zor sorular soruyorsunuz. Şimdi, bu sorular bir bürokratin cevaplamakta biraz zorlanacağı sorular.

Şimdi, diyorsunuz ki: “Ülkücü-FETÖ’cü çatışması mı vardı?” Benim devlet anlayışında, polislik anlayışında üniformayı giydiğiniz andan itibaren siz ne ülkücüsünüz ne FETÖ’cüsünüz. Biz bu mantıktan kurtulmadığımız sürece sıkıntı devam eder. Siz polissiniz, dünya görüşünüz kapının dışarısında kalmak zorunda. Anneniz, babanız, kardeşiniz dahi olsa inancınız, mezhebiniz, meşrebiniz neyse o yaptığımız hizmetin dışında kalmak zorunda. Eğer biz bu anlayışı getirmezsek sıkıntı yine devam eder. “Ülkücü polis”, “FETÖ’cü polis” kavramını atmamız lazım. Bir polisimiz olacak, o da devletin polisi olacak Sayın Vekilim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Şöyle düzeltelim: O gün polis teşkilatı içerisindeki görevini yapan polis memurları ile bugünkü Fetullahçı terör örgütü dediğimiz, Emniyeti bir noktada kuşatmış olan bu yapı arasında bir çatışma oldu mu?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Söyleyeceğim Sayın Vekilim, bu konudan başlayarak söyleyeceğim.

O gün mutlaka bir sıkıntı yaşandı, ciddi sıkıntılar yaşandı. Ben o gün orada değildim, 17-25 Aralıkta orada değildim. Siz 2014’te Emniyet...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Özellikle söyledim “Daha sonra geldiniz ama mutlaka bir bilginiz vardır.” diye düşündüğümü.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – O gün ciddi sıkıntılar yaşanmış -aktarılan kısmını söylüyorum- ama onu “FETÖ’cü-ülkücü” şeklinde söylersek doğru olmaz. “Devletini seven.” diyelim. Devletini seven, kanunlara bağlı insanlar bu yapıyla o gün mücadele etti, bugün de devam ediyor. Bu çok önemli, bunu ben ısrarla bütün çalışanlarıma da söylüyorum: Biz devletin polisiz. Dünya görüşümüz ayrı, hepimizin bir dünya görüşü var, hepimiz bir şeylere inanıyoruz ama biz hizmet ederken hepimiz sadece devletin polisiz. O gün o tür şeyler, sıkıntılar yaşanmış ama onları benim anlatmam doğru olmaz, ben şahit değilim, ben sadece duydum onları.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Doktora tezinizle ilgili...

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şimdi, doktora teziyle ilgili... Ben kökeni ilahiyat kökenli olan birisi değilim, ben düz polisim. Yani, düz polis nedir? Polis koleji, polis akademisini bitirmiş, komiser yardımcılığından emniyet müdürlüğüne kadar gelmiş bir polisim. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsünde özel güvenlikle ilgili yüksek lisans tezi yazdım. Adalet

Meslek Yüksekokulunu bitirdim. Sakarya’da da doktora tezini yazdım. O tezde işlediğimiz konu şuydu: Dini sosyal sermaye olarak görebilir miyiz? Yani “Din, millet ve devlet için suçu önlemede, asayişin sağlanmasında bir fayda sağlar mı?”yı anlatmaya çalıştık.

Şimdi, bu yapının devletin ekmeğiyle büyüyüp birtakım dinî eğitimlerden sonra böyle canavarca bir şeyi nasıl yaptığı konusu, inanım, ayrı bir doktora tezi konusu yani bu anlaşılacak gibi bir şey değil, anlatmakta da zorlanıyoruz. Ailenin içinde baba ile evladı düşman yaptılar, bırakın daha ilerisini, aileyi dağıttılar, milleti dağıttılar, hatta “paralel devlet” diyoruz, “paralel din” yarattılar yani bunların yaptığı işi ayrı bir doktora tezi olarak çalışmak lazım, izah etmekte ben zorlanıyorum.

Eğer siz Makyavelist bir düşünce ile İslami bir düşünceyi birleştirip de “her şey mübah” kısmıyla insanları motive ederseniz her şeyi yapabiliyor. Her şey mübah yani “Yeter ki biz amacımıza ulaşalım, hiçbir değer önemli değil, amaç önemli.” Öyle olursa da hiçbir değeriniz kalmıyor Sayın Hocam.

Diğer kısım, istihbarat kısmı benim en yetkin olduğum konulardan bir tanesi Hocam. “Zayıf mıydınız?” diye söylediniz. Herkesin yetiştiği bir ocak vardır, benim yetiştiğim ocak da istihbarat ve terör birimleridir. Mutlaka bir sıkıntı var ki biz olayı duyamıyoruz. Burada, tabii, kurumları... Biraz önce Sayın Vekilim Mehmet Erdoğan şöyle bir şey söyledi... Diğer kurumu suçlamak için söylemiyorum; yüreğim yandı, o kısmı vurgulamak için söyledim, bir beklentiydi benimki. Birtakım insanların çıkıp “Durun kardeşim, ne yapıyorsunuz? Oturun oturduğunuz yere.” demesini çok hızlı bekledim kısmını söyledim, kurumumu şey yapmak için değil. Kuruma bakışım şu benim; asker, ordu için söylüyorum: Uzman çavuşundan generaline kadar hepsine “Komutanım” diye hitap eden bir insanım o kuruma saygıdan dolayı yani o kurum bizim özel bir kurumumuz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Benim söylediğim de bir tespit ama yani bu olaylar yaşanıncaya kadar kimse hareket etmedi, illaki bir yerde bir olay yaşandı, ondan sonra hareket edildi.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Doğru.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Emniyet için de geçerli bu, onun tespit olduğunu söylediğim ben.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Emniyet zaten günah keçisi Sayın Vekilim. Emniyet, o manada... Haklı olarak yani suçlamanızdan hiçbir rahatsızlığım yok.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Suçlama değil, bir tespit yani bu bir realite. Şimdi ben kimseyi suçlamıyorum, niye suçlayayım? Demokrasi varsa, Parlamento nasıl demokrasinin bir unsuruydu bu devletin kurumları da bu işin bir parçası.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Vekilim, bu manada şöyle söyleyeyim sizi desteklemek adına; bu FETÖ’cü yapının en fazla uç verdiği, en fazla yerleştiği yer Emniyet teşkilatıydı yani onlar için tabir şuydu: “Fethedilmiş kurum.” Bu manada en fazla zayıyatı, sıkıntıyı ve yıpranmayı da zaten Emniyet teşkilatı yaşadı.

İstihbaratla ilgili kurumları ve kişileri suçlamamak kaydıyla bir sıkıntı var. Bir sıkıntı olmasa biz bunu daha önceden haber almalıydık. Yani “Emir komuta zinciri içinde değildi.” dediniz ama Allah muhafaza sabaha kalsaydı Sayın Vekilim, ne olacağını bilmiyorduk. Yani, önceden haber alınıp -işte ikide, üçte, dörtte- birtakım müdahaleler olmasaydı başka türlü olsaydı acaba neyle karşılaşacaktık onu bilmiyoruz.

Bir de kesinlikle özel hareketla ilgili... Özel Harekât kurumunu biz geçmişte de tam anlayamadık, şimdi de anlamaya çalışıyoruz. Özel Harekât çok önemli bir unsur, mutlaka olmalı, iyi eğitilmeli. Onların meslek hayatları ve emeklilikleri dâhil her şeyleri çok düşünülmeli.

Geçmişte Özel Harekât çok büyük hizmetler yaptı, sonra birtakım sıkıntılardan dolayı kaldırıldı. Ağır silahların alınması o anki yönetenlerin takdiri, bence doğru değildi, polise silah verilmedi ama böyle ikinci bir güç falan şeklinde değil, yetecek kadar. Bu, dünyada var, dünyanın birçok yerinde bunun örnekleri var. Bizim ağır silah dediğimiz tanktan, toptan veya başka şeyden bahsetmiyoruz. Ağır silahları teknik olarak anlayanlar anlayabiliyor; onlar verilebilir, verilmeli bence. Bunu da askere veya şuna buna karşı değil, biz terörle mücadele eden bir devletiz, bu tür silahların poliste olmasında fayda var.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Affedersiniz, 17-25 Aralıktan sonra 15 Temmuz kadar Polis teşkilatından kaç kişi tasfiye edildi, biliyor musunuz?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Bir şey söylemeyeceğim rakam olarak.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – 300 bin kişilik bir Emniyet teşkilatı. Şunu şu açıdan söylüyorum: Eğer onlar tasfiye edilmeseydi bu darbenin daha çok başarılı olma noktasında yüzdesi fazla olur muydu?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Kesinlikle. Benim yerimde olan kişi eğer tasfiye olmasa, 17-25 Aralıkta gerekli müdahale olmasa üzülerken söylüyorum selam durabilirdi. Yani İstanbul Emniyet Müdürlüğünde kim olurdu o zaman, bilmiyorum ama bu yapının adamı olsaydı söyleyeceği şey şu olabilirdi: “Arkadaşlar, oturun, askere karşı durmanız gerekmez, onlar Türk askeri, oturun oturduğunuz yerde.” dese dahi bu zayıf 2-3 katına çıkardı Allah muhafaza.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çalışkan.

Ravza Kavakcı Hanımefendi, buyurun.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Çok teşekkür ederiz.

Hoş geldiniz tekrar.

O gece Emniyet güçlerimizin dik durması -halkımızla beraber- bizim için çok kıymetliydi. Arkadaşlardan aldığımız bilgiler ya da dinlediğimiz anekdotlar -gerek sivil gerek Emniyetten arkadaşlardan- gerçekten bizi memnun etti. Allah inşallah o günleri tekrar göstermesin.

Demin Selçuk Vekilim sordu ama ben de tekrar şöyle sormak istiyorum: Bu yapıya ait zihniyetteki insanları biliyoruz. Kendilerini çok iyi saklayabiliyorlar, demin söylediğiniz gibi her şey mübah. 17-25 döneminde yaşanan sıkıntıları da bir parça şu andaki Emniyet Genel Müdürlüğümüzün İstanbul Emniyet Müdürü olduğu dönemde biraz dinlemiştik. Bugün itibarıyla hâlâ kendini saklayan kişiler olabilir mi sizce İstanbul Emniyetimizde? Bunu sormak istiyorum ilk olarak.

İkinci olarak daha önce de sizin bu örgüt tarafından mağdur edildiğinize dair -güneydoğu görevi gibi, Ergenekon çerçevesinde- bazı haberler çıkmıştı, böyle bir bilgi de var. Bununla alakalı yorum yapmak ister misiniz? Öğrencilik yıllarınızda bu örgütün böyle bir noktaya varabileceğini gözlemlemiş miydiniz?

Son olarak -daha önce de bunu Sayın Valimize sordum- bizim her şey için acil eylem planlarımız var; deprem durumunda, acil bir durumda, terör saldırısı olursa. Böyle bir durum için bir planımız var mıydı? Tabii, hiçbir zaman, biliyorum, öngöremezdik askerimiz ile polisimizin karşı karşıya gelebileceğini ya da önceki dönem için bir il emniyet müdürlüğümüzün zaman zaman kendi insanına bile güvenemeyeceği bir durum olacağını öngöremezdik ama böyle bir şey var mı, merak ediyorum. Bundan sonrası için böyle bir şey olmayacağını biliyoruz ama bundan sonrası için planlama yaparken nasıl 15 Temmuzdan sonra bizim hayallerimiz, ifadelerimiz, birçok şeye bakış açımız değiştiyse Emniyette de bundan sonrası için farklı bir bakış açısı olacak mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Müdürüm.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Vekilim, birtakım planlarımız var, bizim birçok şeyle ilgili planlarımız var ancak evinizin içinden evladınız size hareket yapıyor. Yani evin içindeki evlada nasıl bir tedbir alacaksınız? Yani bu ordu dediğimiz kurum bizim bir parçamız. Yine de birtakım tecrübeler değerlendiriliyor, bu planlara onlar da katılacak ancak biz şöyle yaşayamayız, bu devamlı olacak gibi bir düşünce... Bu olmaz, bir daha olmamalı, bunu insanlar aklından dahi geçirmemeli. Adaletin işlemeyle, birtakım tahkikatların tamamlanmasıyla siyaset kurumunun aldığı tedbirlerle bunun bir daha olmaması lazım, böyle bir şeyin olma ihtimalini bizim kaldırmamız lazım. Öbür türlü bunlar bizim askerimiz, bizim ordumuz, onlara güvenmeden olmaz. Yanlış olanlar tespit edilip -ama bir günde ama bir yılda- mutlaka temizlenmeli.

Şimdi, benim kurumumla ilgili sordunuz, mutlaka vardır. Yani bunu şunun için söylüyorum: “Var da niye atmıyorsunuz?” diyebilirsiniz. Şöyle bir imkânımız yok: “Arkadaş, şu şu konulardan dolayı bizim birtakım ufak tefek tespitlerimiz var, şunlar var, seni atıyoruz.” gibi bir lüksümüz yok ama sıkı bir şekilde hepsi araştırılıyor.

Şunu net bir şekilde biz personelimize hissettiriyoruz: Hiçbir örgüte üye polis, polis teşkilatında kalmayacak, kalmaması lazım. Ben İstanbul özelinde bunu daha fazla vurguluyorum. Eğer bir yere üyeliği varsa gitsin orada ekmeğini arasın, oradan maaşını alsın, ne yapıyorsa orada yapsın. Olanlarla ilgili sıkı bir şekilde tahkikat yapılıyor, araştırma yapılıyor, Tabii, haksızlık da yapmak istemiyoruz. Yani üç kişi birleşip “Bu FETÖ’cü” deyince bir şey ifade etmiyor yani birtakım çok somut veriler olduğunda adli ve idari soruşturmalar devam ediyor ama mutlaka vardır, bu bir süre alacak. Bakın, ben 1983’te polis kolejine girdiğimde var olan -daha öncesi vardır onun- bir yapıdan bahsediyoruz. Kırk yılda oluşan yapıyı bizim iki yılda, üç yılda tertemiz, pırl pırl yapma imkânımız biraz zor, biraz sabır gerekecek ama ben umutsuz değilim.

Önceki sıkıntılar konusu... Güneydoğudaki görevim sıkıntı değil, benim hayatımın en güzel günleriydi; eşimle orada tanıştığım için ve Türkiye’nin başka bir yüzünü bire bir yaşadığım için ve çok sayıda hâlâ devam eden dostluklarım olduğu için. Güneydoğu görevim benim için çok güzel hatıralarla dolu. Sıkıntı bana çok verdiler, okul yıllarında da verdiler. Belki size acayip gelecek: Biz bu yapının -“biz”den kastım, okulda beraber okuduğumuz insanlardan bahsediyorum- devlet ve millet, hatta dinle ilgili sıkıntısı olduğunu biz o yıllarda hissettik. Tabii, hissetmeniz bir şey ifade etmiyor. Akademi yıllarında veya teşkilata geçtiğimizde anlattığımızda bazen deli muamelesi de gördük. Yani “Olur mu, nereden çıkarıyorsunuz böyle şeyleri?” dendiği de oldu. İnsanlar daha çok somut şeyler üzerinden gittiği için... Teşkilatta normalde üç yer, en fazla dört yer dolaşırız, bana dokuz yer dolaştırdılar. Bu bir cezaysa böyle bir ceza... Sakarya Emniyet Müdürlüğünde Sakarya Emniyet Müdürü beni şahit gösterdiği için dört yıl ağır cezada yargılandım. Beni yargılayan hâkim, savcı, emniyet müdürleri -inanın, benim bedduamla diyeceğim de öyle birisi değilim, ben de beddua ettim çünkü zulmettiler- bunların hepsi şu an ya cezaevinde ya açıkta ya kaçak.

Şöyle bir şey söyleyeyim, bu da insanları ne kadar etkiler, bilmiyorum, isim de vereceğim: Mehmet Berk isminde bir savcı beni şahit olarak çağırdı. Bizim Anadolu kültüründe de sizi birisi şahit gösterdiyse “Yok.” diyemezsiniz, zarar görseniz dahi “Yok.” diyemezsiniz. Israrla şunu vurgulamaya çalışıyor: “Hatırlamıyorum.’ de, git.” şeklinde bir şey. Ben de normal bildiklerimi anlattım. Ertesi gün beni -görevliyim, asayiş müdürüyüm- mevcutlu getirtirdi, bir emniyet müdür yardımcısı beni

adliyeye getirtti. Orada ben şunu söyledim: “Bakın, yanlış yapıyorsunuz. Namuslu insanlara operasyon yapıyorsunuz, bunun sonu yok. On sekiz, yirmi gün sonra benim çocuğum doğacak, hapishaneden karşılarım ama siz bunun hesabını veremezsiniz.” O savcıydı ve çok kudretli bir savcıydı o zaman.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Nerede oldu bu olay?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Adliyede, İstanbul Adliyesi, Beşiktaş’ta.

Çok kudretli bir... Yani bu da önemli bir şey olduğu için.

BAŞKAN – Özel yetkili savcı Mehmet Berk.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Mehmet Berk çok kudretli bir savcıydı, söylediği her şey yapılan bir savcıydı. Dört yıl boş yere sadece savcının nefsinden dolayı ağır cezaya gittim geldim. Avukat tutmadım, kendi savunmamı kendim yaptım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Neden açtı davayı, biliyor musunuz?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sakarya Emniyet Müdürüyle başlayan kısımdan, işte sahtecilikten, iftiradan, böyle acayip şeyler yani olacak işler değil. Ama benim yaşadığım şey şu: O dört yıl siz o sandalyeye gidip oturdunuz, ağır cezalı bir suçla yargılandınız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Görevinizi de değiştirdi mi?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Terfi edemedim, görev yerim 2-3 defa değiştirildi, bunların hepsi oldu. Bunlar problem değil ama haksız yere yapılıncaya kadar çok ağır yani bunları yaşayabilirsiniz. O insanlar şu anda, Mehmet Berk dâhil...

Bir hatıra daha size o zaman: Terör şubeye geldiğimde personeli inceliyorum. Bir isim, Komiser Yardımcısı, soy ismi Berk yani beni o kadar etkilemiş ki. Bir baktım gerçekten Berk ve Malatyalı ve kardeşi, Mehmet Berk’in kardeşi. İnanın şöyle yaptım yani çok sinirleniyorsunuz, üzülyorsunuz, nefsi davranmaktan da korkuyorsunuz: “Bu kişiyi tayin edin, nereye tayin ettiğinizi de bana söylemeyin.” dedim. Aradan üç yıl geçti, nerede olduğunu bilmiyorum. Niye? Çok ağır eziyetler çektirdiler yani insanları çok üzdüler, ailesiyle, çevresiyle çok üzdüler. Ama biz böyle yapmayacağız, biz devlet gibi davranacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Belma Satır Hanımefendi, buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Müdürüm, teşekkür ediyoruz. Gerçekten ben şahsen konuşmalarınızdan çok etkilendim, anlattıklarınızdan devlet-millet buluşmasını ve o geceyi bir kere daha hatırladık.

Ben CV’nizi okurken arkadaşların hazırladığını CV’yi okumuşum, biraz da yanlış okudum herhâlde ama benim danışmanlarımın hazırladığı CV’de farklı şeyler de var öz geçmişinizde. Siz 2001-2002 yılları arasında Birleşmiş Milletlerde Polis Barış Gücünde Doğu Timor’da çalışmışsınız, 2005-2006 yılları arasında Kosova’da yine Birleşmiş Milletlerde çalışmışsınız. Yıkıcı, bölücü örgütlerle mücadele ve terörle mücadele konusunda yetkinliğiniz var, bu konuda eğitimleriniz var, iyi derece İngilizce biliyorsunuz.

Sizi ve Sayın Valiyi biraz evvel dinlediğimizde ben devletimizin gücünü, büyüklüğünü ve adaletini gördüm, bu anlamda çok teşekkür ediyorum. O gece size ve ekibinize de ayrıca teşekkür ediyorum.

TRT’ye verdiğiniz bir röportajda diyorsunuz ki: “Bizi ‘kahraman’ diye tanıtıyorlar, ben bu kelimeyi duyunca mahcup oluyorum, bizimki bir görevdi.” Katılıyorum, hepimiz bir şekilde görev yapıyoruz, siz orada görev yaptınız. Ben o gece Meclisteydim ama görevini vatan millet sevgisiyle yapanlar var,

bir de farklıları var. Dolayısıyla çok teşekkür ediyorum. O gece sizin yanınızda bulunup şehit olanların ailelerini ben de ziyaret ettim, hatta en yakın korumanızı Üsküdar'da bir hastanede ziyaret etmiştim. Buradan tekrar, şehit olanlara rahmet diliyorum, hasta olanlara da acil şifalar diliyorum.

Sorularımın çoğunu sordu arkadaşlarımız ama 2 tane çok kısa sorum var. Biz 24'üncü Dönemde İç Güvenlik Kanunu çıkardık. 17-25 Aralıktan sonra başlattığımız bu mücadelenin İstanbul özelinde ve Türkiye genelinde faydası oldu mu diye sormak istiyorum. Kısmen cevap verdiniz ama biraz detaylandırırsanız memnun olurum. Görevden almalar dışında kanunun faydası oldu mu?

Bir de "WhatsApp grubunu ele geçirdik." demiştiniz. Ele geçirdikten sonra ne yaptınız, siz mi oradan mesaj attınız, nasıl bir şekilde kullandınız bu WhatsApp grubunu? Bunun hakkında da bilgi verirseniz sevinirim.

Tekrar çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Vekilim, özür dilerim, ne kanunu dediniz?

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – İç Güvenlik.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Öncelikle Sayın Vekilim, ben hiç röportaj vermedim.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – TRT Haber.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şey için söylemiyorum, şunun için söylüyorum:

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – TRT Haber...

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Ben şöyle bir şey yapmaya çalıştım: 15 Temmuzla ilgili basından uzak durmaya çalıştım. Öyle bazı çay içmeye gelen arkadaşlar da çıktıktan sonra bana şöyle bir şey o geceyle ilgili falan diye... Hepsine de tembih ettim, dedim ki, bakın, İstanbul Emniyet Müdürünün bu konuyla ilgili gündeme gelmesi doğru değil. Bu kadar şehit var, bu kadar gazi var, sıkıntı var. Buralarda bizim televizyonlarda, basında gözükmemiz çok doğru değil. Biz işimizle gündeme gelmeye çalışalım.

Bu söylediğimiz şey de kahramanlıkla ilgili... Benim samimi görüşüm bu yani şey olsun diye söylemiyorum. Samimi olarak, oradaki kahraman -yönetenlere de buradan yanlış anlaşılmasını kaydıyla söyleyeceğim- bu kadar milleti sokağa çıkarabilen insanlar bu işin kahramanı. İşte, orada hiçbir görevi olmadan, hiç kimsenin özel bir zorlaması olmadan, eşiyle çocuğuyla, genciyle yaşlısıyla oraya gelenler kahraman; yaralananlar kahraman, şehit olanlar zaten kahraman. Bizim hoşumuza da gidiyor "Kahraman." demeniz ama esas kahramanlar onlar.

Bir diğer konu WhatsApp'la ilgili... Bir yarbayın WhatsApp'ı bu. Bu iki türlü bize faydalı oldu. O gün tedbir almamızda çok büyük fayda sağladı bize. İşte, orada diyor ki, mesela, WhatsApp'ın başında "İstanbul Emniyet Müdürü Vatan'dan çıktı, tutuklayın onu." Biz bunu sonradan gördük tabii. "Taksim'de sıkıntı var, hava desteği lazım." diyor. "Köprüde hava desteği lazım." diyor. Yani "Oraya ateş edebilirsiniz, oraya yardıma gidin." falan. Bunların hepsine biz önceden hazırlık yaptık, bize çok büyük fayda sağladı.

İkinci fayda: Bunlar çok güzel delil. Yani bu 104 kişi hukukta çok net delil. Oradaki konuşmalar var. Hatta şu kısmını söyleyeyim, o da enteresan. Biz o 104 kişinin birçoğuna telefon ettik o anda. Yani darbe teşebbüsü devam ediyor. Bunlar WhatsApp'tan birbirleriyle görüşürken bir polis telefon açıyor, sizin isminizle hitap ediyor, "Ahmet, sen böyle diyorsun ama bak her tarafta polis var, polisler

geliyor, biraz sonra sizi tutuklayacak.” falan deyince... Şöyle düşünün; darbe yapmışsınız, bir koltuğa oturacağımızı düşünen, öz güveni çok yüksek birisiniz, telefonunuz çalıyor, bilmediğiniz bir numara size diyor ki: “Sen darbe yaptığını zannediyorsun ama biraz sonra seni gözaltına almaya geleceğiz.” deyince o telefonu atmıştır. Orada da şeyleri kırıldı, bu telefonlardan dönüşler olunca, onların orada da umutları kırıldı. Zaten sabah beşe doğru kapattılar. “Herkes canını kurtarsın.” mealinde bir şey söyleyip kapattılar.

BAŞKAN – Evet, teşekkürler.

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Psikolojik harekât mı yaptınız o gece?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – O gün psikolojik harekât kısmı çok fazla hocam. Doğu Timor’la ilgili de biraz önce sayın vekilimizin sorduğu “Size eziyet ettiler.” kısmıyla ilgili... Ben 2 defa yurt dışına gittim. Teşkilatımın açtığı sınavların –bunu da üzülererek söylüyorum- hiçbirisini kazanamadım. Yazılıyı kazanıyorum, beden eğitimini geçiyorum, onu geçiyorum, mülakatta eleniyorum yurt dışı sınavlarında, başka sınavlarda. 2 tane yurt dışına gidişim var. O da çok bunaldım, İstanbul’da beni çok bunalttılar -1991-2001’de ben İstanbul’daydım- kaçmak amacıyla yani kendimi rahatlatmak amacıyla Birleşmiş Milletlerin sınavına girdim, kendi bileğimin hakkıyla yurt dışına bir yıl kaçtım.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – O sınavlarda FETÖ’cüler olmadığı için kazandınız demek.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Yok. İşte, üzülererek söylüyorum Sayın Vekilim, ben şunu söylemeyi tercih ederim: “Benim ülkem, benim teşkilatımın yaptığı sınavlar adaletlidir, işte, Birleşmiş Milletlerden, oradan, buradan gelen üç beş kişinin yaptığı sınavlar adaletli olamaz.” demeyi tercih ederdim ama maalesef tam tersini söylüyorum. Benim teşkilatımın yaptığı sınavlarda yazılıları, somut şeylerin hepsini geçtim, mülakatlarda elendim. 2 defa, 1 sefer de Kosova’da görev yaptım. Bazen düşmanınıza da teşekkür ediyorsunuz, onlara da teşekkür ettim çünkü bir yıl hem kendinizi yeniliyorsunuz hem dünyayı tanıyorsunuz hem de işte Balkanları filan gezme imkânı sağladı bize.

BAŞKAN – Evet, teşekkürler.

Emine Hanım, buyurun.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Sayın Müdürüm, hoş geldiniz. Çok değerli bilgiler verdiniz.

Gerçekten o geceyi, darbe girişimini ben İstanbul ve Ankara’nın yaşadığını düşünüyorum, önce Ankara, sonra İstanbul dehşetini ve orada da oluşturulan kriz yönetiminin çok önemli kırılma noktalarından biri olduğunu düşünüyorum. Ankara’da Sayın Başbakanımız, sizin de İstanbul’da Sayın Valimiz ve 1. Ordu Komutanımızla oluşturduğunuz kriz yönetimi ve ikinci kırılma noktasının da sizin ve bir darbeci subay arasındaki telsiz konuşmasının olduğunu düşünüyorum. Gerçekten o da geceye damgasını vuran ve yönlendiren aşamalardan bir tanesi oldu. Tabii, hiç kuşkusuz Sayın Başbakanımız ve Cumhurbaşkanımızın milletimize olan hitabı ve sokağa davetinin apayrı bir yeri var. Bu yüzden çok teşekkür ediyorum.

Bir şey sormak istiyorum, biraz önce de söylediniz. Emniyet Müdürlüğünden yani Vatan’dan çıktığınız konuşmalara yansımış veya yazışmalara. Sizin yanınızdaki korumalardan biri şehit oldu, biri yaralandı, diğer, Özel Kaleminiz de yaralandı. “Üçgen şeklinde duruyorlardı.” dediniz. Bir de köprüde de olduğunuz için soruyorum. Köprüde sniper’ların olduğu söyleniyor yani hedef belli, aslında siz de

takip edilmişsiniz. Acaba o akşam özellikle bir izleme, takip oldu mu? Hedef olarak sizin olmanız çok doğaldır onlar açısından ve köprüde bu tür sniper'lı hedef olan nokta atışı birtakım girişimler oldu mu? Birinci sorum bu.

İkinci sorum da: Üniversitede yaptığınız bir konuşmada “15 Temmuz doğru tahlil etmemiz lazım.” demişsiniz ki bu oluşumun ne yazık ki mağdurlarındansınız, FETÖ oluşumunun. Polis Kolejine 1983 yılında girdiğinizden beri onlarla bir mücadele yapmışsınız. Sizin neyi kastettiğinizi daha net anlamak istiyorum. “Doğru tahlil etmemiz.” derken neyi kastediyorsunuz? Çünkü tahlili doğru yaparsak, eğer sorunun kaynağını çok doğru yapabilirsek bir daha bu tür oluşumların ve sorunların yaşanmasını engelleriz.

Teşekkür ederim.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Vekilim, oradaki benim söylemek istediğim şeyi 15 Temmuz darbesini sadece askere indirerseniz o işi ıskalamış olursunuz. Asker bu işin bir boyutu. Biraz önce söyledim, devasa bir örgütten bahsediyoruz yani maliyesiyle, eğitimiyle, uluslararası ilişkileriyle şu an dünyanın birçok yerinde düşman diaspora oluşturmaya çalışan bir yetkinlikte çalışan, birçok ülkenin desteklediği bir yapıdan bahsediyoruz. Bunu sadece asker, darbe kısmıyla değerlendirebilirsek ıskalamış oluruz. O manada iyi tahlil etmek lazım ve çok çabuk da bu işin bitmeyeceğini kabullenmek lazım. Tabii, bunu yaparken de DNA'mızı bozmadan, birtakım şeyleri bozmadan yürütmek çok kolay olmasa da ona dikkat etmek lazım.

İkincisi, sniper konusu şehir efsanesi, sniper yoktu orada. O köprünün bir bacağının üzerindeki sallanan şey sniper değildi. Gazeteler onu sniper şeklinde verdi, o devam etti. Sniper yoktu.

Benim çıkışımla ilgili birçok kişiden haber almış olabilirler, onda şey yok. Ben köprüye saat on gibi gittim, sabah sekize kadar oradaydım. Oradan sevk ve idare ettim. Oradan ayrılmadan sevk ve idareyi yapmaya çalıştım.

Onun dışında sorunuz var mıydı bilmiyorum ama sniper işi efsane.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Erol Olçak'ın şehit edilmesi. O olay çözülebilir mi?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şimdi, bir bir olayı çözmek kısmıyla ilgili tam bir şey söyleyemeyeceğim çünkü genel bir tahkikat devam ediyor.

BAŞKAN – Evet, soruşturma devam ediyor.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Yani bu delillerin incelenmesi, silahların incelenmesi, diğer kısımlar şu anda, şu olay şudur kısmında değiliz, daha geniş bakılıyor.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Çözülebilir mi?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şimdi, eğer hangi silahtan çıktığını, o mermiyi tespit edersek çözülebilir. Kamera kayıtları inceleniyor, daha başka şeyler inceleniyor. Şu an için bir şey diyemeyeceğim ama detayda, elde ne varsa detaylı incelenir.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Ailesinin talebi var da, ben iletmiş olayım.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – O konuda çok talep var, diğer başka insanların da var. Biz aynı kendi şehit olan arkadaşımız gibi, Erol Olçak gibi herkesi aynı şekilde çözmeye çalışıyoruz o konuyu ama devam ediyor.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz isteyen 3 vekilimiz var, tabii vekillerimize söz vereceğim ama bu arada biraz beklentik.

Değerli Müdürüm, siz misafirimizsiniz, sizden de müsaade alarak, tanksavar Sabri Ünal aramızda. Bugün şimdi kendisi gelmişken biz ikramda bulunduk ama gördüğüm kadarıyla biraz da acele ediyorlar, öyle bir şey de sezdim. Gazi Sabri Bey, şöyle yanıma gelin, buyurun.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN - Sayın Başkanım, ben bir şey söyleyeceğim. Tankın üzerine çıkma diye bir şey vardı ama bu kardeşimiz dünya literatürüne tankın altına girme şeyini gösterdi. Bu dünyada başka yok.

BAŞKAN – Evet, gerçekten biz sizi izledik. Birinci tankın altında, sonra ikinci tank geldi, o şekilde. Tabii, siz bunu yaşıyorsunuz. Her şeyden önce sizin gibi değerli gazilerimize gerçekten minnet borçluyuz, Allah razı olsun diyoruz, takdir ediyoruz. Yani bugün burada Darbe Araştırma Komisyonu olarak bütün farklı siyasi partiden farklı arkadaşlarımızla birlikte bir araştırma faaliyeti yapıyorsak şehitlerimizin ve gazilerimizin burada şükranla, minnetle anılması gerekiyor. Bu bağlamda bütün arkadaşlarımızın hoşgörüsüyle Komisyon çalışmamıza da böyle bir ara vererek sizi burada arkadaşlarımızla tanıştırma fırsatı oldu. Ben size “Hoş geldiniz.” diyorum.

SABRİ ÜNAL – Hoş bulduk.

BAŞKAN – Biz sizi zaten orada hep izledik, gördük. Onun için böyle “Tanksavar Sabri Ünal” olarak da kamuoyu sizi tanıyor. Ben mikrofonunuzu açtım. Şimdi burada Darbe Araştırma Komisyonu üyelerimiz var, İstanbul Emniyet Müdürümüz bizim konuğumuz, onu dinliyorduk. Üye olmayan diğer milletvekillerimiz ve basınımız da burada, uzmanlarımız burada. Kısa bir iki cümle ifade ederseniz çok memnun oluruz.

SABRİ ÜNAL – Sayın Komisyon üyelerine başta teşekkür ediyorum. Bu darbenin ve arkasındaki failerin aydınlatılması için bu Komisyonun en hızlı şekilde çalışması ve bir sonuca varması milletimizin bu konudaki beklentilerini karşılamak açısından önemli.

İlaveten, Sayın Mustafa Bey’in de söylediği gibi, milletimizden gelen talepler var. Mesela, kurşun yaralanmasıyla yaralanan ağabeyler, işte “Bizi kim yaraladı?” diye soruyorlar veya işte, ben kendisine, Sayın Mustafa Bey’e bizzat sormuştum: Benim üstümden geçen tankların içinde hangi komutanlar vardı? Ben bununla ilgili mesela davacı oldum ve hem FETÖ üyelerinden hem bütün darbeden müdahil olarak mahkemeye vermiş bulunuyorum. O akşam, küçük düşük kalibreli silahlardan çıkan merminin, mühimmatın eşleştirilmesi ve hangi silaha ait olduğunun bulunması kolay, görece kolay yani 5 bin silah, belki 500 bin mermi büyük bir rakam olacak ama işin sonunda, mesela, uçaktan atılan bir bombayla veya bir tank ateşiyle, şarapnelle yaralanan insanlar da var. Onların da bu yönde talepleri var. İnşallah biz gaziler olarak ve vatandaşlar olarak hem Komisyonun çalışmalarının bitmesini dört gözle bekliyoruz hem de darbecilerin yargılanmasını ve özelde gerekli olan gönlümüzün uygun gördüğü cezanın Meclisten geçirilip gerekirse Anayasa değişikliğiyle halkın önüne gelmesini dört gözle bekliyoruz.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz. Siz bizim kahramanımızsınız, kahramanlarımızdan birisiniz. Aziz milletimiz tarihte hep böyle kahramanlar sayesinde istiklalini ve istikbalini korudu. 15 Temmuz gecesi milletimizi karanlıklara boğmak isteyen, bölmek, parçalamak isteyen, milletimize karşı darbe yapmak isteyenlere karşı siz değerli kahramanlarımızın başta dik duruşuyla, Cumhurbaşkanımızın çağrısı, bütün siyasi partilerimizin demokrasi karşısındaki ortak tavrıyla, Allah’a şükür, bugün istiklal ve istikbalimizi koruma noktasında sıkılmış bir yumruk gibi beraberiz. Biz sizi tekrar tebrik ediyoruz. Bir kahraman olarak zaten tarih sizleri yazacak. Burada Darbeyi Araştırma Komisyonu da sizi misafir etmekle bu onuru yaşadı. Ben bütün Komisyon üyesi, farklı siyasi partilerden, iktidarıyla, muhalefetiyle milletvekili üye arkadaşlarımız adına buraya geldiğiniz için teşekkür ediyorum ve tekrar tebrik ediyoruz, sağ olun, var olun diyoruz ve sizi böylece uğurluyoruz.

SABRİ ÜNAL – Eğer ifade vermem veya gaziler olarak ifade vermemiz talep edilirse biz her şekilde ifade vermeye hazırız. Yani, biz sizden gelecek talebi bekliyoruz.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, söz sırası Sayın Sancar'da.

Sayın Sancar, buyurun.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hoş geldiniz Sayın Çalışkan.

Sorulara cevap verirken 2 ifadeniz dikkatimi çekti. Biri, darbenin emir komuta zinciri içinde olup olmadığıyla ilgili, daha doğrusu darbeye kimlerin dâhil olduğuyla ilgili şöyle bir ifadeniz oldu, eğer eksik ya da yanlış not etmediysem: “Darbe emir komuta zinciri içinde olmadı ama sabahtan sonra da devam etseydi ne olurdu bilemezdik.” dediniz galiba.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Özür dilerim, sabah olsaydı, sabah dörtte olsaydı bu darbe... Emir komuta zinciri içinde mi değil mi, onu tam bilemiyoruz.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Tamam. Bununla ilgili hani bunu açabilecek bir gözleminiz, bilginiz... Acaba “emir komuta zinciri içinde olma ihtimali yüksek” anlamına gelen bu ifadenizi biraz daha açma imkânınız var mı; bir.

Bununla bağlantılı yine bir soru daha var. “Asker bu darbenin sadece bir boyutu, her şeyi askere indirmek doğru olmaz.” dediniz, çeşitli boyutlar saydınız. Kamuoyunda ayrıca tartışılan bir boyut var. Onunla ilgili acaba bir gözleminiz, bilginiz, değerlendirmeniz var mı? O da siyasi boyut. Acaba bu darbenin siyasi kadroları, siyasi destekçileri vesaire konusunda böyle bir analiz yaptığınız için bununla ilgili de söyleyecekleriniz var mı?

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Başkanım, en zor soruyu hocalarımız soruyor.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – E siz akademide de epeyce çalıştığımız için tecrübeniz var, evet, doğru.

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, buyurun.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Şimdi, orada şunu söylemek istiyorum: Elimde somut herhangi bir şey yok. Biz bu darbeyi, işte, ikide, üçte birtakım bilgiler, bilgi kııntısı; yedide, sekizde şu oluyor; işte, hızlı bir şekilde karar alıp saat dokuzda, onda –her neyse- başlıyor. Şimdi, bu darbe sadece Ankara ve İstanbul gibi değil, tüm Türkiye’yi kapsayan bir şey. Bir sıkıyönetim komutanları listesi yayınladılar. En ufak ilimize kadar her tarafa bir atama yapmışlar. Bunun anlamı şu: Bu, detaylı bir çalışmaya benziyor. Öyle, sadece bir grup oturup “Biz bunu yapacağız.” diyemez ama başka somut bir şey yok benim bu konuyla ilgili söyleyeceğim. Sabah saat normalde... Bizim bildiğimiz o meşhur darbeler, sabah dörtte, beşte yapılan darbeler. O darbe olduğunda da, Allah muhafaza, hiçbirimiz yerimizden kıpırdayabilir miydik, başka bir şey olur muydu, iletişim kurulabilir miydi; bunlar çok zor ve sıkıntılı şeyler. Ama, emir komuta zinciri içinde başkası var ya da yok, bu konuda net bir şey söyleyemeyeceğim ama sadece bildiğim, çok hızlı hareket ettikleri için normalin dışında bir hareket tarzı sergilediler. Yani, bizim bildiğimiz o 1960, 1970, 1980 –neyse- darbelerindeki şeyden daha farklı bir şey. Yani, akşam sekizde, dokuzda böyle bir işe kalkışılmaz. Mecbur kaldılar, kalkıştılar. Bunun arka planı araştırılıyor, şu an net bir şey yok. Tabii, darbenin emir komuta zinciri içinde olup olmaması da acayip bir şey yani emir komuta zinciri içinde darbe olursa o da değişik bir şey.

Siyasi boyutuyla ilgili benim bir şey söylemem çok doğru olmaz. Yani, zaten yöneticilerimiz, devlet büyüklerimiz, siyasetçilerimiz söylüyor, benim bürokrat olarak bu konuda bir yorum yapmam doğru olmaz.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bir sorum daha var.

Şimdi, o gün polislere, kötü muamele yapmamaları konusunda talimat verdiğinizi söylediniz. Tabii ki bu bir demokratik hukuk devleti bürokratından beklenecek bir davranış ancak kısa süre içerisinde, 15 Temmuzdan sonra, çeşitli uluslararası insan hakları örgütlerinin raporlarında somut vakalara da yer verilerek işkence iddiaları dile getirildi, raporlar yazıldı. Daha sonra da -özellikle İstanbul için soruyorum, hepsi için sormuyorum- tabii, bu iddiaları araştırmanın 2 boyutu var; biri yargı boyutudur, diğeri de idari soruşturma boyutudur. Siz bu raporlardaki iddialarla ilgili araştırma yaptınız mı, kendi içinde idari soruşturma süreçleri başlattınız mı? Çünkü, sonuç itibarıyla bunlar gözaltı merkezlerinde yapıldığı iddia edilen işkenceler ve sizin de amir olarak sorumluluğunuz altında.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sayın Vekilim, Sayın Hocam, hangisini kabul ederseniz, ikisini birden söyleyeceğim.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – “Hocam” demeniz benim tercihimdir, teşekkür ediyorum.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Bizim teşkilatımızda işleyiş şu: Böyle bir konu gündeme geldiğinde oradaki Emniyet müdürünün söylemesine veya talep etmesine -ediyoruz ama- gerek olmaksızın resen veya bizim talebimizle derhâl müfettişler görevlendiriliyor. Bu konuyla ilgili, 15 Temmuzdan sonraki birçok olayla ilgili, hem işkence... Mesela, gözaltında vefat eden bir insan oldu, onunla ilgili ve diğer konularla ilgili, hepsiyle ilgili müfettişler görevlendirildi, adli ve idari soruşturmalar devam ediyor.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – İdari soruşturma süreci de devam ediyor.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Devam ediyor. Hem de bu, merkezden yapılan müfettiş atamasıyla yapılıyor çünkü biz... “Biz”den kastım, İstanbul Emniyet Müdürlüğü bünyesinde olduğu için bizim o tahkikatı yapmamız doğru olmaz, Ankara’dan gelen müfettişlerimiz yapıyor.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Yok, sizin yapmanız anlamında değil, zaten müfettişlik yaptığımızı görüyorum. Yani, bu konuda İstanbul’daki iddialarla ilgili idari soruşturma süreci hakkında bilgi sormuştum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi söz sırası -Komisyon üyelerimiz sona erdi- Sayın Halis Dalkılıç Bey’de.

Buyurun.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli Başkanım, değerli arkadaşlar; ben de kolaylıklar diliyorum, inşallah Komisyonun çalışmaları neticesinde milletimizin beklentisi olan birçok kapalı alan açıklığa kavuşur sizin de emekleriniz sayesinde.

Sayın Müdürüm, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. 15 Temmuz gecesinde herkes basından duydu yapılanları falan ama ben özellikle Komisyonun huzurunda size teşekkür etmek istiyorum, Allah razı olsun sizden. O gün bizzat sahadaydım ben de havalimanındaydım 15 Temmuz gecesi. Ben polislerimize o telsizle verdiğiniz talimatları bizzat polislerin telsizinden dinlediğim için siz “kahraman” denilmesinden belki hoşlanmıyorsunuz ama ben size samimi ve adanmış, devletine, milletine adanmış

adam diyorum zaten her vesileyle. Allah razı olsun sizden, sizin gibi insanların sayısını artırsın. O gün yaptığınız mücadeleye hem toplum şahit hem ben bizzat İstanbul milletvekili olarak şahidim orada alanda biri olarak. Ondan dolayı Allah razı olsun, ben tekrar teşekkür ediyorum.

Merak ettiğim bir iki konu var. Bunlardan bir tanesi, bu telsiz frekansında size de hakaret eden o şahsın telsiz frekansına nasıl girdiğini merak ediyorum. Ortak frekans mı kullanılıyor yoksa telsizi mi ele geçirmişlerdi, nasıl bir şeydi, onu merak ediyorum. İki: Aslında verdiniz o cevabı, ben onu hep merak ediyordum, bu şahıs yakalandı mı, karşılaştınız mı diye soracaktım ama o herhâlde olmamış, karşılaşmayı da arzulamıyorsunuz. Üçüncüsü, istihbaratla ilgili söylediniz, bir sıkıntı tabii ki vardı, şimdi yeni pozisyon itibarıyla tabii birçok temizlik yapıldı, birçok hastalıklı ruh ve bu yapıya bulaşmış insan temizlendi. İstanbul istihbaratı özellikle Emniyet teşkilatının istihbaratı iyi durumda mıdır bu noktada, bunu merak ediyorum çünkü bunu şundan dolayı merak ediyorum: Ben 17-25 Aralık sürecinde telefon dinlemelerinden dolayı mağdur edilmiş birisiyim. Ben o zaman İstanbul AK PARTİ Teşkilat Başkanımıydım, bir sürü telefonumu dinlemişler benim ilçe başkanlarıyla konuşmamdan dolayı ve bunlarla ilgili konuşmalarımı dinlemiş, “tape” hâline getirmişler. Daha sonraki araştırmalarımda sizden önce şöyle bir şey söylenmişti: “Bunlar giderken, işte o dönem 17-25’ten sonra yapılan temizlikte bütün verileri de silip götürdüler, Emniyetin hafızasını da götürdüler bu manada.” demişlerdi. Bunu özelden merak ediyorum, hakikaten bunlar bunu götürdüler mi, götürdülerse nerede? Onun dışında da şimdi Emniyet teşkilatımızın tabii ki morali, motivasyonu yüksek. Size yaptıkları zulümleri biz de bizzat biliyoruz zaten, onlar vatanını milletini sevenleri sevmiyorlar, vatana millete kim düşmansa onlarla dost oluyorlar; bu yapının ne olduğunu biliyoruz.

Tabii, bundan sonra birçok, basına da kamuoyuna yansıyan şeyler oldu. Bunların darbe -Allah muhafaza- gerçekleşseydi planları, İstanbul Emniyetine atadıklarının kimler olduğu, daha da öte bir şey bir infaz listesinden hep bahsedildi, infaz edecekleri isimlerin listelerinden bahsedildi. Böyle bir liste ele geçti mi, bunu merak ediyorum doğrusu.

Ben tekrar, sizin şahsınızda Emniyet teşkilatımızda bu mücadeleye omuz veren kardeşlerimizin her birini kutluyorum, sizi de ayrıca tebrik ediyorum, Allah razı olsun, adanmış adam Mustafa Çalışkan, Allah razı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Çalışkan, buyurun.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Sağ olun Sayın Vekilim.

Hocam, bir şey söyleyeceğim, o yüzden işaret ettim, tam karşınızdaki Hocamı da uzun süre dinlemişler.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bunu biliyoruz.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Biliyorsunuz da aynı şey değil, farklı bir dosyadan dinlemişler.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Yani ilk 50 kişi arasında dinlediklerinden birinin ben olduğumu biliyorum ve uzun yıllar. Ayrıntıyı sonra sizden rica edeceğim.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – İnşallah.

Şimdi, Sayın Vekilim, biz İstanbul’da sayın vekilimle devamlı görüşüyoruz, sağ olsun, çok güzel şeyler söyledi. Kim kendisine “kahraman” denilmesinden hoşlanmaz, mutlaka hoşlanır, herkes hoşlanır. Allah razı olsun, Allah hepinizden razı olsun, Allah o gün bizi utandırmadı, yaptığımız işle ilgili utandırmadı, o manada teşekkür ederim. Bu şahsın neyden konuştuğunu tam tespit edemedik,

bir polis telsizi mi yoksa frekansa girme imkânları var, o zor bir iş değil. Bu şahıs belli, isim olarak bizde belli, arıyoruz, kaçak şu anda. Karşılaşmayacağız yani onu burada tekrar deklare ediyorum, karşılaşmayacağız yani ömür boyu da karşılaşmamayı isterim.

Diğer konu istihbarat konusu. Bakın, bu kişiler, bu örgüt her şeyimize zarar verdi; istihbaratımıza da zarar verdi, teşkilatımıza zarar verdi. İstihbarat dediğimiz şey her altı ayda, bir senede, iki senede bir değişecek. Değişerek insanların yapabileceği işler değil. Bakın, FBI’ın başına getirdikleri kişi yirmi, otuz yıl kalıyor; CIA’ye getirdikleri bilmem kaç yıl kalıyor; işte MI5 öyle. Bizi istihbarat manasında çok hırpaladılar. Birtakım dinlemeleri götürdükleri kesin. Ne kadar HTS varsa... Veyahut da birtakım şeyleri götürdükleri kesin. Ahlaksızca götürmüşler yani kendi babalarının malları gibi, buradaki devletin, bizim namus olarak kabul ettiğimiz emanetlerini alıp götürmüşler.

Diğer konu infaz listesi. Benim ulaştığım belgelerde böyle bir liste ben görmedim. Ben bunun aynı sniper gibi tevatür olduğunu... Ancak, şu var: Ben, İstanbul ölçeğinde ve kendi gördüklerime göre söylüyorum. Başka bir ilde bir liste vardır, bir belge vardır; onu bilmiyorum. O listede benim de isiminden bahsediliyor ama ben onun doğru olmadığını düşünüyorum.

Sayın Vekilim, söylerseniz ben de bağlayayım.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum.

Ben de merak ettim, hani infaz listesi gündeme gelince... Sizin yerinize gelecek, idarede başka yerlere gelecek, özellikle bu sulh konseyiyle ilgili yaptığımız çalışmalarda ulaşılabildiğiniz bir şey var mı? Yani, hükümet kimlerden oluşacak? Sulh konseyi kimlerden oluşuyor? Orada bir tek Mehmet Partigöç dışında imza atan somut olarak bizim bildiğimiz kimse yok. Sizin ulaştığımız bir şey var mı bu geçen süre içerisinde? Onu merak ettim.

İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRÜ MUSTAFA ÇALIŞKAN – Ben, tabii, tahkikatın tamamına hâkim değilim. Ben İstanbul’la ilgili kısım... Sıkıyönetim komutanları listesi zaten basınla da paylaşıldı, bunun üzerinde duruluyor. Daha “Sivil kanatta kim vardı? Emniyette kimler atanacaktı?” kısımlarıyla ilgili çalışmalar devam ediyor. Benim söyleyeceğim somut bir şey yok o konuyla ilgili.

O gün, eşim sonradan söyledi. Helikopter, yarım saat bizim konut dediğimiz, oturduğumuz yerin üzerinde dolaşiyor. Tabii, bizim böyle şeyler aklımıza gelmediği için... Sonradan eşim bunu bana anlattı. İstanbul Emniyet Müdürü çocuklarını bir gecede, iki gecede üç ayrı yere taşımak zorunda kaldı. Bunlar acı şeyler, bunlar kötü şeyler. Kaçırduğumuz da terör örgütünden falan değil; çevremizdeki insanların, kimin ne olduğunu bilmediğimizden.

Bu sıkıntı biraz daha sürecek, bu ülke bu acıyı biraz daha çekecek ama bu kararlı duruş devam ederse... Yenikapı’daki mitingi ben kendi gözümle şöyle anlatayım, tabii sizin bir bakış açınız var ama: Benim o gün yüreğim büyüdü, kalbim büyüdü. Neden? 4-5 milyon insan, farklı siyasi görüşten, herkes orada ve siz oradan sorumlusunuz. Akşam insanlar evlerine gidene kadar benim kalbim büyüdü ama müthiş, harika bir şey oldu. Bir musibet bin nasihatten evladır. Bu sıkıntı birçok şeyi tekrar düşünmemize, birbirimize karşı sevgi, saygımızdan tutun teşkilatlarımızı kontrol etmemize, geleceğe daha dikkatli bir şekilde hazırlanmamıza sebep oldu.

Ben bu Komisyonun biraz daha zor olacağını düşünüyordum. Ben hepinize teşekkür ediyorum. Benim açım zor geçmedi, teşekkür ediyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Evet, basın mensupları, gelmek istemeyenlere de duyurun bunu.

BAŞKAN – Değerli Müdürüm, biz de teşekkür ediyoruz.

Komisyonumuz araştırma komisyonu. Sayın Valimizi ilk aldığımızda da ifade ettim. Biz kimseyi burada sanık sandalyesine oturtmuyoruz. Darbe girişimini ve Fetullahçı terör örgütünü bütün yönleriyle ortaya çıkarmak için çalışıyoruz ve burada da siyaset, iktidarıyla, muhalefetiyle bir bütün olarak bunu araştırıyor.

Bize değerli bilgiler verdiniz, sorularımıza cevap verdiniz. Tekrar teşekkür ediyor, bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Yarın saat 11.00'de toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.50

